

Di'ibũ Ja Apóstulaty Tyuun Es Ya'uxpũjk

Jesús jy'na'añ ko mínũp ja Espírítũ Santũ

¹ Tyófilũ, kots mij jayũjp nnija'ayũ, n'awa'añũ di'ibũ Jesús tyuun es ya'uxpũjk, di'ibũ tim jawyiin extũ ko jyambijty jam tsajpótũ.

² Kyajũmũ naty tsyajpéty ja Jesús, es Espírítũ Santũkyũjxm tmooydyũ ja apóstulaty di'ibũ wyin'ijx ti tyunán kyajxándũp. ³ Ko oj 'yeeky es jyikyryejky, ta kanak ok wa'ats dya'ijxũ ko ta jyiky'aty jatũgok, es ja Jesús kyaxe'ky mã yũ'ũjty justyikxyxyũũ, es t'awa'añũ es ttuk'ixy wi'ix ja Diosũ kyutujkũn.

⁴ Tũgok ko Jesusũ 'yapóstulaty ñaymyujkũdũ, es t'anmaaydyũ:

—Kyaj mbũdsũmdũt miidsũty yã Jerusalén. M'awíxtũp yãã extũ ko ja nDeedyũts ttúnũt éxtũm tũ twãnda'aky, di'ibũ tũ ndukmũmadyã'aktũ.

⁵ Tũy'ajtũn ko Fwank Yajũnbajtrũ yajũnbejty mũt ja nũũ, per jawaanũ 'yaktũgoy'aty mã mnũbáttũt mũt ja Espírítũ Santũ.

Jesús tsyajpéty

⁶ Ko oj jatũgok ñaybyattã'ayũdũ Jesús mũt ja 'yuxpũjkpũty, ta dyajtũdũ Jesús:

—Windsũn, ¿tyamũ net xyajkutukã'añ esũ israelítũ ja'ay ñay'ana'amũdũ?

⁷ Jesús 'yadsooy:

—Kyaj miits mbaadudu es xyñijáwudut na'a ja Dios Teety ti ttuna'añ. ⁸ Per ko ja Espíritu Santu mnimínudat, mmo'oyudap miidsaty ja mak'ajtun es net miits xpyujta'aktut ja tuy'ajtun ujskyujxm Jerusalén, nu'unu Judeeu ñax, Samaaryu ñax es tugekyu naxwíñudu.

⁹ Ko Jesús kyajxtaay, ta pyatujku. Netu yoots myiñ es yu'tsu, es kyaj oj mbaat ñaky'ixudu ja 'yuxrajkruty. ¹⁰ Tamu naty tuyu 'yakpat'ixtu, ta ñigxu'ktu ma ja'ajuty majtsku anklus, ak poobu wiyit, ¹¹ di'ibu anmaayudu:

—Galileeu ja'ayuty, ¿ti ko mbat'ixtu tsajpótm? Pyaadap ja tiempu ma yu Jesús di'ibu tu pyatuku tsajpótm, yu'u ku'am kuda'agup ya naxwiñ nandu'un éxtum tu xy'ixtu pyatuku.

Matiius yajwin'ixy

¹² Net oj jyumbijttu ja apóstulaty jam ma ja Oliivus Kopk es jyajttu Jerusalén, di'ibu je'eyu tuk mil metrūn jyagámuty. ¹³ Ko jyajttu Jerusalén, ta pyajttu myumajtsk nikū'uy ma ja jyajttáknuty. Es ja apóstulaty ja'a txu'attu: Peedru, Fwank, Santya'agu, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomee, Matewu, Santya'agu ja Alfeeu myaank, Simonk ja kananeeu ja'ay, esu Juudus ja Santya'agu myaank. ¹⁴ Es ja apóstulaty nidugekyu ijty ñaymyúku es kyajxta'aktu mut ja Jesusu myuga'axuty, mudu Mariiu ja Jesusu tyaak, es mudu wiingátyruu toxytyjk.

¹⁵ Ko waanu 'yijty, ta ñaybyattaayudu nidugekyu mugo'px ja'i'pxu ja'ay. Ta yu Peedru tyunaaye'ky, es t'anmaaydyu:

16 –Mēgu'uktajkuty, koonam tsyékyuty es yajkuydyúnat di'ibū Dios oj jyuna'añ jékyur. Yū Espírítu Santu dyajky ja Davit es t'anmaaydyū jékyur di'ibū oj jyátyuty mat ja Juudas di'ibū wyinyo'oyū ja ja'ayuty di'ibū pyajudjttū ja Jesús, es tmajtstū. ¹⁷ Ūdsajtūmū naty nmatjudjttū yū Juudas, es 'yapostulū'aty nandū'an. ¹⁸ Juudas yajmooy ja meeñ esū Jesús tkayákt. Net oj kyubajk ttukka'ay es oj pyujwa'xy esū tūgekyū tyiints pyudsūmdaay. Es mūdū tadū meeñ ttukjuudyū tu'ugū nax. ¹⁹ Nidūgekyū ja'ay di'ibū Jerusalén tsūnaaydyur tnija'adū tyaadū. Ta dyajxūbejty ja lugaar Aséldūmū (di'ibū andijpy Ne'pyññáx).

²⁰ Peedrū 'yakjūnāñ:

Davit oj jya'ay mā yū Salmū:

Wa'an twe'emy ja tyujk tukwa'ats,

es ni pán kyatsūnū jam.

Es nandū'an jyūnāñ:

Wa'anū wiinkrū ttu'unxuty yū tyuunk.

²¹ Peedrū 'yakjūnāñ: “Weenū. Tyāa wiinkrū yedyujk di'ibūts mat njudjttū ko n'ijttats mat ja Nindsūn'ajttū Jesús, ²² ko oj Jesús yajnūbétyuty ja Fwank es extū ko oj ñujxū tsajpótm. Koonam tsyékyuty es tu'uk wyū'amūts testiigū mat ūdsūty ko Jesús jyikyppyejky jatūgok.”

²³ Net yajwin'ijxy majtskū ja'ay: tu'uk txū'aty Josee Justū, Barsabasū myāank es jatu'uk Matiiū.

²⁴ Es ta kyajxtáktū dū'an:

–Windsūn Dios, mij m'ixy'ajtypy ja ja'ayū jyot wyinmā'añ. Tuk'ijxkūts nidu'uk di'ibū tyādū nimajtskrū mij tū xywyin'ixy ²⁵ es ttúnū ja tuunk di'ibū Juudas tū tnike'eky es ñejxy mā pyaadyuty.

²⁶ Net ttuundu rifu es tñijáwut pán nigákup, es ñigaku Matius. Net trujtáktu ti'igyu mat ja nimajk tu'ukpu apóstuluty.

2

Espírítu Santu myiñ

¹ Ko ja muj xuu tpaty di'ibu xyu'ajtypy Pentakostés xuu, jaa naty ja mubajkrutajk ñaymyúkuđu tugoty, ² es ti'in tmūdoodu ñojkta'aky tsajpótm es tyukwandsudyay ja tujk éxtum tu'ugu mak poj. ³ Ta oj t'ijxpaattu éxtumu junya'ank, es jam oj wye'emy kujktu'ugu junya'ank ma kyubajkuty. ⁴ Ta ja Espírítu Santu myooyudu ja myak'ajtun nidugekyu ni nu'unu naty jáputy. Ta tkajxtu wiingátypyu ayuk wi'ix yu Espírítu Santu myooyudu ja ayuk es tkajxtut.

⁵ May myiñ yu israelítuty jap Jerusalén esu Dios t'awdátut, es may nu'un ja ja'ay naxwiiñ dyajnajtut jap ja xuu. ⁶ Ko yu'ujuty tmūdoodu jam tsajwínm ñojkta'aky, ta ñaymyujkuđu mayjya'ay. Kyaj tñijawu ti tu jyátyuty ko nidugekyu oj tmūdowdu ja apóstuluty mat ja myugu'uktajkuty tkajxtu wiingátypyu ayuk éxtum ja ja'ay di'ibu jagam tso'omp. ⁷ Ta di'ibu miindu xu'ajtrpu du'añu wyu'umudyaydyu, es ñay'anmaayudu nidu'ugáty:

—Galileeu ja'ayu tyaadu di'ibu kajxtup, ¿kudii?
⁸ Pes, ¿wi'ixu tyaadu nmudo'om kyajxtu éxtum udsajtum n'ayuk'ajtam? ⁹ ¡Udsajtum nmi'inum ma wiingátypyu naxwíñudu! Ta yu ja'ay di'ibu tso'omp Partyu, Meedyu, Elam, Mesopotamyu, Judeeu, Kapadosyu, Pontu, Asyu, ¹⁰ Frijyu, Panfilyu, Ejiptu, Áfriku di'ibu myuwingonu Sirene,

es nand'uñu x'uajtpu di'ibu tso'omp Romu. Nija'adyu ja'ay di'ibu jajtp israelítuty es nija'ajuty di'ibu tyuktajku ja wyinma'añ ja israelítuty. ¹¹ Ta nand'uñu di'ibu tso'omp Kretu es Araabyu. ¡Es udsajtam nidugekyu tyam nmudo'omu tyadu ja'ayuty tnigajxtu ja muj'ajtun di'ibu Dios tyiimpy es mak yajjáwu, du'un kyajxtu éxtam udsajtam ngajxum!

¹² Nidugekyu ja'ay du'uñu wuyumadyaadyu es kyaj tnijawu ti tyúnup es ñay'anmaayudu nidu'uk nidu'uk:

—¿Ti tyaadu 'yandijpy?

¹³ Esu wiink ja'ay je'eyu oj ttukxi'iktu, es jyuna'andu:

—Ja'a ko múkudup.

Peedru kyama'añ

¹⁴ Ta yu Peedru mat ja myu'apóstuluty tyunaayuktu, esu Peedru oj kyajxy muk:

—Miits israelitu ja'ayuty es nidugekyu di'ibáty ijttup Jerusalén, madoo'ittu yajxón di'ibats ngajxaampy. Tyam n'awanuya'añ di'ibu tu jyátyuty. ¹⁵ Ja nmugu'uk'ajtam kyaj myi'igyuty, éxtam miits mjuna'andu. Kyaj myu'ugudu ja'ayuty mat ko je'eyu ja yamu xuu waanu pyétyñum. ¹⁶ Tyaadu di'ibu miits yam m'ijxtup es mmadoodup, yu'u di'ibu janán ja Diosu kyugajxpu Joel:

¹⁷ Dios jyunañ: “Ko naty ja naxwíñudu tyugoyannu, nmo'oyupts ja nja'ajun ma nidugekyu ja'ayuty, es miidsuty ja m'u'unguty, yedyujk toxytyujkuty, tkajxtut ja n'ayúkats.

'Yijxtup ja ijmá'tun ja m'una'ktujk,

es ja mmaija'aydujkaty kyuma'aja'añ di'ibu Dios tyunaampy.

18 Es nandu'un di'ibuts xymyuduump, yedyujk esu toxytyujk,

nmo'oya'añats ja nja'ajunats,
es tkajxudu n'ayukats.

19 Ndunaambyuts ja maj'ajtun jam tsajwinm,
esu ijxwumun nyajwumama'añats naxwiin,
ja ne'pyñ esu jūun jok.

20 Kyaj ja xuu ñaky'ana'añ, du'añu wyin-
goodsuya'añ,

es tyugatsa'añ ja po'o tsáptsu éxtumu ne'pyñ.

Tugekyu tyaadu nduna'añats kyajnumu naty jya'ty
ja Diosu myuj xuu ma yajpayo'oya'añ ja
ja'ayuty.

Tadu xuu jantsy maj 'yita'añ es mut ni'igu ja
maj'ajtun.

21 Es nidugekyu di'ibu mnu'xtakudap éxtumu
Nindsun'ajtun, nitso'oktur."

Ja'a du'unu tyaadu di'ibu kyuxjaay ja Diosu
kyugajxpu Joel.

22 Net ja Peedru 'yakjunáñ:

—Mudowdu oy, mugu'uktujkaty is-
raelítaty, di'ibu yam n'anumayándap Jesús
nazarenukujxm. Extum miits xyñjáwudu ko
Dios twin'ijxy ja Jesús, du'un dyajniguxe'ky
miits mwinduuyuty ko Jesuskujxm ttuun ja
maj'ajtun, ijxwumun es di'ibu ja'ay du'añu
muut wumumadya'aydu. 23 Miits xykuyajktu
ja Jesús ma ja romanu ja'ay es dyajkruuzpáttat
es dya'ooktat. Du'un xytyuundu éxtumu Dios
ttuknibujtaku es jawyiin tnija'aju. 24 Peru Dios
dyajjikypyejky ja Jesús es dyajrudseemy ma oj

ñaxtuku, mut ko kyaj mbaat myumada'agyuty ja o'kun. ²⁵ Es ja rey Davit tnmadyaky ja Kristu ko oj jya'ay jékuyap:

Taayumts n'ixy ja Dios nwinduuyuts.

Tama'a n'aga'añdsyoo, kyajts tii ndsu'ugy.

²⁶ Paaty jyotkujk'áty yu n'anmaja'anuts, es paadyuts ngajxy ja alabanzu ko Dios myújuty.

Po'xuptsu nnini'x mut ja jotkujk'ajtun,

²⁷ mut ko mij kyaj xyña'ixut yu n'anmaja'anuts ma 'yity ja o'krutajkuty,

es nan kyaj xyña'ixut wyindugóyut ja mWa'ats Mduumbu.

²⁸ Tuts mij xytyukni'ixu ja nu'u tu'u di'ibats xyajja'tup ma ja jiky'ajtun,

es xmyo'oyaambats ja xondakun ma mij m'ity.

Du'un jékuyap tkaxjaay yu Davit.

²⁹ Es ja Peedru 'yakjunáñ:

—Mugu'uktajkuty, ndukmu'awdajtabats ko miits n'anuumudu ja n'apteety'ajtun Davit tu 'yeeky es tu ñaxtuku, es tam ja kyupotsy 'yity tyambaat. ³⁰ Davit yu'u Diosu kyugajxpu, es kyaj du'un jyunáñ mut yu kyum winma'añ, Dios yu'u wyandak es trujta'aga'añ nandu'un éxtum reyun tu'ugu tyump 'yaats ja Davit. ³¹ Du'un éxtum 'yixy, paaty ja Davit jyunáñ ko jikyuyakur ja Kristu es ko yu ñini'x kyaj wyindugóyut. ³² Es jantsy tuj'ajtun Dios dyajjikypyejky ja Jesús, es ma taadu nidugekyu mudsuty ndestiigu'áttu.

³³ Dios dyajjikypyejky ja Jesús es trujtáky pyu'aay aga'añdsyoo es tmooy ja Espiritu Santu, du'un éxtum tu twanda'aky. Es tyam ja Jesús tu dyaky ja Espiritu Santu ma mudsuty. Es paaty du'un jyaty

di'ib_u miits m'ijxt_up es mm_udood_up. ³⁴ Y_u Davit kyaj tsyajpejty, d_u'_un _uxt_um ja Davit jy_un_uñ:

Y_u Dios t'anma_uay _ujts_u nWinds_un:

“U'ũ_up nb_u'_uay_uts aga' _uñdsyoo

³⁵ ext_u kots _uj nyajt_ug_uoy_ut t_ugeky_u mij_u mm_udsip.”

³⁶ Es_u Peedr_u 'yakj_un_uñ:

Jaygy_uk_ud_u miids_uty nid_ugeky_u israełit_uty. Jesús di'ib_u miits myajkruuzpajtt_u, Dios oj tr_ujt_u'_uaky _uxt_um_u Winds_un es_u Krist_u.

³⁷ Ko oj ja ja'ay_uty tm_udowd_u di'ib_u kyajx ja Peedr_u, net jyotmay'o'kt_u es dyajt_ud_u ja Peedr_u es ni n_u'_un_u ap_ust_ual_uty:

—M_ugu'ukt_ujk_uty, es _uds_uty, _utits nd_und_up?

³⁸ Es_u Peedr_u 'yadsooy:

—Ja'aydy_ug_uoydy_u m_ug_u'_um winma' _uñty es xy'ax_ujd_ut ja Dios_u wyinma' _uñ. Net mn_ub_utt_ut Jesukrist_u xy_ugy_ujxm, es ja Dios tma'x_ut miids_uty ja mbeky, es d_u'_un xy'ax_ujd_ut ja Esp_urit_u Sant_u.

³⁹ Miids_uty y_u Dios t_u mduk_um_uwand_uag_ud_u m_ut y_u m' _u'_unk m' _una' _uk_uty, es nid_ugeky_u ja ja'ay_uty di'ib_u jagam ts_una_uaydy_up; nid_ugeky_u di'ib_uty ja Ninds_un' _uajt_um Dios wyinwitsaampy.

⁴⁰ D_u'_un_u Peedr_u oj kyajxy jeky, es wyinma' _uñmyooy_u:

—M_ub_ukt_u ko ja Jesús y_u'_u d_u'_un ja Krist_u, k_udiib_u Dios mduk_um_ud_uw_ud_ut m_ut ja pekyjya'ay_uty.

⁴¹ P_un_uty my_ub_ujk_ut_u wi'ix_u Peedr_u jy_un_uñ, ja'a oj ñ_ubatt_u. Janit_ug_uk mil_un ja ja'ay di'ib_u my_ub_ujk_ut_up ja Jesús ja x_u. ⁴² Es ja m_ub_ujk_upt_ujk jyotmooydy_up t_ugeky_u di'ib_u ja ap_ust_ual_uty tuk' _ux_up_ujk_ud_up, ñayyajt_u' _ugy_ud_u m_ud_u

myamubujkruty, kyajxtáktu es ñaymyujkudu, es ttujkwa'xtu ja tsajkaaky éxtumu Jesús ttuun ko jatim okru tkaay madu 'yuxprijkrutujk.

Wi'ix jyiky'attu ja jawyiimbu mubujkruty

⁴³ Esu apóstaluty ttuundu mayu muj'ajtan esu ijxwu'umun di'ibu du'niñ yajwu'umudyaadyu ja ja'ayuty. ⁴⁴ Nidugekyu di'ibu myubujktu ti'igyu 'yittu es dyajwa'xtu di'ibu naty myudajttap. ⁴⁵ Pánuty ti myudajttap, tyo'ktap ja'a, es ja ñimeeñ dyajwa'xtu wi'ix pán tyugoy'ajtxuty, ⁴⁶ es ñaymyujkudu muj tsajptujk ñabotsoty bom bom. Es majaty tyujkuty kyaay 'yuktu ti'igyuty mut ja xondakun es mut ja oyjyot es t'awdajttu ja Dios. ⁴⁷ Es nidugekyu ja'ayuty jyunandu ko jyiky'attu tuj'ajtan mut. Es bom bom wyimbejty yu'ujuty di'ibu kyupujktap ja Jesukristu.

3

Tekypyuma'ay yo'oye'eky

¹ Tu'ugu xuu ja Peedru es ja Fwank pyatujkudu ma ja muj tsajptujk éxtum tuguk yaxp xuu, di'ibu israelítuty myudajttap ja oor es kyajxta'áktu. ² Es jap tu'ugu yedyujk tu'adsu tyeky, kyaj mbaat yo'oy. Du'unu dunu tyaak tyim'yajmiin tyim'yajjajtu naxwiiñ. Es bom bom ja myugu'uktujk myanejxyuty ma muj tsajptujk aa di'ibu xyu'ajtypy Ja Tsujru, es t'amdowdu limosnu yu ja'ayuty di'ibáty tujkudap muj tsajptujk ñabotsoty. ³ Ko oj t'ixy ja tekypyuma'ay ja Peedru es ja Fwank, net t'amdoodu ja limosnu. ⁴ Net ja Peedru es ja Fwank 'yijxudu, esu Peedru t'anmaay ja tekypyuma'ay:

—Win'ijxtuguts.

⁵ Es ja tekypyuma'ay twin'ijxy, es t'awijxy ja limosn_u. ⁶ Net ja Peedr_u 'yanma_uay:

—Kyajts_u nmeeñ nm_udaty, per tyam nmo'oy_ut di'ib_uts nm_udajtypy. Ja Jesukrist_u, nazaren_u ja'ay, ja'a xy_ugy_ujxm _uj mij n'anmaapy: P_ud_u'uk es yo'oy_u'uk.

⁷ Net ja Peedr_u twijtse'ky ja tekypyuma'ay m_u 'yaga'añgy_u'_u es tpud_ujk_u dyajt_una_ugy_ujk_u, es nety_u ja tyeky oj wye'emy muk es yajxón.

⁸ Es ja tekypyuma'ay pyujte'ky es ty_una_uaye'ky es yo'oydsyo'oñ. Net ty_ujk_u m_ud_u Peedr_u es m_ud_u Fwank m_uj tsajpt_ujk ñabotsoty, ye'epy es pyuty ñepy es t'awdaty ja Dios.

⁹ Nid_ugeky_u ja'ay t'ijxt_u ko yo'oy es t'awdaty ja Dios, ¹⁰ es t'xkajpt_u ko jya'ady_u di'ib_u naty_u limosn_u 'yamdeepy ja ja'ayaty m_u ja m_uj tsajpt_ujk a_u di'ib_u xy_u'ajtypy Ja Tsujp_u. Ta d_u'uñ_u jyantsywy_u'_um_udyaaydy_u.

Peedr_u tmadya'aky wi'ix ja tekypyuma'ay tsye'eky

¹¹ Ja tekypyuma'ay di'ib_u naty_u tyeky t_u 'yak_uda'aky, kyaj t_uasmats_u ja Peedr_u es ja Fwank. Es nid_ugeky_u ja'ay jyantsywy_u'_um_udyaaydy_u d_u'uñ_u, es p_uy_u'kn ñ_ujxtaaydy_u m_u m_uj tsajpt_ujk pa'a di'ib_u xy_u'ajtypy Salomong_u Ty_ujk Wiin. ¹² Ko Peedr_u t'ijxy ja mayjya'ay, ta t'anma_uay:

—Miits israelítaty, ¿ti ko d_u'uñ_u mw_u'_um_udya'aydy_u ko xy'ixy yo'oy di'ib_u naty tekypyuma'ay? ¿Es ti ko miits xy'ixtats nand_u'_un _uds_uty? ¿Tii miits mj_unánd_up ko ng_u'_um_ugutujkanats t_u nd_u'_uñats es yo'oye'egy_u tad_u yedy_ujk? ¿Ti mj_una_uamp miids_uty ko ni'ig_u w_u'ats

ja'ay es paaty uudsaty nmudatyuts ja kutujkun es ndúnuduts ja muj'ajtun? ¹³ ¡Kyaj dyu'enuy! Kyajts tu nduñ mut ja ngu'umgutujkunats. Ja Dios di'ibu awdajtuđu ja n'apteety'ajtum, ja Abraan, Isaa esu Jakoob, trujtákyu tyadu muj'ajtun es nmuj'ijxum ja 'yU'unk Jesús. N'anmaapy yu'u ja Jesús di'ibu miits mgyajktu mut ja romanustujk. Ko ja Pilatu tjanasmatsuyañ, miidsaty kyaj xykyupujktu. ¹⁴ Jesús, wa'ats ja'ay es jiky'ajty tuj'ajtun muut, per miidsaty kyaj xykyupujktu. Es miits m'amdoodu ja Pilatu tasmátsut tu'ugu yajja'ay'o'kpu. ¹⁵ Du'un miits xya'o'ktu ja Jesús di'ibu yajkypu ja jiky'ajtun. Peru Dios dyajjikyryeiky ma ñaxtujku. Es uudsaty n'ijxtuts es n'awa'anudup ko tu jyikyryeiky ja Jesús. ¹⁶ Ja'a ko ja Jesús yajmabéky, ja'aguyxm yu yedyujk di'ibu m'ijxtup es xy'ixy'attu, tu Jesús trujta'aky mak ja tyeky es oy tu dyaj'yo'oye'eky.

¹⁷ 'Mugu'uktujkuty, tats nnijawu ko miidsaty esu mwindsúnuty oj xya'ooktu ja Jesús, kyaj xyñijáwudu ko yu'u Diosu 'yU'unk di'ibu mya'o'ktu. ¹⁸ Per du'un ja Dios ttuuñ éxtum jékyup t'anmaay ja kyugajxputujk ko yu Kristu koonum 'yayówat. ¹⁹ Paaty yajtagátstu mwinma'añ es yajjumbítu mjet mut ja Dios esu mbojpu yajma'xut, ²⁰ net ja Dios tkáxut ja oy'ajtun ko mduknigáxudut jatugok ja Jesús di'ibu pyujtá Kristu. ²¹ Per koonum tsyékyuty esu Jesús wyu'umut jam tsajpótm extu ko Dios dya'óyut tugekyu, du'un éxtum twandaky jékyup mut ja kyugajxputy.

²² Moisés du'un t'anmaay ja n'aptujk'ajtum: “Miidsadyu mWindsún Dios kyaxaampy mut miidsaty nidu'uk ja mduump m'aadsaty éxtumu kyugajxpu,

éxtamts ņj tū xykyexy. Koonum tsyékyuty es xymyúódwdut miidsuty tugekyu di'ibū tadū Diosū kyugajxpu kyajxtup. ²³ Ja'a ko ja ja'ay di'ibū kyaj tmúdwá'āñ di'ibū tadū kyugajxpu kyajxupy, kyaj 'yíttat mūdū Diosū jya'ay."

²⁴ 'Nandū'ēn ja Diosū kyugajxpu Samwel es nidugekyudy Diosū kyugajxputujk di'ibū óknūm kyajxtū ja Diosū 'yayuk, t'awa'anūdu di'ibū jatánup tyam dū'ēn. ²⁵ Miits mbátudup ja wandakūn di'ibū Dios myajwū'umxūdu mut ja kyugajxputy, nandū'ēn mbátudup ja kajxy'átyryū di'ibū Dios tyuun mūut ja n'aptujk'ajtūm. Dū'ēn éxtamū Abraān t'anmaay: "Ūjts ngunu'xaampy nidugekyū naxwíñūdu ja'ay mut tu'ugū mdūūmp m'aāts."

²⁶ 'Ko Dios dyajjikypyejky ja Jesús di'ibū oy mūduunū, net tkejxy jawyiin mut miidsuty es mgunu'xūdu es nidugekyū miits xymyastu'uttat tadū mbékyuty.

4

Peedrū es Fwank, wyinduuyty di'ibū ana'amdūp mūj tsajptūgóty

¹ Tambaātūmū naty ja Peedrū es ja Fwank kyajxy ko myiindu ja teetytyujkuty es saduseeuty es yū windsūn di'ibū kywentū'ajtypy ja mūj tsajptujk.

² Ta jyot'ambujktū ko yū Peedrū es ja Fwank t'anmaay ja ja'ay ko tū Jesús jyikypyekey es pāaty ja o'kputujk jyikypyuka'andū nandū'ēn. ³ Net tmajtstū ja Peedrū es Fwank, es tpujtáktū pu-jxndūgóty es jap 'yítat jakumbombaāt, ja'a ko tū naty tsyu'ujūnū. ⁴ Es mayjya'ay tmūbujktū di'ibū kyajxtū ja Peedrū es Fwank. Es dū'ēn nimūgoxk

milun űaybyatu ja yedyujkuty di'ibu mabujktap, abeky ja toxytyujk es u'unġ ana'kuty.

⁵ Jakumbom űaymyujkudu ġap Jerusalen ja israelitu ġa'aydyu wyindsun, ja muija'aydyujkuty es ja di'ibuty tsajptugoty ya'uxrujktap. ⁶ Es tam naty Anas di'ibu ijtp teedywyindsungopk, ja Kaifas, Fwank, Alejandru es nidugekyuty ja teedywyindsungopku myagu'uguty.

⁷ Net oj yajwoy ja Peedru esu Fwank. Ta trujtaktu kujkjoty, es dyajtudud:

—ġPun ja muk'ajtan tu mmo'oyudu, o pun xyuugyujxm tu xya'aguda'aktu tadu tekypyuma'ay?

⁸ Net yu Espiritu Santu wyinma'añmyooyu ja Peedru, es t'adsooy:

—Kugajpn justisu es muija'aydyujkuty, ⁹ miidsuty tyam xyajtwdudu wi'ix tu 'yaguda'agyu tadu ġa'ay di'ibu ijty tekypyuma'ay. ¹⁰ Pes tyamats nnigajxut mat miidsuty es tnijawudat nidugekyu israelituty ko tyadu yedyujk di'ibu tyam miits mwinduuyuty, yu'u 'yagudaky ja Jesus nazarenu xyuugyujxm, yu Kristu di'ibu miits myajkruuzpajttu esu Dios yajjikyruujk jatugok. ¹¹ Es yu Diosu ġyaaybyajtan tkajxy ja Jesus ma ġyuna'añ: “Yu tsaa di'ibu miidsuty pojtsputujk xy'uxtijtu, yu tyadu tsaa tyamu net űuxa'añ ma ja tujk t'ujx'atut.” ¹² Kyaj ni pun mbaadu wiinkru xyajnutsokum, mat ko ma tugekyu naxwiñudu je'eyu ja Jesus ti'igyu mbaat xyajnutsokum.

¹³ Ko di'ibu ana'amdup muj tsajptugoty t'ijxtu ko amuk jotmuk yu Peedru esu Fwank 'yadsoodu, esu Peedru esu Fwank du'un yu'ujuty extum otyim pun

yedyujkuty, kyaj tmudattu ja xprujkun, net du'añu wu'u'mudyaaydu, es tmwinma'añbyattu ko yu'ujuty muut jyudijttu Jesús. ¹⁴ Es ja'a ko tama naty tyanu ja'a muut ja di'ibu naty tekypyuma'ay, paaty di'ibu ana'amdup muj tsajptugoty kyaj mbaat wi'ix 'yokjanannu. ¹⁵ Net tkajxprudsuumdu taja'p yu Peedru esu Fwank. ¹⁶ Net ñay'anmaayudu:

—¿Ti net ndu'unum mudu tyadu ja'ay? Pes nidugekyu di'ibu tsunaaydu Jerusalén tu tnijáwudu ko yu'u tyuundup ja ijsxw'uamun esu muj'ajtun. Kyaj mbaat n'anma'ayam ko kyaj. ¹⁷ Es kudiibu wya'xut yu ayuk, wa'an n'ok'anma'ayam ko kyaj ni pán tnakyñigajttat ja Jesús.

¹⁸ Net tmujwoodu jatugok ja Peedru esu Fwank es t'anmaaydu ko ni na'a jatugok tkakajttat es ni tkatuk'ixttat ja Jesusu jya'a. ¹⁹ Es ja Peedru es ja Fwank 'yadsoodu:

—Juna'andu miidsuty ko pátur yajkuudyúnat di'ibu miits mgajttup, o pátur yajkuudyúnat di'ibu Dios 'yane'empy. ²⁰ Kyaj mbaat nmastu'udyuts es n'awánuduts di'ibuts tu n'ixy es tu nmadóyuts.

²¹ Net yu di'ibu ana'amdup muj tsajptugoty muk tmugajttu ja Peedru esu Fwank es kudi'ibu du'un ñaky'adu'tstut. Ta net tasmajtsudu. Kyaj tpattu ja winma'añ wi'ix mbaat ttukkumdoy, mat ko nidugekyu ja'ay t'awdattu Dios mat ja myuj'ajtun. ²² Ko ja tekypyuma'ay 'yagudaky, ja'a naty tmudaty ja jyumajt justyikxy.

Mubujkprutujk t'amdowdu jotmuk'ajttun

²³ Ko yajnasmajtsudu yu Peedru esu Fwank, net oj ñajttu ma naty yu myugu'uktujkuty es t'awa'anudu nidugekyuty wi'ix yu

mājja'aydyujkuty es ja teedywyindsúnuty 'yanmaayudū. ²⁴ Ko t'awa'ānadyaay nidūgekyū tukmukū, net kyajxtáktū:

—Windsún, di'ibū tūgekyū mak'ajtūn myūdajtypy, mij tū xypyjta'aky yū tsajp, naxwíñudū, jikymyejyñ es tūgekyū di'ibáty ijtp mā yū'ūn. ²⁵ Mij oj mgajxy Espírítū Santūkyujxm esū n'apteety Davitkyūxm ko mjānāñ:

¿Ti ko yū wiinkpū naxwíñudū jyot'ambūktū es yū israelitū ja'ayuty nūgoobū dū'ūn wyinmā'añbyaaty?

²⁶ Ja naxwíñudū réyuty pyūdū'ktū esū israelítaty ja jyustisatūjkuty ñaymyujkūdu es tmūdsiptso'ondū ja Nindsūn'ajtam Dios es ja Kristū.

Dū'ūn jyūnāñ ja Davit.

²⁷ Tūy'ajtan yū'ū ko yāā Jerusalén ñaymyujkūdu Eroodū, Ponsyū Pilatū mādū israelítaty es púnuty kyaj 'yisraelítaty, es tmūdsip'ajttū mijū m'U'unk Jesús, di'ibū mij mbūjták éxtūmū Kristū.

²⁸ Dū'ūn yū'ū ttuundū tūgekyū di'ibū mijū naty tū xytyuknibūjtaagū jyátūdu. ²⁹ Tyam, Windsún Dios, ok'ix wi'ix jyot'ambūktū, es meegyūts ja mak'ajtūn es kūdiibū ūdsuty ndsū'ūgūdu esūts ngajxwā'xtūt mijū m'ayuk. ³⁰ Es mūt mijū mmak'ajtan ndūñūts nya'agūda'agyūts yū pumā'ayuty es ndúndūts yū ijxwū'amūn esū māj'ajtan mūt ja mwā'ats mādūumbū Jesús xyūgyujxm.

³¹ Ko kyajxtaktaaydyū, ta ja tūjk oj yi'xy mā naty jap tū ñaymyúkūdu. Net ja Espírítū Santū myooyū mak'ajtūn, es tkajxtaaydyū mūt ja mājāā yū Diosū 'yayuk.

*Wi'ix ja jawyiimb# m#b#jkr# ñaybyudúku#
nixim niyam*

³² Ja ja'ay di'ib#ty 'y'axáj#du Jesús my#dajtt# nid#geky# ti'igy# ja winma'añ es oy ñaydsyok#du nidu'uk nidu'uk. Ni p#n kyaj#n#ñ “#jts# nja'a” di'ib# naty my#dajtt#p. Nid#geky# twinma#ydy# ko t#geky# di'ib# naty my#dajtt#p, y#'# nandu'#n dyajt#nd#t nid#géky#ty. ³³ Es ja apóstul#ty tnikajxpajt'adu'#tst# mut ja muk'ajt#n ko Jesús t#y'ajt#n jyikypyejky, es ja Dios tjantsykyuni'xy nid#géky#ty di'ib# my#b#jkt#. ³⁴ Kyaj ni p#n# naty ma y#'#j#ty di'ib# t#goy'ajtx#p. Ja'a ko p#n#ty my#dajtt#p ja ñ#x#ty o ty#jk, tyo'kt#, ³⁵ net dyajmi#nd# ja meeñ es tk#y#jkt# ma ja apóstul#ty. Net oj dyajw#xt# nidu'ug#ty#ty n#'#n p#n dyajt#goy'#ty. ³⁶ D#'#n ttu#ñ y# Josee, ja di'ib# apóstul#ty yajx#bajtt# Bernabee, di'ib# tyijpy Yajjotkujk'ajtr#. Bernabee, ja'a y#'# Leví ty#mp 'yaats es jap jyajty naxwiiñ ma tx#'#aty Tsyipre. ³⁷ Y#'# tte'ky tu'ug# kyam nax di'ib# my#dajt#py, es dyajmiñ ja meeñ es tk#y#jky ma ja apóstul#ty.

5

Ananii#s es# Safiir#

¹ Per# wiinkr# yedy#jk di'ib# xy#'#ajt#py Ananii#s, y#'# mut ja ñ#do'oxy Safiir# tto'kt# nandu'#n tu'ug# ñ#x, ² es tr#jk#kt# waan# ja meeñ. Es ja meeñ di'ib# nad#jk#, Ananii#s oj dyajnejxy ma ja apóstul#ty #xt#m jyaw# ka'pxy ja nax tsoo. Es ja ñ#do'oxy ñija'ap t#geky#.

³ Net# Peedr# 'yanma#y#:

—Ananiius, ¿ti ko tu xytyu'umo'oy es tyúkut ja mǎjku'ugópk Satanás ma mwinma'añ es xyjawin'una'añ ja Espírítu Santu, es xyajwuma'añ oynu'unu ja meeñ di'ibu tu yajkujúy ja mnax? ⁴ Ja nax mijtsu mja'a ijty. Es ko xytye'ky, ja meeñ nandu'un mijts mja'a. ¿Ti ko tu xywyinmay xytyuna'añ yu tyaadu? Tu xyjawin'una'añ yu Dios, kyaj jya'ajuty ja naxwíñudu ja'ay.

⁵ Ko tmudooy yu Ananiius, ta oj kya'ay eeky. Es tsyu'kudyaadyu pánuty myudoodu di'ibu jajtú. ⁶ Net myiindu una'ktukuty, es t'abijttu Ananiius ja ñini'x es oj dyajnaxtáku.

⁷ Ko 'yijty tugak ooru, tyujku Ananiiusu ñudo'oxy, ni tkanijawu ko tu 'yeeky ja ña'ay. ⁸ Ta Peedru yajtuujú:

—Anmaagyuts, ¿tu xytyooktu ja mnax éxtam tu dyajmíñ ja meeñ?

Esu Safiru jyanáñ:

—Du'unats tu ndeeky.

⁹ Netu Peedru 'yanmaayú:

—¿Ti ko miidsuty ti'igyu mwinma'añ tu xyryujta'aktú? ¿Ti ko tu xyjawin'una'andu ja Nindsun'ajtamú Jya'ajun? Jap taja'p myindu di'ibu oj tu dyajnaxtáku ja mña'ay, es tyam mijts nandu'un myajnaxtukya'anudu.

¹⁰ Netyu ja Safiru kyudaay es 'ye'ky jam tyeky'ujxmu Peedru. Ko tyujkudu ja una'ktú, net tpattu eeky. Ta dyajpudsuumdu es dyajnaxtukudu ña'aybyu'am. ¹¹ Jyantsytsyu'kudyaadyu pánuty myubujktu Jesús es nidugekyu ja'ay di'ibáty myudoodu tadu di'ibu jajtudu yu Ananiius esu Safiru.

May ja mɔj'ajtɔn yajtúñ

12 Es ja apóstuluty ttuundu may ja iɔxwɔ'umɔn esɔ mɔj'ajtɔn. Es nidugekyɔ mɔbɔjkrɔtɔjk ñaymyujktaayɔdu mɔ txɔ'aty Salomongɔ Tyɔjk Wiin. 13 Tsɔ'kudɔp ja ja'ay di'ibɔ kyamɔbɔjktɔ ja Jesús es ñaymyúkudɔt mɔut ja mɔbɔjkrɔtɔjk, oy tmɔjja'adɔ. 14 Net tmɔbɔjktɔ ja Nindsɔn'ajtɔm Jesús mayja'ay, yedyɔjk toxytyujkɔty. 15 Es extɔ dyajpɔdsɔmɔdu ja puma'ayɔty myabajngɔjxy jap tu'ajp, es ko ñáxɔt ja Peedrɔ, oyjye'eyɔ 'yawax kya'at mɔ ja puma'ay. 16 Es ja ja'ayɔty di'ibɔ Jerusalén kajpn myɔwingón, nandɔ'un dyajmiindɔ ja pyuma'ayɔty es di'ibɔ mɔjku'u ya'ayoojɔdɔp, es nidugekyɔ 'yagɔdaktaydyɔ.

Apóstuluty yajtsúmdɔ

17 Net ja teedywyindsɔngópk es ja saduseɔ ja'ay di'ibátyɔ naty jap tjantsyñaywyinnaxɔjávɔdu, 18 tmajtstɔ ja apóstuluty es tɔɔjtáktɔ pujxndɔgóty. 19 Per tu'ugɔ Nindsɔn'ajtɔmɔ 'yanklɔs myiiñ es dya'awatsy ja pujxndɔjk koots es dyajpɔdseemy, es t'anmaay:

20 –Nɔjxtɔ mɔj tsajptɔjk ñabotsoty, es awánɔdu ja'ay ja ayuk di'ibɔ yɔ jembyɔ jiky'ajtɔn.

21 Ko oj xyɔñɔ, net tyɔjkɔdu tsejkyɔ mɔj tsajptɔjk ñabotsoty. Ta ya'ɔxpɔjktsondáktɔ.

Es ja teedywyindsɔngópk es di'ibáty jap dyajnaymyujkɔdu nidugekyɔ israelítaty ja myɔjja'aydyɔjk di'ibáty naymyujkɔdɔp mɔ di'ibɔ ana'amɔdɔp mɔj tsajptɔgóty, net t'anmaaydyɔ ja polɔsiiɔty es dyajmíndɔt ja apóstuluty di'ibɔ jap pujxndɔgóty.

22 Per ko oj jya'ttu ja polusiiaty mā pujxndujk, kyaj jap pán tpattu ja apóstulaty. Ta jymbijttu jatugok, 23 es t'anmaaydyu:

—Adiky tu nbaadyats ja pujxndujk jantsy yaxón es mut ja soldaaduty jap mā tujk aa tkwent'attu, per kots tu nya'awa'atsta, ni pánats jap tu ngapaattu pujxndugóty.

24 Ko tmudoodu ja teedywyindsúnuty esu muj tsajptujk kwent'ajtru wyindsán, net ñayyajtujudu ak yu'ujuty wi'ixu tyadu kyugaxuya'añ. 25 Es ko waanu 'yijty, ta jyajty tu'ugu yedyujk di'ibu anmaayu:

—Tadu yedyujkuty di'ibu uxu'ay mbujtaktu pujxndugóty, tap dya'uxpaktu ja ja'ay muj tsajptujk ñabotsoty.

26 Net ja muj tsajptujk kwent'ajtru wyindsán oj ñejxy mut ja tyumbutujkuty, es dyajmiindu yajxón ja apóstulaty, ja'agyujxm ko tsyu'ugudu ko tyaaga'adsudut ja ja'ay. 27 Ko dyajmiindu, ta dyajnjxtu mā di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty, es ja teedywyindsungópk 'yanmaayu:

28 —Tuts miits nyajkubóktu es kyaj xyñakyya'uxpúktut ja ja'ayuty mut ja Jesusu 'uxprijkun. ¿Es ti tu xytyundu? Tu ja'ay xyu'uxprijkta'aydyu miidsuty ya Jerusalén, es udsuty xytyuknikujxm'ata'andu ko 'ye'kyu tadu ja'ay.

29 Net ja Peedru mut ja apóstulaty 'yadsoodu:

—Koonum tsyékyuty es nmumudo'om ja Dios es kudiinum ja ja'ayuty. 30 Dios di'ibu 'yawdajt ja n'aptujk'ajtam, yu'u yajjikypuyk ja Jesús di'ibu miits mya'o'ktu es xkyudnydyu kruuzkujxm.

31 Es ja Dios dyajtsajpejty es tpujtáky ma 'yaga'añgyu'u, es dya'ity Yajnutsókpu es Ana'ambu, es ja israelitu ja'ayuty jyodambittut es yajma'xut ja pyojpu. 32 Es uudsuty n'ijxtuts es n'awánuts di'ibuts n'ijx nmudoo, es nandu'un yu tųajtan t'awanu ja Espírítu Santu di'ibu Dios tu dyaky di'ibu myumudeepy.

33 Ko tmudoodu tyadu ayuk, ta jyot'ambuiktu es tyim'ya'oogándu. 34 Per ma di'ibu ana'amdup muj tsajptugótyu naty, jap tu'ugu fariseeu txu'aty Gamalyel, di'ibu yajxon ñija'ap ja tsajptuktu 'yuxpujkan es di'ibu ja'ay wyindsu'kup muj. Ta tyunaaye'ky es tni'ana'amu es dyajpudsámdut ja apóstalu. 35 Net t'anmaay di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty:

—Miits israelítuty, naygywentu'átudu oy di'ibu mdunaampy mudu tyadu ja'ayuty. 36 Jamyatstu miidsuty ko kyaj jyékyubyuty pyude'ky yu Teudas di'ibu janán: “Ujts yaa ijtp muj.” Es tpanujxtu taxk mugo'pxu yedyujk. Per dya'o'ktu Teudas, es nidugekyu di'ibu panujxudu tyugooydyaay. Es jap oj kyujxta'ay. 37 Ko waanu 'yijty ko yajkuja'ayu sensu, net pyude'ky ja Juudas, Galileeu ja'ay, es mayjya'ay nandu'un pyanujxudu. Es nandu'un dya'o'ktu Juudas, es nidugekyu di'ibu panujxubu naty ñaywya'xtaayudu. 38 Paaty n'anuumu, mastu'uttu tyadu yedyujkuty. Wa'an t'ixtu. Ja'a ko tyadu xpujkan, pun yu'u ja'ayu jya'a, naxaambu'u, 39 per pun ja Diosu 'yuxpujkan, kyaj mbaat miits xyajtugódyu. Mnaygywentu'átudup, mut ko tsojk nujx mdsiptundu mut ja Dios.

40 Nidugekyu tmudoodaaydyu. Net dyajmiindu

ja apóstalaty. Ta twojptu kanak ok es jatugok dya-
jkubojktu muk ko Jesusu 'yaxprijkun traduunnu.
Net tasmajtsudu. ⁴¹ Net ja apóstalaty tso'oнду
jap es jyotkujkudyaadyu ko 'yayoodu es tsoy-
dyuundu Jesuskujxm. ⁴² Es kyaj tmastuttu esu
ja'ay dya'axprikut, es tkajxwa'xtu ja oybyu ayuk ko
Jesús ja'a du'hn ja Kristu. Du'hn ttuundu bom bom
maj tsajptujk ñabotsoty es nandu'hn dya'axpejky
tujkm tujkm.

6

Nijxtujku yajje'xywya'xp

¹ Ja tiempu ñimay'adutstu ja ja'ay di'ibuty
myabujktap ja Jesukristu. Net di'ibáty kyajxtap
ja grieggu dyajtsondáktu ja u'hnun wi'ix dyajwa'xy
ja je'xy bom bom. Du'hn jyunandu ko kyaj
yajxon yajkadyu ja ku'ekytyo'oxy di'ibáty
kyajxtap ja grieggu. ² Net ja nimajmajtskpu
apóstalu dyajnaymyujktaayudu nidugekyu di'ibu
myabujktu, es t'anmaaydyu:

—Kyaj 'yóyaty kots udsaty nmastu'uttat ja
Diosu 'yayuk ngajxwa'xtat es nyajwa'xudats ja
je'xy. ³ Paaty miits magu'uktujkaty, uxta'aydyu
nijxtujku yedyujk di'ibu myadajtypy ja oyjyot es
di'ibu jyagyujkrap, di'ibu tu myo'oyaty ja Espiritu
Santu myak'ajtun es ttun tkajxtu di'ibu Dios
tsyjejpy, es tuknipaku tyadu tuunk. ⁴ Es udsaty,
apóstalaty, nyajnejxypyats ja Diosu 'yaxprijkun esu
kajxtákan.

⁵ Nidugekyu ja ja'ayaty t'oyjya'adu éxtum
ja apóstalaty oj twinma'añmyo'oydyu. Es net
twin'ijxtu Esteebu, di'ibu ni'igu ja Dios tmabejky es

ja Espírítu Santu mooyu mak'ajtun es winma'añ es ttúnut di'ibu Dios tsyejpy. Es nandu'un twin'ijxtu Felipu, Prókoru, Nikanoor, Timón, Parmenus esu Nikolás, Antyokiiu ja'ay di'ibu tuuyup kyurujk ja israelítadyu myubujkun. ⁶ Net dyajmiindu mā ja apóstaluty, di'ibu kajxtáktu es tku'unikoonda.

⁷ Es ja Diosu 'yayuk myujtujukuy'adátsy es ñimayu'adutsy ja mubujkputujk jam Jerusalén, es extu nimay ja teetytujukaty tmubujktu ja Jesús.

Esteebu yajmátsy

⁸ Esu Esteebu myooyu Dios ja kunu'xun esu mak'ajtun es ttúnut ja muj ijxwu'umun esu muj'ajtun mā ja ja'ayuty. ⁹ Nan tamu naty ja ja'ay naagaty di'ibu yo'oydyup mā yajtijy Awa'atstuuymdu Ja'ayu Tsyajptujk. Tamu naty di'ibu tso'ondu Sirene ñaaxóty, Alejandriu, Silisyu esu Asyu, es dyajrudu'ktu tsip es t'anmaaydyu wilixáty ja Esteebu. ¹⁰ Per kyaj mbaat tmamada'aktu, mat ko yu Espírítu Santu mooyup ja winma'añ ja Esteebu.

¹¹ Net ja Esteebu myudsip tmajuudyu andákruty di'ibu juna'andup ko tu tmudoy ja Esteebu myugajxtugóyuty ja Moisés es ja Dios. ¹² Mudu tyadu anuu dyajrudu'ktu ja mayjya'ay esu mujja'aydyujkuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxrjukty. Es nidugekyu tmajtstu ja Esteebu es dyajnjxtu mā di'ibu ana'amdu muj tsajptugóty. ¹³ Es dyajmiindu ja andákruty di'ibu junan:

—Tyadu ja'ay du'uñum tmugajxtugóy tyadu wa'ats lugaar es nandu'unu Moisésu 'yana'amun.

¹⁴ Tuts nmudoy ko jyuna'añ ko yu Jesús nazarenu,

yu'u yajkutugoyaambyu tyadu muj tsajptujk es kyaj n'okpadu'unanu di'ibu Moisés xytyukmnikakam.

¹⁵ Net nidugekyu di'ibu naty jap ana'amdup muj tsajptugóty, t'ijxtu tuyu Esteebu wyiin jyujp éxtum tu'ugu anklus.

7

Esteebu, wyinduuyty di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty

¹ Net ja teedywyindsungópk dyajtuuy ja Esteebu:
—¿Tii tuj'ajtun tugekyu tyadu?

² Net 'yadsooy ja Esteebu:

—Miits mugu'uktujkuty, mājja'aydyujkuty, mūdoo'ítta. Ja Dios di'ibu muj'ajtun myudajtypy, kuxu'k mā ja n'apteety'ajtum Abraan ko naty jap tsyuanu Mesopotamy, mā kyajnum naty tsyooñ es tsyuanut jap mā kajpn txu'aty Arán. ³ Es ja Dios t'anmaay ja Abraan: “Pudsam yaa mgajpnóty es mastu'ut ja mmugu'uktujkuty. Nujx mats mij ngexy wiink nax di'ibuts mij ndukni'ixuyaampy.”

⁴ Netu Abraan tsoyoñ mā ja Kaldeeu ñax es ñejxy tsunaabyu jap Arán. Netu tyeety 'ye'ky, es ja Dios dyajmiin yu Abraan mā tyadu nax, mā tyam nduna'ayum. ⁵ Per kyaj yajmooy ja ñax, ni kujm metr. Per Dios tyukmwandaku: “Nmeebyats mij tyadu nax esu m'u'unk m'ok.” Peru Abraan kyajnum naty ja 'yu'unk, ⁶ es ja Dios 'yanmaayy: “Yu mdummp m'aats jap tsyuanut mā wiink nax, es jap tyúnut muk éxtumu mēduumbu, es axuk jyátut taxk mēgo'px jumajt. ⁷ Per ujts nandu'an ndukkumēdowaambyats yu tadu naxwíñu, es óknum pyudsúmdut jap miidsu mdummp m'aats es

myíndat yaa es xy'awdátudats.” ⁸ Dios kyajxy'ajt mat ja Abraan es tpujtáky éxtum*u* iixw*u*'um*u*n es ja 'yu'unk yajtsúk*u*t waan*u* ma ja yedyujk'ajt*u*n* . Paaty ko jyajty naxwiiñ y*u* 'yu'unk Isaa, ko tyuktujk*u*bejty Abraan ttsijky y*u* Isaa waan*u* ma ja yedyujk'ajt*u*n. Es ja Isaa nand*u*'*u*n ttuuñ mat ja myaank Jakoob, es*u* Jakoob nand*u*'*u*n ttuuñ mat majmajtsk ja myaanguty, di'ib*u* ty*u*ump 'yaats ja majmajtsk*u* israelit*u* ñaxwíñ*u*.

⁹ Tyad*u* Jakoob*u* myaanguty di'ib*u* *u*dsajtam n'apteety'ajt*u*m, kyaj ttukm*u*j'ij*u* ja myuga'ax Josee es ttukm*u*de'ky éxtum*u* m*u*duumb*u* ma y*u* Ejipt*u* ñax. Per*u* Dios y*u*'*u* kywent*u*'ajtyry*u* naty ja Josee, ¹⁰ es dyajp*u*dseemy ma naty 'yity ayo'onóty. Es*u* Dios tyuun es*u* Josee 'yagupúk*u*dat ja faraón, Ejipt*u* ryey. Es ja rey p*u*ajták y*u* Josee éxtum*u* gobernador Ejipt*u* es nand*u*'*u*n ma ja rey*u* tyujk.

¹¹ Net myiiñ ja mak yuu, es*u* mak ayo'on 'yijty ma tugeky*u* Ejipt*u* ñax es Kanán, es*u* n'aptujk'ajt*u*m kyaj tpatt*u* ti jy*u*'xt*u*p. ¹² Es ko Jakoob tm*u*doy'ajty ko jap*u* triig*u* ma Ejipt*u*, ta tkejxy ja myaanguty, *u*dsajtam n'aptujk'ajt*u*m, es tjúy*u*t ja triig*u*. Net tim jawyiin oj ñajxt*u* ja n'aptujk'ajt*u*m. ¹³ Es ko myumajtsk ok ñajxt*u*, net*u* Josee t'anmaaydy*u* ja myuga'axuty: “Ej Josee, miits xymyuga'ax'ajtt*u*p.” Net ja Ejipt*u* ryey tnija'aj*u* ko y*u* Josee y*u*'*u* israelit*u*. ¹⁴ Net ja Josee tnigaj*u* tyeety Jakoob es nidugeky*u* myugu'uktujk, di'ib*u* nidug*u*'px majmók*u* ja ja'ay wyínuty. ¹⁵ D*u*'*u*n jyajty ja Jakoob es tsyunaaydyaknbejky jap Ejipt*u*. Okn*u*m 'ye'ky, es nand*u*'*u*n 'yo'ktaaydy*u* myaanguty. ¹⁶ Es d*u*'*u*n

* 7:8 Ix Luk*u*s 1:59.

oj yajmunejxy ja Jakoobu ņini'x jap Sikem, es dyajnaxtuku ma ja aank di'ibu Abraan jyuuy ma yu Amooru myaank.

17 'Es kumjékynm jyata'añuty di'ibu Dios tyukmawandaku Abraan, yu israelitu ja'ayuty tu myayu jap Ejiptu. 18 Net jap Ejiptu oj ryey'aty di'ibu naty kyaj t'ixy'aty ja Josee. 19 Tadu rey yajtuun ja axuk winma'añ es muk dyajmuduun nidugekyu ja n'aptuk'ajtm. Es t'anmaay yu u'unktaak u'unkteedyuty ko agwanu ja myaank di'ibu maxu'unk'ajtp, tnika'aktut es 'yooktut. 20 Net ja Moisés jyajty naxwiiñ. Es jantsy tsuj ijty ja u'unk, es ja tyeety tyaak pyuk'u'ku tuguk po'o. 21 Net ko tnikaktu, ja reyu ñux dyajpude'ky es dyaj'ye'ky éxtamu 'yu'ungun. 22 Paaty ja Moisés ya'xpyukudu tugekyu di'ibu ñija'ap Ejiptu. Ja'a ijty maj di'ibu myadyakypy es di'ibu tyiimpy.

23 'Ko tmudajty justyikxy jumajt yu Moisés, ta jyanañ tku'ixa'añ ja israelitu myugu'uguty. 24 Ko jyajty ja Moisés, ta t'ijxy tu'ugu Ejiptu ja'ay ko axuk ttuñ tu'ugu israelitu. Net ja Moisés tniwaandúty yu myugu'uk es dya'e'ky ja Ejiptu ja'ay. 25 Es yu Moisés tmawinma'añbyáty ko yu israelitu myugu'uktuk tu tjaygyukudu ko yu Dios dyajtso'oga'añ ja israelítaty es tpujta'aga'añ yu Moisés éxtamu yajnitsókr. Per yu'ujty kyaj tjaygyukudu.

26 'Jakumbom ja Moisés tpaty nimajtsk ja israelítaty di'ibu naty jap naydsyi'kup, es ja Moisés dyajkuxañ ja tsip. Ta t'anmaay: "Miits mnaymyugu'uk'ajtudar. ¿Ti ko mnaydsyiigudu?" 27 Net di'ibu naty jyantsytsyi'kypy tnas'yojkudu

ja Moisés, es t'anmaay: “¿Pún tū mbujta'agyuty éxtum windsun o justisun mat udsuty? ²⁸ ¿Ti xya'oogaambats, éxtum uxu'uy xya'e'ky ja Ejiptu ja'ay?” ²⁹ Ko tmadooyu tyadu, netu Moisés kyeky es ñejxy ma Madyanu ñax. Jap tsyunaay éxtumu jagam ja'ay es pyejky. Net trattu majtsku myaank.

³⁰ Ko ñajxy justyikxy jamajt, japu naty maj ittum myawingonu Sina'ii Kopk, net kyuxe'ky tu'ugu anklus ma tyoy tu'ugu apyñgyery. ³¹ Ko Moisés t'ijxy, ta du'ñu oj wu'umu. Es ko tmawingooñ es t'ijx'oyuyañ, net tmadooy ko Dios 'yanmaayu: ³² “Ujts Dios di'ibu Wyindsun'ajtypy ja m'aptajk Abraan, Isaa esu Jakoob.” Net ja Moisés tyajku tsuyiibu madu tsu'ugu, kyaj ñayduk'a'ijxu es t'ixut. ³³ Es ja Dios 'yanmaayu: “Yajjunák ja mgu'uk mdekykujxy, mat ko wa'ats ja it lugaar ma mdanu. ³⁴ Tuts n'ixy wi'ix 'yayowdu ja nja'ayuty jap Ejiptu, es tuts nmadoy ju'uy ya'axtu. Es paadyuts tu njunaky es nyajtso'oga'añuts. Pes min es ngaxut Ejiptu.”

³⁵ 'Oyjya'ijxma'tudu Moisés es 'yanmaayudu: “¿Pún tū mbujta'agyuty éxtum windsun o justisun?”, óknam Dios kyajxu tyadu Moisés éxtum windsun es dyajpudsumat jap Ejiptu, ja anklus di'ibu kuxu'k ma ja apyñgyery trupajku ja Moisés. ³⁶ Moisés dyajpudseemy jap Ejiptu n'aptajk'ajtam es ttuñ yu maj'ajtan esu ijxwu'umun jap Ejiptu es ma Tsapts Jikymyejyñ, es nandu'n ko justyikxy jamajtu naty 'yity maj ittum. ³⁷ Tyadu Moisés t'anmaay ja israelítaty: “Dios kyaxaampy tu'uk miidsu mmagu'uk éxtumu kyugajxpu, éxtumts uj tu xykyexy. Es xymubáktut

yu'ū.”

³⁸ Esū Esteebu 'yak'anmaayū:

—Nan ja'a ja Moisés, jamū naty mūut mā ja mūj it, mā ja anklus myugajxū mā ja Sina'ii Kopk. Ja'a yajmooy ja ayuk di'ibū tuknija'ap wi'ix ja jiky'ajtūn es dyajnāxūt mā ūdsajtūm. ³⁹ Peru n'aptūjk'ajtūm kyaj tmūmūdowandū ja Moisés, es t'ūxtijtū es jyajūmbitandū jatūgok jap Ejiptū. ⁴⁰ Net t'anmaaydyū ja Arón: “Ndsojktūpts es xya-jkójtū ja ndiósūts di'ibū ūdsūty xywyinyo'oyūdu. Kyajts nnijáwūdu ti jajtū tadū Moisés di'ibū tū xyajpūdsū'āmūm mā Ejiptū ñax.” ⁴¹ Net ja Arón oj dya'agojwinnāxy tu'ugū tooru'unk ak oorū. Es net dya'o'ktū ja byorreegūty es ttukwindsū'kūdu ja tooru'ungū 'yagojwinnāx. Net tmūjtuundū ja xūū es xyondaktū mūt di'ibū tū dyajkojtū. ⁴² Net ja Dios ñikákūdu yū'ūjūty es tmastuttū es t'awdāttū ja mūdsā'ā di'ibū jam tsajpótū. Pes dū'ūn éxtūm jap 'yity kaxjā'ay mā yū Diosū kyugajxū ñeky:

Miits israelítūty, ¿ti ojts xya'ooktū ja mborreegū,
es ojts xytyukwindsū'kūdu

ko m'ijty justyikxy jūmūjt mā ja mūj it?

⁴³ Kyaj dyū'ūnūty, mbagūūdyū ja tūjk mā 'yity ja Molok di'ibū miits m'awdajttūp,
es nandū'ūn mbagūūdyū mā 'yity ja Renfanū
myūdsā'ā, di'ibū nandū'ūn m'awdajttūp.

Es ja Molok es ja Renfán,

kū'ūm miits xya'awingojnajxtū es
xy'awdatā'andū.

Paadyūts ūj miits nyajpūdsūmā'andū mā
mgajpūnūty es mā mnāxūty,

es ngaxa'añuts éxtum̄ m̄duumb̄ waan̄ jagam
m̄ Babiloñ̄ ñax.

44 Es̄ Esteeb̄ 'yakjan̄añ:

—Ma ja m̄j it, jam ja n'apt̄jk'ajt̄m̄ tm̄dajtt̄
tu'uḡ wit tsajpt̄jk̄ m̄ ja Dios t'awdajtt̄. Dios ja
Moisés tyuk'ijx̄ wi'ix̄ tkój̄t. 45 Es̄ ja n'apt̄jk'ajt̄m̄
t'axájud̄ ȳ tyád̄ wit tsajpt̄jk̄ éxtum̄ kuma'añ.
Es̄ tyád̄ Joswee es di'ib̄ m̄m̄t myiiñ, dyajmiiñ
ja wit tsajpt̄jk̄ ko Dios dyajp̄dseemy yā ja
jekyjya'ay es tmooy ja ñax ja israelít̄ty. Es d̄'un
'yijtt̄ m̄ ja Davit̄ tiemp̄. 46 Es̄ ȳ Davit̄ pyat
ja may'ajt̄n̄ Dios wyindum, es 'yamdooy es dya-
jkój̄t tu'uḡ t̄jk̄ m̄ tsȳm̄n̄t ja Dios di'ib̄ Jakoob
'yawdaj̄t. 47 Per ja Salomonk, Davit̄ myaank, ȳ'u
kyoj ja Dios̄ tȳjk̄. 48 Per kyaj ja Dios Tsajpót̄m̄d̄
tsȳm̄n̄ m̄ ja tsajpt̄jk̄ di'ib̄ ja'ay kyejpy. Ext̄m̄
jȳn̄añ ja Dios̄ kyugajx̄p̄:

49 D̄'un ja Dios̄ jȳna'añ:

“Ȳ tsajp̄ ȳ'uts n'uñ̄aaydyakn'ajtypy,
es ja naxwíñ̄d̄ ȳ'u m̄ds̄ ndeky nbujta'aky.
¿Di'ib̄ d̄un̄ t̄jk̄ mgojánd̄p̄ esuts ̄j̄ jap nds̄m̄n̄t,
o ja lugaar m̄ts̄ ̄j̄ nbo'x̄t̄?

50 Pes ̄j̄ts̄ k̄'um̄ t̄ nbujta'aky t̄gekȳ ȳ'u.”

51 Es̄ ja Esteeb̄ ni'iḡ t'ak'anm̄aaydȳ:

—Miids̄ty kyaj 'yóȳty ja mwinm̄a'añty, paaty
kyaj xymȳdowa'and̄. Tuk nax ti'igȳty miids̄ty
m̄t ja m'apt̄jk̄ty, taaȳm̄ miids̄ty nand̄'un
xymȳdsip'att̄ ja Espírit̄ Sant̄. 52 Ja'a ko
ȳ'uj̄ty 'yax̄ktuund̄ nid̄gekȳ Dios̄ kyugajx̄p̄
es ext̄ dya'o'kt̄ di'ib̄ jékȳp̄ kyajx̄ ko myina'añ
ja di'ib̄ jiky'ajt̄ t̄y'ajt̄n̄ m̄m̄t. Es̄ ko oj myiñ,
miits̄ mḡȳajkt̄ es 'yooḡt. 53 ¡Miids̄ty di'ib̄ t̄

t'axájudū ja Diosū 'yana'amūn di'ibū ja'agyūjxmū
anklūs myajmooydu, kyaj tū xymyūmūdowdū!

Esteebū 'yeeky

⁵⁴ Ko yū di'ibū ana'amdūp māj tsajptūgōty
tmūdoodū yū tyādū ayuk, ta jyot'ambūjktū es
ñaydyutskā'tudū ja'agyūjxm ja Esteebū. ⁵⁵ Perū
Esteebū, mooyū ja Espírítū Santū ja muk'ajtūn esū
winmā'añ es ttun tkajxūt di'ibū Dios tseyjpy, es
pyat'ijxy jam tsajpótū es t'ijxy ja Diosū myūj'ajtūn,
es ja Jesús tyanū agā'añdsyoo mā Diosūn. ⁵⁶ Net
'yanmaayūdū ja Esteebū:

—jixtū! N'ijxyryūts ja tsajp awā'ats, es ja
Naxwíñudū Ja'ayūdyū Kyudūnaabyū pyū'aay
agā'añdsyoo ja Dios.

⁵⁷ Es di'ibū ana'amdūp māj tsajptūgōty t'amajstū
tyatsk kadiibū tnakymūdówdūt. Ta yaxkaktū
jantsy muk es tmūdsiptso'ondū ni'igū ja Esteebū
es dya'ooga'andū. ⁵⁸ Net dyajpūdsūmūdū jap
Jerusalén es tkukā'tstū. Es di'ibū tyuundū, ja
di'ibū ñi'u'unūdū, tkuyajktū ja ñikūjxyūdū wit
es ttukkūdjkdū tu'ugū unā'k di'ibū xyū'ajtypy
Saulū. ⁵⁹ Es ko jam tsaaga'tstū ja Esteebū, net ja
Esteebū kyajxta'aky:

—Windsún Jesús, axájuts ja n'anmūja'añ.

⁶⁰ Net ñaygyoxtnāaydyákū ja Esteebū es
yaxkeky muk:

—Windsún Jesús, katū xyryūjta'aky ñikūjxm yū
tyādū peky.

Es ko dū'un jyūnāñ, net oj 'yo'knū.

8

Saulū trajūdity ja mūbūjkrūtūjk

1 Es ja Saulu yu'u muut űaybyujkudu di'ibu ya'o'ku Esteebu.

Nan ja xuu oga'an trajudijttaktu mukta'aky ja mubujkrutujkuty di'ibu jap Jerusalén. Es nidugekyu ja mubujkpu pyudsuumdu jap Jerusalén es űaywya'xtaayudu ma űaxudyu Judeeu esu Samaaryu. Yu'uyu apóstulaty oj wyu'umdu jap Jerusalén. 2 Es nija'ajuty di'ibu Dios 'yawdajttup, dyajnaxtujkudu ja Esteebu es tniyuuy tniyaxtu. 3 Per ja Saulu tpadu'udujku ja ja'ayuty nidugekyu di'ibáty ja Jesús pyanujxtup, tujkm tujkm tju'ttu yedyujk toxytyujk, tpawijts trajudojttu es ttsuumdu.

Kristu yajnimadya'aky ma Samaaryu

4 Es di'ibáty pudsuumdu jap Jerusalén tkajxwa'xtu ja Diosu 'yayuk es ja űitsokun oymyaaty űijxtu. 5 Du'unu Felipe ttuun es űejxy ma tu'ugu Samaaryu kajpn. Es net dyajtsondaky tkajxwa'xy ko Jesús yu'u Kyrístaty di'ibu Dios tu tkexy. 6 Es ja ja'ay űaymyujkudu nidugekyu, es tmudoo'ijttu yajxon di'ibu ja Felipe kyajxypy, es t'ijxtu nandu'un ja ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun di'ibu Felipe tyuun. 7 Es may ja ka'oybyu t'axkejxy ja Felipe, es ya'axtu ja ka'oybyu ko pyadsemy. Es mayu xux ja'aydyujk es ja tekymya'atpu 'yagudaktu. 8 Paaty nidugekyu ja'ay ma ja kajpn wyu'amdaaydyu jotkujk.

9 Jap tsyunaay tu'ugu yedyujk di'ibu xu'ajtypy Simonk. Es ja'a ijty bruju es twin'uun ja ja'ay jap ma tugekyu Samaaryu űax es t'anuumdu ko yu'u muj 'yity. 10 Nidugekyu ja'ay muj mutsk tmubujktu es t'anmaaydyu:

—Tyadu Simonk tų'ajtan ko Diosu myak'ajtan tmudaty.

¹¹ Paaty tmubejky ja ja'ayaty ko jeky tu twin'uañ mat ko byrújaty. ¹² Es ko Felipu tyuk'uxpajku ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxypy ja Diosu kyu-tujkan, es tu tkexy ja Jesús éxtam ja Kristu, net tmubajktu ja ja'ayaty es ñubajttu, yedyujk toxytyujkuty. ¹³ Nandu'unu Simonk tmubejky es ñubejty. Net dyajtsondáky es tjamyudajty ja Felipu. Es ko t'ijxyu tyadu ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja mų'ajtan di'ibu tyuun ja Felipu, net du'añu wyu'umu ja Simonk.

¹⁴ Ko ja apóstaluty japu naty Jerusalén tmudoodu ko yu Samaaryu ja'ayaty tu tkupaktu ja Diosu 'yayuk, net tkajxtu Peedru es ja Fwank. ¹⁵ Ko jyajttu jap Samaaryu, net kyajxtáktu es t'amdoodu ja Dios es tmo'oyut yu Espiritu Santu di'ibáty myubajktu, ¹⁶ ja'a ko kyajnumu naty jya'ty ja Espiritu Santu ma yu'ujaty, je'eyu naty tu ñubattu mat ja Nindsun'ajtam Jesusu xyuu. ¹⁷ Es ko kyajxtaktaaydyu, net ja Peedru esu Fwank tku'unikoonda ja ja'ayaty, es du'un oj t'axájudu ja Espiritu Santu.

¹⁸ Ko ja Simonk t'ijxy ko ja Espiritu Santu tu myiñ ko ja apóstaluty tku'unikoonda ja ja'ayaty, net t'awa'anu meeñ, ¹⁹ es t'anmaay:

—Meegyats uj nandu'unu tadu mak'ajtan, es kots uj ngu'unikónudats ja ja'ayaty oytyim pánuty, 'yaxájudap ja Espiritu Santu.

²⁰ Net ja Peedru 'yanmaay:

—Oyu tadu mmeeñ tyimtagóyut mat mij. ¿Tii mjunaamp xytyijy ko di'ibu Dios ñayajkypy, mbaat

xytyijy yajjúy mat ja meeñ? ²¹ Kyaj mbaat xytyuñ mat udsuty ja Diosu tyuunk, ja'a ko mwinma'añ kyaj wya'adsuty madu Dios. ²² Mastu'udu tadu m'axuk winma'añ. Mynu'xta'agu Dios es mbojpm'a'xudat. ²³ Nnija'abuts ko naywyinnaxu xyjawu es ja peky mya'ijtup éxtamxyup tsimy m'ity.

²⁴ Net ja Simonk 'yadsooy:

—Mynu'xta'aktu miidsudyu Nindsun'ajtam Jesús es kyajts uj da'un njátut éxtam tu mjana'añ.

²⁵ Ko Peedru es ja Fwank t'awa'anudu yu Nindsun'ajtam Jesusu 'yuxpajkun, net tkajxwa'xtu ja oybyu ayuk ma mayu samaritanu kajpn. Oknum jyumbijttu Jerusalén jatugok.

Felipu esu Etyopiiu ja'ay

²⁶ Es ko 'yijtyu tyaadu, tu'ugu Diosu 'yanklus myiñ ma Felipu es 'yanmaayu:

—Pudsam yaa. Nujx ma muj tu'u kujanak di'ibu nujxp Jerusalén extu ma Gazu kajpn es ñaxy ma ja muj it.

²⁷ Felipu tsyo'oñ es ñejxy. Es jap tpaty tu'ugu yedyujk, Etyopiiu ja'ay. Ja'a ijtp tesoreeru ma ja toxytyujk Kandasu, Etyopiiu reynu. Tu 'yotsy jap Jerusalén es t'awdaty ja Dios. ²⁸ Jumbijnubu naty ma ja kyajpn, ttuk'u'uñu ja kyarru es t'ixy ja Diosu kyugajxpu Isaiiu ñeky. ²⁹ Net ja Espiritu Santu 'yanmaayu ja Felipu:

—Mwíngón es naybyaadudu madu tadu karru.

³⁰ Es ko tmwíngooñ ja Felipu, net tmadooy ko tkajxy ja tesoreeru ja Isaiiu ñeky. Esu Felipu dyajtuay:

—¿Ti mnija'ap di'ibu jam mgajxyru?

³¹ Es ja tesoreerū 'yadsooy:

—¿Wi'ixats nnijáwut pūn kyajts pūn xy'awanū?

Es t'amdooy ja Felipū es pyátut mā jam 'yu'uñū.

³² Mā jamū jaaybyajtūn di'ibū naty kyajxury, ja ijty yū tyāadu:

Oj tmūnejxy mā 'ye'ky éxtūm ja borreegūn.

Es dū'un éxtūm ja borreegū ko ja'ay tnikeepy wye'emy uum,

nan kyaj oj ja 'yāa dyajwa'xy.

³³ Es mā 'yayo'on'ajty,

kyaj yajtuuñ ja ja'ay tūy'ajtūn mūut.

¿Es pūn mbaat jyūna'añ ko yū'u ttūmp t'aadsuty?, ja'a ko ja jyiky'ajtūn oj yajpūjkū yā naxwiñ.

³⁴ Net ja tesoreerū dyajtūy ja Felipū:

—Anmaagyūts, tunū may'ajtūn, ¿pūnū dū'un ñimadyakury yū Diosū kyugajxru? ¿Yū'u kū'm nayñimadyákur, o wiink ja'ayū?

³⁵ Net ja Felipū tmadyaage'ky ja jaaybyajtūn di'ibū tū tkajxy, es t'awā'anū ja oybyū ayuk di'ibū Jesús ñigajxury. ³⁶ Es ko ñajxtū mā tu'ugū nūū, ta ja tesoreerū jyūnāñ:

—Yāa ta ja nūū. ¿Kyajts mbaat xyajnubétyū?

³⁷ Es ja Felipū 'yadsooy:

—Pūn mmūbejkury mūt winū mjot, mbaat.

Es ja tesoreerū 'yadsooy:

—Nmūbejkuryūts ko yū Jesukristū yū'ujety ja Diosū 'yU'unk.

³⁸ Net t'anmaay es dyajwā'k'áwut ja kyarrū. Ta jyūnajktū nimajtsk mā ja nūū. Ta ja Felipū dyajnubejty ja tesoreerū. ³⁹ Ko pyudsūmdū mā ja nūū, yū Nindsūn'ajtūmū Jya'ajūn yū'u myūnūjx ja Felipū, es ja tesoreerū kyaj ñaky'ijxū. Ta ja tyu'u

dyaj'yo'oyñu jantsy xondakp. ⁴⁰ Es ja Felipu jyajty ma Azotu kajpn, es ñajxy kajpnğajpn es tkajxwa'xy ja oybyu ayuk, ja nitsokun di'ibu Jesús yajmiimpy, extu ko jyajty Sesareeu kajpn.

9

Saulu jyodumbity

¹ Ja Saulu kyaj tmastu'uty es tkajxykyopk'átut ma ja ja'ay di'ibáty 'yaxájudu ja Jesús éxtam ja Kristu. Paaty oj ñejxy ma ja teedywyindsungópk, ² es t'amdooy yu ñeky es ñajxa'añ ma ja tsajptajk jap Damasku, es t'uxta'aya'añ ja ja'ay, yedyujk toxytyujkuty, di'ibu pyanujxtap ja Jesús éxtam ja Kristu, es tsuma'añ es dyajmina'añ Jerusalén. ³ Es ko ñejxyu naty tu'am, timja'tánubu naty Damasku kajpnóty, net oj ñimiñaty muk tu'ugu jajun di'ibu tso'omp tsajpótm es jya'ty ma yu'u. ⁴ Net ja Saulu kyudaay naxkujxy, es tmudooy ko yajmugajxy:

—Saulu, Saulu, ¿ti kots xypyajadity?

⁵ Net ja Saulu dyajtuuy:

—¿Mbán mijts, Windsán?

Es 'yadsooju:

—Ujtsats Jesús di'ibu mij mbajudijtypy. Ku'm mnayyajtsayútyaty éxtamu yuubu ko tnepy yu kepyujptsétsy. ⁶ Pudu'uk. Nujx kajpnóty. Jap mya'anuumat ti mdúnar.

⁷ Es ja yedyujkuty di'ibu mudu naty jyudity ja Saulu, du'añu wu'u'mudyaaydyu ko tmudoodu tu'uk kyajxy es kyaj pún t'ijxy. ⁸ Net ja Saulu pyude'ky naxkujxy, per ko oj 'yijxwa'xy, kyaj mbaat 'yok'ijxnu. Es du'añu oj myunujxudu witsy

jap Damasku. ⁹ Es jap 'yijty tųguk xuu wiints, es kyaj kyay 'yiiky.

¹⁰ Jap Damasku tsyunaay tu'ugu ja'ay di'ibu xyu'ajt Ananiius, di'ibu pyaduun ja Jesús. Ta ja Jesús 'yanmaay ixxma'tungyuxm:

—jAnaniius!

Ta 'yadsooy ja Ananiius:

—Nindsun'ajtam, tyajats.

¹¹ Net ja Jesús 'yanmaay:

—Nux ma tu'u di'ibu xyu'ajtypy Tuudyu'u. Ma Juudusu tyuk xyajtawut tu'ugu yedyuk, Tarsu ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Saulu. Kajxtákr yu'u. ¹² Tuts nduk'ixy ixxma'tungyuxm ko mij mdaku ma 'yity es xkyu'unikon. Ta 'yixpejky jatugok.

¹³ Es ko tmadooy tyaad, net ja Ananiius 'yadsooy:

—Per Windsun, may ja ja'ay tu xy'anuumats wi'ix tu ttuñ axuk di'ibu mij mja'ay'ajttap Jerusalén. ¹⁴ Es tyam myiñ yaa nandu'un mat ja ñeky di'ibu tu myo'oyuty yu teedywyindsunaty, es tsuma'añ tmatsa'añ yu ja'ay nidugekyu di'ibu yaa m'awdajttap.

¹⁵ Jesús 'yanmaay:

—Nux, ja'a ko tuts nwin'ixy yu ja'ay es yu'ats ngaxaampy es tkajxwa'xut ujtsu nja'a ma wiinkru naxwiñudu, ma ryéuty, es nandu'un ma israelitu ja'ayuty. ¹⁶ Es nduk'ixupts wi'ix mak 'yayowut ajtskyuxm.

¹⁷ Net ñexy ja Ananiius es tyuku tųgoty ma 'yity ja Saulu, es tku'unikoon es t'anmaay:

—Mugu'uk Saulu, yu'ats xkyajxp ja Nindsun'ajtam Jesús di'ibu kuxu'k jap tu'ajp ma naty mmiñ. Xkyéxyuts es m'ixwa'xut jatugok

es ja Espírítu Santu mmo'oyudut ja muk'ajtun esu winma'añ es xytyun xykyajxut di'ibu Dios tsyejpy.

18 Netyu oj kya'ay Saulu wyiinóty éxtamu ajkx nimeeñ, es 'yijxpejky jatugok. Net ja Saulu oj ñubety. 19 Ta kyaay 'yiky es tpejky ja myujaa jatugok, es oj 'yakwu'umu waanu mudu Jesusu 'yuxpajkpu di'ibu tsunaaydyup Damasku.

Saulu tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk jap Damasku

20 Net ja Saulu dyajtsondáky tkajxwa'xy ma ja israelítadyu tsyajptujk ko Jesús yu'u Dios ja 'yU'unk, ja Kristu. 21 Nidugekyu ja'ay di'ibu myudoodu, net du'uhñ wyu'umadyaadyu, es ñay'anmaayudu:

—¿Tii kyaju tyaadu yu'ujuty ja ja'ay di'ibu pyajudijt es tmajtsy ja ja'ay di'ibu myujja'ap ja Jesús jap Jerusalén? ¿Tii kyaj tyaadu yu'udyu di'ibu yaa tu jya'ty es tmátstat pánuty kyupujktap ja Jesusu 'yuxpajkpu es dyajnajxtat ma ja teedywyindsúnuty?

22 Esu Saulu tkajxwa'xy mut waanu ni'igu ja muk'ajtun es dya'ixyuty ko Jesús yu'u Kristu. Es kyaj tmawinma'añbyaattu wi'ix 'yadsoojumbíttat ja israelítaty di'ibu tsunaaydyup Damasku.

Saulu kye'eky

23 Es ko jeky 'yijty, net ja israelítaty ñaygyajxudu es dya'ooga'andu Saulu, 24 per ja Saulu ya'awa'anu. Xuuñ koots ja israelítaty 'yadunaayu ma kyajpndúku es dya'ooga'andu, 25 per ja mubajkputujk tpejtáktu ma tu'ugu muj katsy es dyajnajktu mut ja tejxyñ, tkutuyñajxtu koots ma ja kajpn nabots. Es du'un dyajkáktu Saulu.

Saulu jya'ty Jerusalén

²⁶ Ko Saulu jyajty Jerusalén, net űaybyuwa'ku mut ja di'ibu Jesús 'yawdajttur. Per ja ja'ay di'ibu jap ijttur, tsu'kuđu es wyinmaaydyu ko Saulu nuġoo 'yanda'aky ko tu tmuḃeky ja Jesús. ²⁷ Per ja Bernabee yu'u oj dyajnejxy es tkuḃajky ma ja apóstuluty es tmadyaky wi'ix yu Saulu tu t'ixy ja Jesús tu'aay es wi'ixu 'yanmaayy. Nandu'an tmadyaky wi'ix ja Saulu tkajxwa'xy muk ađ muk jot jap Damasku ko Jesús yu'u Kyrístuty. ²⁸ Net ja Saulu oj wye'emy mut yu'ujuty, es ja'a muut űaxy tyuku Jerusalén, ²⁹ es myadya'aktu es űaygyajxytsyiġudu mut ja israelítuty di'ibu kajxp grieegu. Per tadu ja'ayuty ya'oogándur ja Saulu. ³⁰ Es ko ja Saulu ja myuġu'uktujk tnija'adu, net tmunujxtu ma Sesaree kajpn. Ko jap tso'oñ, ta űjxnu ma kyugajpnuty jap Tarsu.

³¹ Aġujk jotkujk tsunaaydyu ja muḃujkputujk jam Judee űaaxóty, Galilee es Samaaryu, es myujwiinudu ja myuḃujkun. Du'añum ja Nindsun'ajtam twindsu'ugudu, es mut ja Espiritu Santu pyudujkun űimay'adu'utstu.

Enees 'yaguda'aky

³² Es ko Peedru tku'ijxy ja myumuḃujkputy, nandu'an oj űejxy ma Liidu kajpn tku'ixa'añ di'ibu Dios jya'ay'ajttur jap. ³³ Es tpaty tu'ugy yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Enees, di'ibu naty tu kyo'knaayñ tuktujk jumajt es tu 'yijnu xux. ³⁴ Esu Peedru 'yanmaayy:

—Enees, Jesukristu mya'agudákur. Pudu'uk. Winya'abu mmabajn.

Net ja Enees pyude'ky ko ya'anmaay. ³⁵ Es nidugekyu ja'ayuty di'ibu tsunaaydyur Liidu es

Sarón t'ijxtaaydyu ko 'yaguda'aky ja Eneeus. Ta tmastutta ja jyeky winma'añaty, es tranujxtu ja Jesusu 'yaxpukun.

Dorkus jyikyryeky

³⁶ Ma ja Jope kajpn, jaa tu'ugu toxytyjk tsynaay di'ibu Jesús 'yawdajtypy. Ja'a xuy'ajtypy Tabitu, di'ibu ayuk wimbudsump grieeu Dorkus. Tyadu toxytyjk tim tuump yajxon es tpuduku ja ja'ay di'ibu ayoodup. ³⁷ Net pya'ambejty ja Dorkus es 'ye'ky. Net yajpujy ja ñini'x es tpejtaku ma tu'ugu kwartu tuk niku'uybyu. ³⁸ Jope yu'u mywingon ja Liidu. Es ja'a ko di'ibu 'yawdajttup ja Jesús tnijawudu ko Peedru naty 'yity Liidu, net tkajxtu majtsku myugu'uk es t'anumudat ja Peedru:

—Jottagoy, jo'om Jope.

³⁹ Net ja Peedru oj ñejxy mat ja ja'ayaty. Es ko jyajty, ta yajmunejxy ma ja kwartu ma 'yity ja o'kru Dorkus. Es nidagekyu ku'ekytyo'oxyuty jy'u'y ya'axtu, es ttuk'ijxtu Peedru ja witu jembyu esu wiingatypyu wit di'ibu Dorkus yajkojy ko jyiky'ajty. ⁴⁰ Net ja Peedru t'anmaay yu ja'ay es pyudsumdajayut nidagekyu. Net ja Peedru ñaygoxtunaaydyaku es kyajxtaky, tnaxma'ijxu ja o'kru Dorkus es t'anmaay:

—Tabitu, pudu'uk.

Net ja Dorkus dyajwa'xy ja wyiin. Es ko t'ijxy ja Peedru, ta wya'tskujku. ⁴¹ Net ja Peedru tmajtsy ky'u'ugjxy es dyajpude'ky. Net tmugajxy ja Dorkusu myugu'uk esu ku'ekytyo'oxyuty, es ttukkudujku jiiiky. ⁴² Es nidagekyu ja'ay tnija'adyaaydyu jap Jope ko Dorkus tu jyikyryeky, es may tmuujktu ja Jesús éxtamu Wyindsun.

43 Peedru oj wye'emy kanak xuu Jope ma ja po'ogo'tspu Simongu tyujk.

10

Peedru esu Kornelyu

1 Jap Sesareeu kajpnóty tsynaay tu'ugu yedyujk di'ibu xuy'ajt Kornelyu. Ja'a ijty soldaadu windsun ma ja Batayonk Italyanu. 2 Pes ja Kornelyu es punuty muut tsynaaydyur ma juun tyujk, ti'igu t'awdattu Dios es twindsu'ugudu. Nandu'un tmooy ni'igu limosnu es trupuku ja israelítaty, es du'annu t'awdaty ja Dios. 3 Tu'ugu xuu, éxtu t'uguk yaxpu, net t'ixy jantsy wa'ats ijxma'tungyujxm tu'ugu Diosu 'yankus tyuku ma yu'u naty es 'yanmaay:

—jKornelyu!

4 Es ja Kornelyu t'ixy ja anklus mut ja tsu'ugu. Net dyajtu:

—Anmaagyuts, Windsun. ¿Ti mdsejpy?

Net ja anklus 'yanmaay:

—Dios tu tmadoy ko mgajxta'aky es nija'ap wi'ix xypyuduku ja ja'ay di'ibu t'ugoy'ajtxur. 5 Kax ja ja'ay jap Jope es yajwówat ja ja'ay di'ibu xuy'ajtypy Simonk, di'ibu nandu'un xuy'ajtr Peedru. 6 Jap tsuunu ja muxuu Simonk, po'ogo'tspu di'ibu tsynaary mejyñbyu'ay.

7 Ko ja anklus oj ñujxnu, net ja Kornelyu tmugajxy majtsku tyuumbu es tu'ugu syoldaadu di'ibu tyukmujotkujk'ajtypy oytyiity es y'awdajtypy ja Dios. 8 Ko ttukmumadyaktaay, net tnigajxu Peedru jap Jope.

9 Jakumbom niduguk tyu'uyo'oydyu. Ko ky-ijkyxuy'ajnu, tmwingoonu Jope kajpn, net ja

Peedru pyejty tujk nikujxy es kyajxta'aga'añ. ¹⁰ Es nuḡoo naty 'yok'yu'o'kən, abátarḡum naty ja kyaaky tyojx es kyaya'añ, net ja Dios ttuk'ijxy ja Peedru ¹¹ ko ja tsajp 'yawa'atsy es ko kyada'aky naxwiiñ di'ibu kuxu'kp éxtam tu'ugu muj wit 'yamajts'ity taxk eskin. ¹² Jaru naty may juyujk di'ibu taxku tyeky, di'ibu kaagudijtp esu tsá'añ. ¹³ Netu Peedru tmudooy kyajxy tsajwínm, es 'yanmaay:

—Pudu'uk, Peedru. Ya'ook es xytsyu'udsat.

¹⁴ Esu Peedru 'yadsooy:

—Kyaj Windsán. Kyajts nje'xyñum di'ibu ja'ay ya'axu'kup o yajpekykya'ap.

¹⁵ Net jatugok tmudooy tsajwínm kyajxy, es 'yanmaay:

—Di'ibu Dios tu dyajwa'atsy, katu mij xy'andijy di'ibu ya'axu'kup o yajpekykya'ap.

¹⁶ Ja'a jyajtū tūguk ok, es net jatugok jyambijty di'ibu kuxu'k éxtam ja muj wit tsajwínm. ¹⁷ Ta ja Peedru jyotmay'e'ky ti myadyakypu tyadu ijxma'tūn. Net jyajttu ja Kornelyu ja jya'ayaty mā ja Simongu tyujk aa, es dyajtuudu puñ yu'u tyujk.

¹⁸ Net dyajtuudu:

—¿Jaru Simonk, di'ibu nandu'un xyu'ajtp Peedru, mā tyadu tujku?

¹⁹ Es ja Peedru tamu naty tujkkujxm jyotmay'eeky ko ti 'yandijpy di'ibu tu t'ixyu naty. Es ja Espiritu Santu 'yanmaay:

—Ta ja'ay niduguk m'uxta'ayaty. ²⁰ Pudu'uk, junak es nujx mudu tadu ja'ayaty. Kyaj xyujpjawut. Ujts tu ngexy.

²¹ Net ja Peedru jyunajky mā naty jap 'yawixyaty ja Kornelyu ja jya'ayaty, es t'anmaay:

—Ūjtsu dā'un di'ibu m'axtaaydyur. ĶTi mnimi-indur?

²² Ta 'yadsoodu:

—Yū'uts xykyajxp ja soldaadu windsūn Kornelyu, tu'ugu yedyujk di'ibu jiky'ajtp tūy'ajtān mūat es di'ibu wyindsu'kup ja Dios, es tsojkūdup nidugekyu ja israelítaty. Es tu'ugu Diosu 'yanklās 'yanmaayū es mij myajwówat es mnūjxut mā ja Kornelyu tyujk. Es ja Kornelyu tmūdowa'añ di'ibu mij mgajxyry.

²³ Net ja Peedru dyajtukū, es wye'emy mut yū'u tuk tsuu. Ta jakumbom ja Peedru jyamyudajtādu ja Jope ja'ayuty di'ibu 'yawdajttar ja Jesús.

²⁴ Ta jakumbom jyajttu jap Sesaree mā ja Kornelyu 'yawíxyuty mut ja myūgu'uktujk esū myatnaymyaayūbuty di'ibu tū twoy. ²⁵ Ko Peedru jyajty mā ja Kornelyu tyujk, net pyūdseemy ja Kornelyu. Ta űaygyoxtnaaydyáku Peedru wyinduuy es twindsu'ūgya'añ. ²⁶ Ta Peedru wyijtsu'ku, es 'yanmaayū:

—Tanu. Ūj nandū'unuts nja'ayuty éxtam mijān.

²⁷ Es tmūgajxy tyujkūdu tūgoty. Jap tpaty ja Peedru mayjya'ay tū űaymyíkyuty. ²⁸ Net ja Peedru jyūnāñ:

—Miits mnija'ādup ko yū israelítaty jyūnā'āndu ko pyekykya'at ja israelitū ja'ayuty ko űaymyúkadut mut ja wiink ja'ayuty o tyúkat mā wiink ja'ayū tyujk. Peru Dios tats xytyuknijawū kyajts njūnā'anut ko 'yaxukja'ayuty pān. ²⁹ Paaty kots oj xywyowdu, nétyuts mbadso'oñ, ni wi'ixuts nga'anmaay. Tyam awā'anūguts tits ko oj tū xywyoy.

³⁰ Net ja Kornelyu 'yadsooy:

—Tyam myajtaxkxudup, éxtumə tyadə ooru, tyāadsə naty ɯj ndugótyuts n'ayu'aty es ngajxta'agyuts. Net kyuxə'ky tu'ugə yedyɯjk es ja wyit jantsy tɯ'xp. ³¹ Nétuts xy'anmaay: “Kornelyə, Dios tɯ tmudoy ko mgajxta'aky es ñija'ap wi'ix tɯ xypyudəkə di'ibáty tɯgoy'ajtxudup. ³² Nigaxə jap Jope tadə ja'ay di'ibə xyə'ajtypy Simonk, di'ibə nandə'un xyə'ajtp Peedrə. Jap 'yity mə pɔ'ogo'tspə Simonk di'ibə tsunaapy mejyñbyə'aay.” ³³ Nétyuts mij nnigajxə es mya'uxtə'ayut, es tɯ xytyuñə may'ajtən es tɯ mmiñ. Paaty nidugekyə n'ijtam tyam mə ja Dios, es nmədowa'añəts di'ibə Nindsən'ajtam tɯ tkexy es xy'awánudəts.

³⁴ Net ja Peedrə t'anmaay:

—Tyáməts njaygyukə ko tɯy'ajtən ja Dios nidugekyə ja'ay ttsojktə'ay, ³⁵ es tkupəjktə'ay oytyim pán ja'ayuty di'ibə windsə'kədup es tmədúñ. ³⁶ Dios t'anmaay ja israelitə ja'ay es t'awa'anə ja ayuk di'ibə yajjotkujk'átədup Jesukristəkyɯxm, di'ibə tugekyə ñiwindsən'ajttaapy. ³⁷ Miits mnija'adup nandə'un di'ibə tɯ tyuñ tɯ jyátyuty mə ja israelítədyə ñax, tsyondaky Galileə ko tɯ Fwank tkajxwa'xy es ñəbátət ja ja'ayuty. ³⁸ Mnija'adup nandə'un ko Dios yə'ə myooy ja Jesús nazarenə ja myək'ajtən es ja Espírítə Santə. Es ja Jesús ttuuñ yajxón es dya''agudaky nidugekyə di'ibə mət ja məjku'ugópk ja myək'ajtən 'yayoodup. Tyāadə Jesús tyuun mət ko Dios mət 'yity. ³⁹ Es ɯdsuty, apóstaluty, testiigəts nidugékyuty di'ibə Jesús tyuun mə ja Judeə ñax es nandə'un mə ja Jerusalén kajpn. Oknəm dya'o'ktə, tkudəydyə kruuzkəjxy. ⁴⁰ Perə Dios

yu'u yajjikypujk ko tyugukxubejty, es dyajkuxe'ky ma udsuty. ⁴¹ Kyaj kyuxe'ky ja Jesús ma ja'ay nidugekyu, je'eyu kyuxe'ky ma udsuty di'ibu Dios xywyin'ijxtats jayujp éxtamu testiigu. Udsuty kaay úktupts mut ja Jesús ko Dios tu dyajjikypyéky. ⁴² Esu Dios tu xkyéxyuts esuts ngajxwa'xut mut ja ja'ayuty es n'awánudats ko Dios tuj'ajtán tu trujta'aky ja Jesús éxtamu fwezán mut ja jikypyu es mut ja eekypyu. ⁴³ Nandu'un jékyup nidugekyu Diosu kyugajxpu tmugajxtu ja Jesús, es t'anmaaydyu ko nidugekyu di'ibu myubujktup es t'axájudn Jesús, yu'u yajma'xtup ja pyojpu.

Espírítu Santu myiñ ma di'ibu kyaj 'yisraelítaty

⁴⁴ Peedru tambaadu naty kyajxy ko ja Espírítu Santu myiñ ma nidugekyu di'ibu myudoo'ijttup éxtamu Peedru jyuana'añ. ⁴⁵ Net ja israelítaty di'ibu myubujktu Jesús es mut ja Peedru myiindu, du'añu wyu'umadyaaydyu ko Dios tkejxy ja Espírítu Santu nandu'un ma ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítaty, ⁴⁶ ja'a ko tmadooy ja ja'ay kyajxtu wiingáty ja ayuk es t'awdaty ja Dios. ⁴⁷ Net ja Peedru jyunáñ:

—Mugu'uktujk, ¿pán nidu'uguty miidsuty kyaj ttseky esu tyadu ja'ay ñubáttat?, ja'a ko Dios tu tkexy ja Espírítu Santu ma yu'ujuty éxtam nandu'un udsajtam.

⁴⁸ Net ja Peedru 'yanmaayu es ñubáttat mut ja Jesukristu xyuguyjxm. Ko ñubejty, net ja Peedru t'anmaaydyu es 'yakwu'umut majtsk tугuk xuu mut yu'ujuty.

11

Peedru t'awanu ti ko ñejxy ma kyaj 'yisraelítaty

¹ Es ja apóstaluty es ja myngu'uguty di'ibu jap Judeeu myubujktu Jesús, tmudoodu ko nandu'an yu Sesareeu ja'ayuty di'ibu kyaj 'yisraelítuty tkupujktu Diosu 'yayuk. ² Es ko Peedru jyumbijty jap Jerusalén, ja israelítuty di'ibu pyaduundap ja tsiky'ajtun es tmubuktu Jesús, net oj t'oodu Peedru du'hn:

³ —ǃTi ko oj tu xykyu'ixy di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es tu xymyutkay?

⁴ Net ja Peedru tmadyaky extu ma tsyondaky tugekyu di'ibu naty tu jyátyuty, es t'anmaay:

⁵ —ǃj tápuđu naty ma Jope kajpn. Es kodsu naty ngajxta'aky, nétuts n'ijxy tu'ugu ixxma'tun. Es du'hnats n'ijxy éxtam tu'ugu muj wit kyada'aky tsajwínm, yajmajts'ity taxk eskinu es jyajty mađu naty ngajxta'aky. ⁶ Es kots n'ijxy yajxon ti naty jap ma witun, nétuts n'ijxy ja juyuk di'ibu taxku tyeky, tsá'añ es di'ibu kaagudjtp. ⁷ Es nmudooyats kyajxy tsajwínm, es xy'anuumats: “Pudu'uk, Peedru. Ya'ook es xytsyu'udsut.” ⁸ Es njunáñats: “Kyaj Windsún. Kyajts nje'xyñum di'ibu ya'axu'kup o ja'ay yajpekykya'ap.” ⁹ Nétuts xymyugajxy tsajwínm, es xy'anuumats jatugok: “Di'ibu Dios tu dyajwa'atsy, katu mij xy'andjút di'ibu ya'axu'kup o yajpekykya'ap.” ¹⁰ Tuguk ókats oj xymyugajxy, es jyumbijty pyatjuk tsajwínm ja muj wit. ¹¹ Mađu taadu n'ijxy, net jyajty niduguuđu kugajxyuty mađu naty njajtta'aky. Ja ja'ay jap tso'oñ Sesareeu es xyñimiiñats. ¹² Nétuts ja Espírítu Santu xykyejxy mut ja ja'ayuty esuts xy'anmaay ko ni wi'ixuts ngawinmáyut kots nganujxut. Es nandu'an oj ñejxy mut uj nidudujk yu nmagu'uguts. Nidugekyuts ndujkudyaaydu ma ja ja'ayu tyujk.

13 Net ja Kornelyu xytyukmumadyákuts ko kyuxe'ky tu'ugu anklus ko ta naty tyanu es 'yanmaay: “Kax ja ja'ay jap Jope es xywyówat ja Simonk, di'ibu nandu'un xyu'ajtp Peedru, 14 es yu'u m'anuumudap wi'ix mnitso'ogat, mij mat nidugekyu di'ibáty tsyunaaydyap ma ja mjūun mdajk.”

15 'Kots nyajtsondáky nmugajxyuts, ja Espírítu Santu net myiiñ ma naty jam 'yity ja ja'ayuty. Extu udsajtam oj n'axájum jawyiin, nandu'un yu'u oj t'axájudu. 16 Nétuts njamyejtsy éxtumdsu naty yu Nindsun'ajtam Jesús tu xy'anuumu: “Tu'y'ajtan ko Fwank yu'u mat ja nuu yajnubejty, per miits mnubáttat mat ja Espírítu Santu.” 17 Es pun yajk ja Dios nandu'un yu Espírítu Santu mat yu'ajuty, éxtum udsajtam ko nmubujkum ja Nindsun'ajtam Jesukristu, žpúnats uj esats ndsiptúnat mudu Dios?

18 Es ko ja myugu'uktujk jam Jerusalén tmūdoodu tyadu ayuk, net 'yamoondaaydyu es t'awdajttu ja Dios, es jyunandu:

—Tu'y'ajtan ko Dios tu dyaky nandu'un mat di'ibu kyaj 'yisraelítuty es dyajtugátstat ja wyinma'añ es yajpojprama'xat es jyiky'áttat winu xuu winu tiempu.

Kristu yajmubéky jap Antyokiiu

19 Net di'ibu ya'o'ktu Esteebu trajudijttu nandu'un nidugekyu di'ibu 'yaxájudap ja Jesús éxtumu Kristu. Es nija'ajuty di'ibu kaktu jyajttu Fenisyu, Tsyipre es Antyokiiu. Jap oj tkajxwa'xy ja Diosu kyajxy mat ja israelítuty je'eyu es kyaj mat ja wiink ja'ayuty. 20 Per nija'ajuty di'ibu myabujk es di'ibu tso'ondu Tsyipre es Sirene,

jjajttu ma Antyokiiu kajpn es tmugajxtu nandu'an di'ibu kyaj 'yisraelituty, es dyajky ja ayuk ko yu Nindsun'ajtam Jesús yajnitso'ogudup. ²¹ Es ja Jesusu myuk'ajtan pyudujku yu'ujaty. Es may ja ja'ay tmastuttu ja jyekywyinma'añaty es tmubujktu Jesús.

²² Ko tyadu ayuk tmudoodu di'ibu jap Jerusalén myubujktu, net tkajxtu Bernabee jam Antyokiiu. ²³ Ko jjajty ja Bernabee, net t'ijxy éxtam ja Dios tu kyuni'xyuty, es jyantsyxyondaky es myooyu kajxwíjün es mat ja 'yoyjyot tpanujxtat ja Jesús. ²⁴ Ja Bernabee oyjya'ay es mudu Espírítu Santu, tpanejxy ja Jesús. Es du'an ja Bernabee ttukpanejxy ja Jesús ja mayjya'ay.

²⁵ Ko tiempu ñaxy, net ja Bernabee oj ñejxy t'uxta'aya'añ ja Saulu jap Tarsu. ²⁶ Es ko tpaty, ta tmunejxy Antyokiiu. Jap oj wyu'umdu Bernabee es ja Saulu tuk jamajt, dya'uxprijktu mayjya'ay es t'axájut ja Jesús. Jap Antyokiiu tim jayjap tmooy ja xyu kristyanu púnaty myubujktup ja Kristu.

²⁷ Ma tadu tiempu tsoy'ondu nija'ajuty ja Diosu kyugajxpu jap Jerusalén es jujptáktu Antyokiiu. ²⁸ Nidu'uk txu'aty Agaabu. Es ko ja mubujkpatujk ñaymyujkudu Antyokiiu, net junañ yu Agaabu, éxtam yu Espírítu Santu tu 'yanu'amxuty, ko myina'añ ja muk yuu ma tugekyu naxwíñudu. Es tuj'ajtan jjajtu ko Klaudyu tnigopk'ajty ja kutujkun. ²⁹ Net ja mubujkpatujk di'ibu Antyokiiu ttuknibujtáku es ttuknigaxa'andu ja naybyuduku ja myugu'uktujk di'ibu jap Judeeu tsunaaydyup, es tkáxut nu'an mbaat nidu'uk nidu'uk ti tmudaty. ³⁰ Es du'an ttuundu, ja

Bernabee mudu Saulu tmunujxtu ja pudujkun, es tmooydyu ja mujja'aydyujk jam Judeeu.

12

Santya'agu 'yeeky esu Peedru yajtsímy

¹ Es ma tadu tiempu yu Eroodus di'ibu rey'ajt Judeeu, tpadso'oñ es tmatsáñ pñatyu myubujktup ja Jesús éxtam Kristu, ² es dya'e'ky mut ja espaadu yu Santya'agu, Fwangu myuga'ax. ³ Ko t'ijxy es ttsojktu ja israelítaty, net t'ane'emy es yajtsúmút ja Peedru nandu'un. Tyaadu jyajtu ma ja pasku xuu, ma ja tsajkaaky yajkáy di'ibu kyaj tmudaty ja levaduuru. ⁴ Ko yajmajtsy ja Peedru, net yajpajtáky pujxndugóty es kywentu'átyuty taxk peky ja soldaaduty. Ja wyínaty nidugekyu nimajmókx tu'uk di'ibu kwentu'ajtudup majtaxkáty. Eroodus yu'u jyuudaampy ja Peedru ko ja pasku xuu ñáxut. ⁵ Es du'un ja Peedru 'yijty pujxndugóty jantsykywentu'aty, per ja mubujkputujk jyantsykyajxtáktu es ja Dios dyajtso'ogut ja Peedru.

Peedru pyudsemy pujxndugóty

⁶ Es ja ux ko kyajnumu naty xuuñu ma ja Eroodus dyajpudsuma'añ ja Peedru mayja'ay wyinduuy es dya'ooga'añ, tap 'yity ja Peedru kuwuuñ mut ja kadenu ma nimajtsku soldaadu, es jamajtsk jap pujxndujk agu'p tkwentu'aty. ⁷ Net ti'in tu'ugu Diosu 'yanklus kyudaky ma ja pujxndujk, es jyantsytyukjajutyaay. Net ja anklus oj ttij'y'i'xy ja Peedru ma kyejky es oj dyajjotwiyj. Net ja anklus 'yanmaayy:

—iPudu'uk pojun!

Nety_u ja kadenu_u kya'adaay_u ma_u Peedru_u kyu'ua, ⁸ es ja anklus 'yanmaay_u:

—Naywyu_undu_u es tuktuk_u mgu'uk.

Ko Peedru_u du'an ttuuñ, net ja anklus 'yanmaay_u:

—Pajta'ak ja mgar_u es pamiingats.

⁹ Net ja Peedru_u tpanejxy ja anklus, ni tkani-jaw_u p_un t_uy'ajt_un di'ibu_u anklus tyiimpy, du'an wyinmaay_u ko iixma'tp. ¹⁰ Net ñajxt_u ma_u jawyi-imb_u soldaad_u. Ta ja myumajtskr_u. Ko jyajtt_u ma_u pujxndujk_u aa, net ja m_uj pujxndujk_u aa 'yawatsy ku'um. Ta pyuds_umd_u tu'ajp ja Peedru_u mut ja anklus es yo'oydy_u tuk ad_ujy. Net myastut_u ja anklus es wyu'amn_u Peedru_u naydyu'uk. ¹¹ Net ja Peedru_u wyinma'añbyaty, es ñajjy_unan_u:

—Jantsy t_uy'ajt_un ko Dios_u t_u tkexy ja 'yanklus kadiibats xya'oog_ut ja Erood_us esats kyaj njat_ut éxt_um tugeky_u di'ibu_u ja israelítaty tsojkt_up es xy-tyún_udats.

¹² Peedru_u twinmaay_u y_u tyaad_u, es oj ñejxy ma_u ja Marii_u tyujk, y_u tyaag_u Fwank di'ibu_u nand_u'an xyu'ajtypy Mark_us. Mayjya'ay ñaymyujk_u es kyajxta'akt_u jap. ¹³ Es ko tm_udood_u yajkóxy ja t_ujk agaj, net pyudseemy tu'ug_u kixyudo'oxy di'ibu_u xyu'ajtypy Roode, es t'ixa'añ p_un y_u'u. ¹⁴ Es ko tm_udooy kyajxy ja Peedru_u, xondakungyujxm kyaj ja t_ujk dya''awatsy. Net oj ñejxy p_uye'egy_u jap t_ugoty es t'awa'an_udu_u ko Peedru_u tap tyan_u t_uja'p. ¹⁵ Net 'yadsooj_u y_u my_ugu'uk:

—T_u mlok_u.

Es ja kixyudo'oxy jy_unáñ ko jantsy t_uy'ajt_un. Per y_u'ujty je'ey_u jy_unand_u:

—Kyaj y_u'udy_u Peedru_u. Y_u'u da 'yanklus.

16 Esu Peedru t'akkoxy yu tujk agaj. Net dya''awatstu. Es ko t'ijxtu Peedru, net du'uhn wu'umudyaadyu. 17 Esu Peedru tyuk'ijxu ky'u kudiibu ñakymadya'agut. Net ttukmumadyaktu wi'ix ja Nindsun'ajtum tu jyuudyuty pujxndugoty. Es 'yanmaayudu:

—Tukmumadya'ak yu Santya'agu esu nmugu'uk'ajtum.

Net pyudseemy ja Peedru es oj ñejxy wiink tsoo.

18 Es ko oj xuhñu, net jyantsyjjotmay'o'ktu ja soldaadutujk ko ti tu jyátyuty ja Peedru. 19 Netu Eroodus tkejxy ja soldaadu es t'uxta'ayut yu Peedru. Es ko kyaj ma yajpáty, ta yajwoodu ja pujxndujk kywentu'ajtru es tnigajxut wi'ixu Peedru naty tu pyudsemy. Net oj tni'ane'emy es 'yooktat ja pujxndujk kwentu'ajtruty. Netu Eroodus tso'oñ Judeeu es oj ñejxy tsunaabyu Sesareeu.

Eroodus yeeky

20 Eroodus ttukjot'ambejky ja ja'ayuty di'ibu tsunaaydyur jap Tiru es Sidón. Es yu'u ñaygyajxudu mat ja Eroodusu 'yofisyal di'ibu xyu'ajtypy Blastu, es tmooy ja meen es t'amdooy ja jotkujk'ajtun es ñaxut ja tsip. Es du'un ttuundu mat ko yu'ujuty t'axájudu ja jye'xy ma ja rey Eroodusu ñax. 21 Ko tpaty ja xuu di'ibu Eroodus tyuknibajtáku, net tpatjaky ja rey wyit, es ñaxwe'tsy ma ja uñaaybyajn, es oj kyajxy. 22 Ko kyajxtaay, net ja ja'ay yaxkaktu:

—¡Tyaadu di'ibu ja yam kajxp, kyaj jya'ayuty! ¡Dios yu'u! 23 Netyu tu'ugu Diosu 'yanklas myiin ma Eroodus es dyajpa'ambejty mat ko kyaj yu'u Dios tmooy ja muj'ajtun. Net ja tunu'k jyu'xu es taanum

'ye'ky. ²⁴ Es ja Diosu 'yayuk oj yajkajxwa'xy oymyaaty.

²⁵ Ko Bernabee esu Saulu dyajkujxtu tyuunk, net tso'ondu Jerusalén mut ja Fwank di'ibu nandu'an xyu'ajtypy Markus.

13

Bernabee esu Saulu tsoondu Diosu 'yayuk kajxwa'xpu

¹ Ma ja mubujkputujk ñaymyúkuđu Antyokiđu, tam ja Diosu kyugajxputy esu ya'uxpukputy. Yu'u xyu'ajttap: Bernabee, Simonk (di'ibu yajtjip Ni-jeer), Lusu (di'ibu Sirene kugajpn'ajtp), Saulu esu Manaén (di'ibu mut ya'ktu Eroodus, ja Galileu gobernador).

² Tu'ugu xuu ko naty yu'ujaty t'awdattu Nindsun'ajtam Dios es 'yayu'ajttu, net ja Espiritu Santu 'yanmaayu:

—Abeky puja'taktu yu Bernabee esu Saulu es ttúndat di'ibuts uj tu ndukniwówudu.

³ Es ko kyajxtaktaaydyu es 'yayu'ajttu, net tku'nikoonda ja Bernabee esu Saulu es ñajyugajxudu. Ta oj tso'onnuđu nimajtsk.

Bernabee esu Saulu jap Tsyipre

⁴ Ko ja Espiritu Santu kyajxudu Bernabee esu Saulu, ta ñajxtu Seleusu. Net tyujkudu barkoty es ñajxtu ma Tsyipre islu. ⁵ Ko jyajttu jikymyejyñ agu'uy ma ja Salaminu kajpn, net dyajtsondáktu tkajxwa'xudu ja Diosu 'yayuk ma ja israelítudyu tsyajptujk. Es mut ñejxy ja Fwank éxtumu pyudajkubu. ⁶ Net jyudjttu ma tugekyu kajpn es jyajttu ma ja Pafus kajpn. Es jap

tpattu tu'ugu israelitu di'ibu xyu'ajtypy Barjesús. Ja'a ijty xumaabyu es 'yanda'aky ko yu'u Diosu kyugajxpu. ⁷ Tyadu xumaabyu japu naty mut ja gobernadoor Serjyu Paablu, di'ibu wjy yedyujk. Net ja gobernadoor tnigajxu Bernabee es ja Saulu es tmudowa'añ ja Diosu 'yayuk. ⁸ Per ja xumaabyu di'ibu grieegu ayuk xyu'ajtypy Elimus myadsiptso'on ja Bernabee esu Paablu, es t'agajxu ja gobernadoor kadiibu tmabúkut yu Diosu 'yayuk. ⁹ Net ja Saulu, di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Paablu, ja Espiritu Santu mooyu winma'añ esu mak'ajtan es ttúnut di'ibu Dios tsyejpy, es twin'ijxy mak ja xumaabyu, ¹⁰ es t'anmaay:

—¡Win'u'ambu, majku'ugópku 'yu'unk, mij du'añum xymyadsip'aty tugekyu di'ibu oy! ¿Ti ko je'eyu xyajma'ada'añ ja Diosu tyu'u? ¹¹ Paaty tyamu Nindsun'ajtam Dios mdukkumadowa'añaty es myajwu'ama'añaty wiints, jeky kyaj xy'ixut ja xuu jyajy.

Netyu oj wye'emy wiints es wyingoodsudyaay. Net myajtsy xyajy es t'uxtaay di'ibu wítsudap. ¹² Es ko ja gobernadoor t'ijxy yu tyaadu, net tmabejky es du'añu wyu'umu mut ja Nindsun'ajtumu 'yuxrajkan.

Paablu esu Bernabee jap Antyokiiu, Pisiidyu ñaxóty

¹³ Net ja Paablu esu jyamyudaty tyujkadu barkoty jap Pafus es jyajttu Perju, ma ja Panflyu ñax. Esu Fwank tnikaknu ja jyamyudaty es jyumbijnu Jerusalén. ¹⁴ Netu Paablu mudu Bernabee tso'ondu Perju es jyajttu Antyokiiu, jap ma ja Pisiidyu ñax. Es saabudu xuu tyujkadu

tsajptuǵóty es jap 'yu'uñudu. ¹⁵ Ko ja tsajptujku ñiwindsúnaty tkajxtaaydyu di'ibu Moisés kyuxjaay es ja Diosu kyugajxprutajkuty, net tkajxyñigajxudu du'unu Paablu esu Bernabee:

—Mugu'uktajkuty, pñn mmudajttap oynu'unanu kajxwíjan mut uudsaty, awa'anugats.

¹⁶ Net ja Paablu tyunaaye'ky es ja kyuh ttuk'ijxy es 'yamónut. Net t'anmaay:

—Mudowdu, miits israelítaty es di'ibu Dios wyindsu'kudup. ¹⁷ Dios yuh wyin'ijx udsajtum n'aptajk'ajtam es dyajmáj ja Israelu ñaxwíñudu ko 'yijttu éxtumu jagam ja'ay ma ja Ejiptu ñax. Es ok dyajpudseemy mut ja myuk'ajtan jap Ejiptu. ¹⁸ Esu Dios tmama'xtijky ja mayja'ay justyikxy jumajt ma ja muj itun, ¹⁹ es ja Dios dyajtugooy juxtujku naxwíñudu di'ibu tsunaaydyu ma Kananu ñaxy, es tmooy ja ñax ja n'aptajk'ajtam. ²⁰ Net ja Dios dyajky ja kyutujkun taxk mugo'px jakujm jumajt mut ja fwéztaty extu ko jyiky'ajty ja Diosu kyugajxpu Samwel. ²¹ Net ja Israel ja'ay t'amdoodu tu'ugu rey di'ibu yajkutúkup. Es ja Dios myooy ja Kisu myaank Saúl es trey'átut justyikxy jumajt. Yuh Benjamingu tyump 'yaats. ²² Es óknum ja Dios dyajjugéky ja Saúl es dyajrey'ajty ja Davit, es jyunañ: “Tuts nbaaty ja Davit, ja Isa'ii 'yu'unu, tu'ugu yedyujk di'ibu ndsejpyuts. Yuh tyúnup tugekyu di'ibuts uj ndsejpy.”

²³ 'Esu nidu'uk ja Davitu tyump 'yaats yuh du'un ja Jesús, di'ibu Dios pyujtak es dyajnitso'ogut ja israelitu ja'ayaty éxtum twandaky. ²⁴ Es ko kyajnum ya'uxpeky ja Jesús, net ja Fwank Yajnubajtpu tkajxwa'xy mut nidugekyu israelitu

ja'ayuty es t'anmaay dyajtugátstut yu jyot wyinma'añ, ñabáttut. ²⁵ Es ko wyingóñ ja tiempu ma Fwank dyajkujxtaay ja tyuunk, net t'anmaay: “Uj kyajpats nGristuty. Yu'u miimp óknam. Es uj kyajts xynituku, ni je'eyu yu kyuk'uk nga'agájudut éxtamxyupts uj n'ityuts tyuumbun.”

²⁶ Esu Paablu 'yakjanáñ:

—Mugu'uktukuty, miidsuty ja Abraanu tyuump 'yaats es miidsuty di'ibu kyaj 'yisraelituty es nandu'unu Dios xywyindsu'ugudu, ja Dios tu tkexy yu 'yayuk es nniija'am wi'ix mbaat nnitsókam.

²⁷ Es di'ibu tsunaaydyur jap Jerusalén es ja wyindsánuty, kyaj oy tnija'adu pánu du'un Kristu, es ni tkajaygyujku wi'ix jyanáñ ja Diosu kyugajxputy di'ibu 'yuxpujktur ma ja tsajptujk saabudu saabudu. Es ja mujja'aydyujk yu'u oj ttuknibujtaagudu esu Jesús 'yoogut, es du'un tkuydyuundu di'ibu ja Diosu kyugajxputy jyaadyu. ²⁸ Es oy tkapattu Jesús ni ti pyeky, yu'u 'yanmaaydyu Pilatu es dya'oogut. ²⁹ Es ko du'un ttuundu tugekyu éxtam jyanáñ di'ibu Diosu kyugajxpu yajwu'umdu jaaybyéty, net dyajjunajktu kruuzkujxy es dyajnaxtukudu. ³⁰ Peru Dios dyajjikypyejky jatugok, ³¹ es kanak ok kyuxe'ky ja Jesús ma ja myugu'uktujk di'ibu muut jyudijttu ko tsyo'ondu Galileeu es ñujxtu Jerusalén, es yu'ujuty 'yawa'anudur ja ja'ayuty ko Jesús yu'u du'un ja Kristu.

³² 'Paaty uudsuty tyam n'awánudu tadu oybyu ayuk di'ibu Dios jékyur wyandak mut ja n'aptujk'ajtam. ³³ Es tyam ja Dios tkuydyuñ ma udsajtam, ja'a tyuump 'yaats, éxtam jyanáñ mut ko tu dyajjikypyéky ja Jesús, éxtam 'yity kuxja'ay

mā ja myamajtskrū Salmū mā Dios jyūnāñ: “Ūjts mij xyTyeety'ajtp. Tyámuts nguḡxū'ugūt kots mij n'U'unk'áty.” ³⁴ Es ko Dios dyajjikypyejky ja Jesús es kudiibu ñini'x mya'adut, du'un tkuydyuun éxtum jyūna'añ ja Diosū jyaaybyajtun: “Mij nmo'oyup yu kunu'xun di'ibuts nwandak ja Davit.” ³⁵ Paaty jyūna'añ nandu'un mā jatu'ugū Salmū: “Katū xyña'ixy ja mduumbū ñini'x mya'adut ko 'yoogūt.” ³⁶ Tūy'ajtun ko ja Davit jyiky'ajty, kyuydyuun di'ibu Dios tsyejpy, net 'ye'ky es nandu'un ñaxtūjkū, du'un éxtum ñaxtūjkū 'yaptūjk, es ja Davit ñini'x mya'ttaay. ³⁷ Per ko Jesús 'ye'ky, netū Dios yajjikypūjkū, es kyaj mya'ty ja ñini'x. ³⁸ Mūgu'uktūjkūty, nijāwudu ko Jesús mye'xypy ja pojpu. ³⁹ Es pān 'yaxājup ja Jesús éxtumū Yajnitsókpu, yajtuknima' xp tugekyū di'ibu kyaj mbaat yajme'xy ja'a di'ibu pyanajxudup ja Moisesū 'yana'amun. ⁴⁰ Naygywentū'átudu kudiibu jyátudut mut miidsuty di'ibu jyaaydyū ja Diosū kyugajxpu:

⁴¹ Miidsuty di'ibáty tukxíktup,
 du'uñ wū'amudu es mgutugódyut,
 ja'a ko ūj Dios, ndunaambyuts di'ibuty jantsy māj,
 di'ibu kyaj xymūbūktū oy ja ja'ay
 mjatukmūmadya'agudu.
 Es du'un myadyaktaay yu Paablū.

⁴² Ko ñaywya'xtaayudu ja ja'ay mā ja tsajptūjk, netū Paablū esū Bernabee tso'ondū. Es ja ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítaty t'amdoodū ko jatu'ugū saabudu 'yawánudut nandu'un yu kajxwíjūn. ⁴³ Es ko pyudsūmdu tsajptugóty, may ja israelítaty es ja wiink ja'ayuty di'ibu kyupūjkū ja israelítadyū

wyinma'añ, tranujxtu Paablu es ja Bernabee. Es yu'ujuty kajxwíjudu es ñayya'ítudut Diosu kyunu'xun muut.

⁴⁴ Es ko jatu'ugu saabudu ñaymyujku jawaanu kyaj nidugekyudyu ja'ay jap kajpnóty es tmdowa'andu ja Diosu 'yayuk. ⁴⁵ Per ko ja israelítaty t'ijxtu ja mayjya'ay, net axuuk ñayjya'adu es t'anmaaydyu Paablu ko kyaj tyu'ajtunuty éxtam jyna'añ, es wyingajxrajtudu. ⁴⁶ Net ja Paablu es ja Bernabee tmugajxtu muk aa muk jot:

—Dios tu xykyéxyuts es n'anuumuduts jawyiin miits israelítaty, ko Dios myajnitso'oga'añty mut ja Jesukristu. Per miits kyaj xymyubuka'andu es kyaj xy'axajya'andu Jesús éxtamu mYajnutsókræ, paaty tyam ngajxwa'xyuts ja Diosu 'yayuk mut di'ibu kyaj 'yisraelítaty. ⁴⁷ Du'un tu xytyuk'ane'emyuts ja Nindsun'ajtam ko jynáñ:

Tuts nbujta'aky éxtamu jaj tu'xun ma nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty,
es dyajnitso'ogat.

⁴⁸ Ko tmdoodu ja ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítaty, net xyondaktu es jynandu ko ja Diosu 'yayuk 'yóuty. Es tmbujktaaydyu nidugekyu di'ibu yajmiin ja Espíritu Santu es jyiky'átut wínu xuu wínu tiempu. ⁴⁹ Es du'un oj tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk tugekyu kajpn. ⁵⁰ Per yu israelítaty ñaygyajxudu mut ja myujja'aydyujk di'ibu jam kugajpnaty, es nandu'un mut ja toxytyujkuty di'ibu Dios 'yawdajttup es windsu'ugu 'yittu, ta tmdsiptso'ondu Paablu esu Bernabee. ⁵¹ Netu Paablu esu Silus twinxijttu ja kyu'ak es dyajjunajktu naxjok éxtamu ijxwu'mun ko kya'óuty ko

tkakupuktŭ ja Diosŭ 'yayuk. Es net oj űujxtŭ ma Ikoűŭ kajpn. ⁵² Es di'ibŭ myubujktŭ jap Antyokiŭ, net wyu'umdu jyantsyxyondaktŭ mut ja Espiritŭ Santŭ.

14

Paablŭ esŭ Bernabee jap Ikoűŭ

¹ Ma ja Ikoűŭ kajpn ja Paablŭ es ja Bernabee tyujkŭdu israelitŭ tsyajptugóty, esŭ Diosŭ 'yayuk tkajxwa'xudu. Es may tmabujktŭ, israelítaty es nandu'un di'ibŭ kyaj 'yisraelítaty. ² Per ja israelítaty di'ibŭ kyaj tmabujktŭ, ttukjot'ambujktŭ di'ibŭ kyaj 'yisraelítaty, es tmŭdsiptso'ondŭ ja di'ibáty 'yaxájudu ja Jesús. ³ Oy du'un jyajty, ja Paablŭ es ja Bernabee ijttŭ jeky es tkajxtŭ mut ja muk'ajtŭn ja Diosŭ 'yayuk; es ja Nindsun'ajtŭm mooyŭ ja muk'ajtŭn es ttúnŭt yŭ muj'ajtŭn esŭ ijxwŭ'umŭn di'ibŭ tyuk'ijxtŭ ja ja'ay ko tyuy'ajtŭnuty ja namay'ajtŭn di'ibŭ Dios tyiimpy ma ja'ayun. ⁴ Es ja ja'ayuty űaywya'xudu majtsk peky: tuk peky di'ibŭ mut ja israelítaty kyaj t'axájudu ja Jesús, es jatuk peky di'ibŭ mut ja nimajtskŭ apóstulŭ. ⁵ Net ja israelítaty es jatuk pekyryŭ di'ibŭ kyaj 'yisraelítaty, űaybyjtákŭdu ti'igyŭ mut ja justisutujk es tni'u'unudu ja Paablŭ esŭ Bernabee es tkuka'adsándŭ. ⁶ Per ko Paablŭ esŭ Bernabee tnija'adu, ta kyaktŭ es űujxtŭ ma Listrŭ kajpn esŭ Derbe kajpn, Likaoűŭ űaaxóty, es ma tadŭ kajpnuty ja űaxwíűŭdu. ⁷ Es jap nandu'un tkajxwa'xy ja oybyŭ ayuk.

Paablŭ yajkuka'atsy jap Listrŭ

8 Jap Listrā 'yijty tu'ugā yedyujk di'ibā jajt naxwīñ tekymya'at es ni na'anam kyaj yo'oy. Jap yajpáty 'yu'uñ. 9 Tyadā yedyujk tmūdoo'ity éxtam ja Paablā jyunā'añ. Es ko ja Paablā t'ijxy ja tekymya'at, ñija'ap ko yu'u myubejkyry ja Dios es yu'ugyujxm myubaadāt es 'yagūda'agāt. 10 Net ja Paablā t'anmaay māk ja tekymya'at:

—iTunaayū'uk!

Net ja tekymya'at pyujte'ky, es yo'oydsyo'oñ. 11 Ko ja mayjya'ayaty t'ijxtā ko ja tekymya'at yo'oydsyo'oñ, net yaxkaktā māt ja Lika'oñ 'yayuk, jyunandā:

—jYū diósaty māt ja ja'ayū ñini'x tā jyunaktā mā udsajtām!

12 Ñayjyunánādā ko Bernabee yu'u dios Júpiter, esū Paablā yu'u dios Merkuuryū, ja'a ko Paablā yu'u kyajxwa'xury. 13 Jap mā tu'u kyajpndúka, jap 'yity ja Júpiter tsyajptujk. Di'ibā jap teety'ajtp dyajmiñ ja tsajkaajaty nixoxy māt ja pūjy, es māt ja mayjya'ayaty tja'awdatandā ja Paablā esū Bernabee, es tā tjaya'oogándā ja tsajkaajaty es tjatuk-windsū'uguyándā. 14 Per ko ja apóstulaty Bernabee esū Paablā tmūdoodā ko dū'an ttunā'andā, net ñayñikū'tsudā. Ja'a dū'an ya'ijxup ko kyaj 'yóyaty di'ibā tyunándup. Es tñinujxtā mā ja mayjya'ay, es yaxkaktā:

15 —Mūgu'ugaty, kátats dū'an xytyundā. Ūdsaty nandū'unats nja'ayaty éxtam miidsaty, es tā nmíñats es n'anūmūya'añ ja oybyū ayuk es xymyastu'uttat yū tyāadā di'ibā ni nū'an mgatu'unxaty, es xypyadúndat ja Dios, ja'a ko yu'u pyujtāk yū tsajp, naxwīñādā, jikymyejyñ

es tugekyu di'ibu ijtp naxwiiñ es ma jikymyejyñ. ¹⁶Jékyup nidugekyu naxwíñudu ja'ay tnikaktu Dios es jyiky'ajttu éxtumu ky'am wyinma'añ. ¹⁷Peru Dios oj dya'ixuty ja 'yoy'ajtun, ja'a ko y'u tkexy ja tuu es dyaky ja pujta'aky oy, es du'un ja ja'ay jyotkujk'áttat es xyonda'aktat.

¹⁸ Du'un jyunandu Paablu esu Bernabee, es apenu ja'ayaty tkupujktu es kyaj du'un ttukwindsu'ugudat.

¹⁹ Net jyajttu israelítaty di'ibu tso'ondup Antyokiiu es Ikoñu, es t'anmaaydyu ja ja'ay es tkuka'atstut yu Paablu. Es ko twinmaaydyu ko tu 'yeeky, ta trajadojttu tmunujxtu kajpnba'ajp. ²⁰ Es ko ñaymyukudu di'ibáty myubujktu Jesús jam Paablu pyu'aay, net tyunaaye'ky yu Paablu jatugok es tyujku kajpnóty. Es jakumbom tso'oñ mut ja Bernabee, ñujxtu Derbe. ²¹ Es jap tkajxwa'xtu ja oybyu ayuk, es may ja ja'ay tmubujktu. Net ñujxtu jatugok kajpngajpn, Listru, Ikoñu es Antyokiiu. ²² Es dyajmujwiinudu myubujkan pánaty 'yaxájudu Jesús éxtumu Kristu, es tjomakmooydyu es ni'igu yajxón tpadúndat ja Dios. Ta t'anmaaydyu: "Pan njo'oma'anum ma Dios, jawyiin nyajnajxum kanaq pekyu ayo'on."

²³ Es ko kyajxtaktaay es 'yayu'ajttaaydyu, net twin'ijxtu di'ibuty majja'ay'ajttup ma mubujkrutujk ñaymyúkuudu. Net ja Paablu esu Bernabee ttukkudujkudu ja Nindsan'ajtam ja ja'ayaty di'ibu myubujktu.

Paablu esu Bernabee jymbittu jap Antyokiiu ma Siryu ñax

24 Oknam űajxtu Paablű esu Bernabee ma Pisiidyű űax, es jyajty ma Panflyű űax. 25 Ta tkajxwa'xtu ja Diosű 'yayuk ma ja Perjű kajpn. Net oj űajxtu ma ja Ataliiű kajpn. 26 Ja'a ko tyam ja tuunk tu kyexy, ta tyűjkudű barkoty es űajxtu ma Antyokiiű kajpn, ma ja Dios myay'ajtungyűxm tu yajtukudűakudű ja tuunk di'ibu naty tu ttuunda'aydyű. 27 Es ko jyajttu Antyokiiű, net űaymyujkudű ja mubűjkputűjk es űaydyukműmadyakudű tűgekyű di'ibu Dios tu ttuű es tpujta'aky mut yű'ujűty, es wi'ix nandu'anű Nindsűn'ajtam Dios t'axajű di'ibu kyaj 'yisraelitűty ko tmubuktű. 28 Esu Paablű esu Bernabee jeky 'yijttu jam műt ja ja'ayűty di'ibu myubűjktű Jesűs.

15

Mubűjkputűjk űaymyűkudű ja Jerusalűn

1 Ma tadű tiempű, jam 'yijttu ja'ayűty di'ibu tso'ondűp Judeeű es jyajttu Antyokiiű. Net yű'ujűty dyajtsondűktű ya'xpuktű di'ibu tu tmubeky ja Jesűs, es t'anmaűy:

–Pűn mdsojktűp es ja Dios myajnitso'ogudűt, yű'ű mdűnűp  xtűmű Moiss s jyun  , ja yedyűjk yajtsűkűp waanű ma ja yedyűjk'ajtan.

2 Es ja Paablű esu Bernabee muk űaygyajxytsyi'kudű mut di'ibu naty du'an ya'xpujktűp. Net ja mubűjkputűjk di'ibu 'yawdajttu Jesűs tpujtűktű es yű Paablű esu Bernabee es wiing tyryű ja'ay űajxtűt Jerusalűn, es tkajxmuka'andu tyadu xpujkan mut ja ap stulűty es ja műjja'aydyűjktűty.

³ Es ja mubujkrutujk jap Antyokiiu oj yajka-jxtsoondu ja Paablu esu Bernabee es di'ibu muut ņujxtu. Ko ņajxtu kajpngajpn ma Fenisyu ņax esu Samaaryu ņax, net tmamadyaktu ko tu ja ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítuty tja'aydyugooyñu ja jyeky-wyinma'añ es tpanujxtu ja Dios. Es nidagekyu ja myugu'uktujk jyotkujkadyaaydyu mudu tyadu ayuk.

⁴ Ko Paablu esu Bernabee jyajttu Jerusalén, net ņaymyujkudu ja mubujkrutujkuty mut ja apóstulaty esu mujja'aydyujkuty. Ta ja Paablu esu Bernabee ttukmamadyaktaaydyu tugekyu di'ibu Dios tu ttuñ mut yu'agyujxmaty. ⁵ Es japu natyu di'ibu tuuyup ijtp fariseeuty es t'axaju ja Jesusu 'yayuk, es net naaguty tyunaayuktu es jyunandu:

—Nidagekyu di'ibu kyaj 'yisraelítuty es tmubeky ja Jesús, jup'ám mbaat yajtsíky ma ja yedyujk'ajtan éxtumu Moisés xytyuk'ana'amam, es nandu'un ya-jpanujxat tugekyu Moisesu 'yana'amun.

⁶ Net ņaymyujkudu ja apóstulaty mut ja mujja'aydyujkuty es t'axpuka'andu yu tyadu winma'añ. ⁷ Ko jeky ņaygyajxudu, netu Peedru pyude'ky, es t'anmaaydyu:

—Mugu'uktujkuty, miits mnija'adap ko tuuyupts ja Dios xpyujtáky esuts ngajxwa'xuduts ja oybyu ayuk mut di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es tmubáktut yu'ujuty. ⁸ Dios ņija'ap pun wi'ixu ja'ay jyot wyinma'añ tu'uk tu'uk. Pes nandu'un ja Dios tyuknigajx ja Espíritu Santu mut yu'ujuty, éxtum udsajtam oj xytyuknigajxum. ⁹ Dios du'un ttuun mut yu'ujuty éxtum udsajtam, es dyajwátsu nandu'un ja jyot ko tu t'axaju Jesús. ¹⁰ ¿Miidsuty

ti ko kyaj xy'axaj_u di'ib_u Dios t_u t_up_ujt_ua'aky? ĆTi ko miits xytyukkuwan_uya'a_und_u tyaad_uty di'ib_u my_ub_ujk_ut_u Krist_u es t_us_um_u'ukt_ut_u tu'ug_u t_usem_u j_unts_u j_um_uts_u, di'ib_u ni _udsaj_ut_um es ni n'apt_ujk'aj_ut_um t_uk_um_umad_ukt_u t_us_um_u'ug_ut? ¹¹Ja'a ko _udsaj_ut_um n_um_ub_ujk_um ko Dios t_u x_umyo'o_uy_um ja namay'aj_ut_un n_utsok_un m_ut y_u'u_ugy_ujk_um_u Ninds_un'aj_ut_um Jes_us, n_und_u'_un _uext_um m_ut y_u'_ujt_uy_u.

¹²Net nid_ugeky_u 'yamoonda_uaydy_u es t_um_udoo'ij_ut_u ko y_u Bernabee es_u Pa_uabl_u t_ut_uk_um_umadya'aky y_u ijxw_u'_um_un es_u m_uaj'aj_ut_un di'ib_u Dios t_u ttu_un m_ut y_u'u_ugy_ujk_um_uty m_u di'ib_u kyaj 'yisrael_uty. ¹³Es ko kyajxta_uaydy_u, net ja Santya_u'_ug_u j_uun_un_u:

—M_ugu'ug_uty, m_udowd_u. ¹⁴Simonk Peedr_u t_u xytyukm_umadya_uk_um wi'ix ja Dios tim jawyiin may'aj_ut_un tyu'unx_ud_u di'ib_u kyaj 'yisrael_uty, es twin'ijxy m_u y_u'_un di'ib_u ja'a_uy'at_ud_up. ¹⁵Tya_uad_u d_u'_un j_uyaj_u _uext_um ja Dios_u kyugajx_up_uty t_uk_uxja_uy m_u Dios_u j_uyaaybyaj_ut_un, ko Dios j_uun_un_u:

¹⁶D_u'_un ja Davit ty_ump 'ya_uts

_uext_um tu'ug_u t_ujk di'ib_u t_u jyity,

per j_um_ub_uit_ub_uts es ng_uj_ud_uts jat_ugok,

¹⁷es ja israelit_u ja'a_uy t'_ux_ut_ua'aydy_ut ja Ninds_un'aj_ut_um,

n_und_u'_un nid_ugeky_u _ujt_us_u nja'a_uy di'ib_u kyaj 'yisrael_uty.

¹⁸D_u'_un j_uun_un_u ja Ninds_un'aj_ut_um,

di'ib_u t_ugeky_u tya_uad_u yaj_unija'aj_u ext_u j_uky_up.

¹⁹Es_u Santya_u'_ug_u 'yakj_un_un_u:

—Pa_uady_uts nj_una'a_un ko kyaj nyajkujo'p_um ja di'ib_u kyaj 'yisrael_uty ko t_um_ust_u'_ud_ut ja jy_uky

winma'añ es tpanujxtut ja Dios. ²⁰ Nguxja'ayum je'eyu ko kyaj tsu'utstut yu juyujk di'ibu tu ttukwindsu'ugu yu agojwinnaxuty, es kyaj tju'xtut ja ne'pyñ esu tsu'utsy di'ibu kyaj wa'ats tu wyindajxta'ay, es nandu'un n'anma'ayum ko kyaj myu'indúndut. ²¹ Ja'a ko extu jékyup tsyondaky yajkajxwa'xy ja Moisesu 'yana'amun ma tugekyu kajpn, es nandu'un yajkajxy majaty ja tsajptujk saabudu saabudu.

Neky yajkajxp ma di'ibu kyaj 'yisraelítuty

²² Net ja apostaluty esu mujja'aydyujkuty es nidugekyu mabujkputujk twin'ixtu ja'ayuty es tkaxa'andu Antyokiiu mut ja Paablu esu Bernabee. Es tkajxtu Juudas di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Barsabás, esu Silus, nimajtsk di'ibu ijttap muj ma mabujkputujk. ²³ Es mut yu'ujuty oj ñajxtu ñeky di'ibu junaamp: “Ūadsuty, apóstaluty, mujja'aydyujkuty esu nmagu'uk'ajtum, ngajxpo'xta'ayuts miidsuty, mugu'uktujk di'ibu kyaj 'yisraelítuty, di'ibu tsunaaydyup Antyokiiu, Siryu ñaaxóty, nandu'un ja wiinkputy di'ibu tsunaaydyup Siryu ñaaxóty es Silisyu ñaaxóty. ²⁴ Tuts nmudoy ko tu tsyooñ yaa ja ja'ayuty di'ibu kyaj ngáxtats, es tu jap jya'ty dyajtugóy miidsu mjotkujk'ajtun, ya'uxrjktap es di'ibu myubjktap ja Jesús nandu'un tpanujxtut ja Moisesu 'yana'amun es yajtsúkut waanu ma ja yedyujk'ajtun. ²⁵ Paadyats nnyu'uw ñaygyajxudu es oy ko yajnikajxpátut nidu'uguty di'ibu ma udsuty es nujx mgu'ixudu miidsuty ti'igyu mut ja nmagu'uk'ajtum Bernabee esu Paablu, di'ibu njantsytsyojkam ²⁶ es di'ibu tu tpujta'aky

ja jyiky'ajtun es tyúnut mat ja Nindsun'ajtam Jesukristu. ²⁷ Du'un ngajxum yu Juudas mat ja Silus es yu'ujuty kyajxtat ku'am mat miidsaty es m'awánudut tugekyu tyaadu. ²⁸ Ja Espiritu Santu es nandu'un uudsaty n'oyjya'adapts es kyajts nmo'oydyut wiinkru xprujkun, ²⁹ yu'uyu tyaadu: Kyaj xyju'xtat ja juyuk di'ibu tu yajtukwindsu'ugū agojwinnax, kyaj xyju'xtat ja ne'pyñ es ja tsu'utsy di'ibu kyaj wa'ats tu wyindajxta'ay, es nandu'un kyaj mmu'indúndut. Es ko tyaadu du'un xytyúndut, oyū du'unu naty xytyundu. Wu'umdu mudu Dios."

³⁰ Net tsoy'onda yu Juudas mudu Silus, Bernabee esu Paablu, es ñujxtu Antyokiu. Ko jyajttu, net ñaymyujkudu ja mabujkputy es tkuyajktu ja neky. ³¹ Es ko ja'ay yajtukwingugajxudu ja neky, net jyantsyxyondaktu ko tmdoodu jotkujk'ajtan. ³² Esu Juudas mat ja Silus, yu Diosu kyugajxy, ni'igu tjomakmoodyu es dyajmajwiinudu myabujkun ja mabujkputajk. ³³ Es ko 'yijty jeky, net ja magu'uktajk jyugajxudu mudu jotkujk'ajtangyajxy, es jyambijnut jap Jerusalén. ³⁴ Peru Silus oj wye'emy. ³⁵ Paablu esu Bernabee wyu'umdu nandu'un Antyokiu. Jam mat nimayu wiingátyryu ya'xprujktu es tkajxwa'xtu ja Nindsun'ajtam Diosu 'yayuk.

Paablu tsooñ myumajtsk ok Dios ayuk kajxwa'xpu

³⁶ Es ko waanu 'yijty, net ja Paablu t'anmaay ja Bernabee:

—Jo'om n'okku'ijxum ja nmagu'uk'ajtam ma tugekyu kajpn ma oj ngajxwa'xum ja Jesusu 'yayuk, es n'ijxum wi'ix jam 'yitta.

37 Bernabee jyawowán yu Fwank di'ibu xyu'ajtypy Markus. 38 Peru Paablu kyaj twowán yu Fwank, ja'a ko tu naty ñike'egyuty jam Panflyu es kyaj 'yokpudujkunu ma ya'uxprijktu. 39 Kyaj tkajx'o'oyudu, paaty yo'oywya'xtu. Bernabee mut ja Markus tyujkudu barkoty es ñajxtu Tsyipre, 40 per Paablu twin'ijxy ja Silus es muut ñajxat. Es ko ja myugu'uk ñinu'xtakudu esu Dios myay'ajtun tyu'unxudut, net tso'ondu, 41 es ñajxtu Siryu es Silisyu, es dyajmajwiinudu myubujkun ja mubujkputujk majaty ñaymyúkudu.

16

Timotee tjamyudaty ja Paablu esu Silus

1 Esu Paablu mudu Silus jyajttu ma Derbe kajpn esu Listru kajpn. Jap tpattu tu'ugu mubujkpu di'ibu 'yawdajtypy yu Jesús. Ja'a txu'aty Timotee. Yu'u tyaak'ajtypy ja israelitu es nan 'yawdajtypy ja Jesús. Esu tyeety yu'u grieegu. 2 Es ja ja'ay di'ibu 'yawdajttup ja Jesús ma ja Listru kajpn esu Ikoñu kajpn jyuna'andu ko Timotee jyiky'aty tuj'ajtun muut. 3 Paablu wyowaampy yu Timotee es tjamyuut'ata'añ. Net dyajtsujku waanu ma ja yedyujk'ajtun kudiibu tyuk'ak'átudut yu israelítaty di'ibu tsunaaydyup ma tadu nax, ja'a ko nidugekyu tnija'adyaaydyu ko Timotee tteety'áty ja grieegu ja'ay.

4 Tugekyu kajpn ma ñajxtu, jam t'awa'anudu myugu'uktujk ja xprujkun di'ibu tu dyaky ja apóstulaty esu mujja'aydyujkaty di'ibu ijttup Jerusalén. 5 Es du'un yu mubujkputujk

myajwiinudu myabujkun es bom bom tmbujktu waanu may ja ja'ayaty.

Paablu yajtuk'íxy ja Masedoñu yedyujk

⁶ Esu Paablu mudu jyamyuduty jyakajxwa'xándu ja Diosu 'yayuk ma ñaxwíñudu Asyu, per ja Espiritu Santu kyaj tkupejky. Net ñajxtu ma ñaxwíñudu Frijyu esu Galasyu, ⁷ es jyajttu ma tsyiba'an ja Misyu. Esu Paablu twinmaay es tyakuya'añ ma ñaxwíñudu Bitiñu, per ja Jesusu Jya'ajun kyaj tkupejky. ⁸ Net ñajxtu kajaa Misyu ñaaxóty, es jyunajktu ma Trouu kajpn di'ibu mejyñbyu'aay. ⁹ Es ja koots ja Paablu 'yijxma'ty, es t'ijxy tu'ugu Masedoñu yedyujk tyanu es myanu'xta'agyaty:

—Tunu may'ajtun, min Masedoñu es xpyudákudats.

¹⁰ Ko Paablu t'ijxyu tadu ijxma'tun, net udsuty ndso'oñats es oj nnejxyuts Masedoñu, ja'a ko nnijáwuts es ja Dios xmyugajxyuts es ngajxwa'xudats ja oybyu ayuk jam Masedoñu.

Paablu esu Silus jap Filipus

¹¹ Nétats ndujkudu barkoty ma Trouu, es oj nnujxtats tuyu ma ja Samotrasyu islu, es jakumbom njajttats mejyñbyu'aay ma Neápolus kajpn.

¹² Japts ndso'ondu esuts nnujxtu ma Filipus, di'ibu ni'igu myájuty jap Masedoñu. Ja yajkutujkpu kopk tni'ana'amu ko ja ja'ay di'ibu tsunaaydyup Filipus nandu'un tmdattu tny'ajtun éxtamu ja'ayaty di'ibu tsunaaydyup Romu. Es jap n'ijttats majtsk tuguk xuu.

¹³ Es ma tu'ugu saabudu, net nnujxtats kajpnbu'ajp mujnub'u'aay. Jap tu'ugu lugaar

mā yu ja'ay űujxtu kajxtákru. Es jápats n'uűaaydyuts ngajxwa'xtats mūt ja toxytyujk di'ibu oj űaymyúkuđu. ¹⁴ Es nidu'ugu toxytyujk txu'aty Lidyu, di'ibu kugajpn'ajtp Tyatiru. Lidyu tye'kypy ja oybyu tsu'unk wit es 'yawdajtypy ja Dios. Ko tmūdoo'ity di'ibu Paablu kyajxypy, Dios tyukmubujku. ¹⁵ Net ja Lidyu űubejty mūt nidugekyu di'ibáty tsunaaydyup mā jyuuu tyujk, es óknũmts xy'anmaaydyuts:

—Pun miits mjnándup kots uj tųy'ajtan nmubeky ja Jesús, tunu may'ajtan es mmíndut madsu ndujk. —Mukta'aky jyunañ es nwu'umduťs.

¹⁶ Es mā tu'ugu xuu nnujxtats mā ja'ay kyajxta'aktu, nėtats oj nbaattu tu'ugu kiixy di'ibu juybyu mduumbu. Ja'a myudajt ja mųku'u wyinma'lañ es yu'u mūt xyumay. Es ko xyumay, net may ja meñ tganaraty ja wyindsún. ¹⁷ Tyadu kiixy xypyanujxtupts madu Paablu, yu'u yaxkeky:

—Tyadu yedyujkaty myuduundur ja Dios Tsajpótmuđu, es tkajxwa'xy ja nitsokun mūt miidsuty.

¹⁸ Es du'un 'yadutsy tadu kiixy kanak xuu. Netu Paablu jyotmay'e'ky, es wyá'kumbijty es t'anmaay ja ka'oybyu:

—Mūt ja Jesukristu xyuu n'ane'emy es mbudsúmmūt mā tadu kiixy jyot.

Ta ja ka'oybyu myastutu pojun.

¹⁹ Ko ja kiixy wyindsún t'ijxtu ko kyaj mbaat 'yokxumaayñ es kyaj mbaat 'yokganarajnu ja xumaabyu, net ja Paablu es ja Silus tmajtstu es dyajnjxtu mā justisutujk mā mų maay. ²⁰ Es dyajmiindu mā fwezun, es 'yanmaayudu:

—Tyadu israelitu ja'ayuty ni'igu tñibudu'aktu ja ngajpn'ajtum, ²¹ es ya'uxpaktu mudu wyinma'añ di'ibu udsajtum kyaj n'axajum es nyajtu'unum, ja'a ko udsajtum nromanuja'ay'ajtum.

²² Net ja ja'ay mat ja fwézyty jyot'ambujktu, es jyunandu esu wyyt jyunákat ja Paablu esu Silus es twóptat mat ja pejykyepy. ²³ Es ko twojptaay, ta tmunajxtu pujxndugóty, es ttuk'ana'amudu ja pujxndujk ja'ay kywentu'ajtru es muk t'ixy'it tkwentu'áttat. ²⁴ Es ko oj t'axaju kyutujkan ja pu-jxndujk ja'ay kywentu'ajtru, net ja Paablu esu Silus oj yajmunejxy pujxndujk ogam es yu tyeky ya-jnima'tpejty ma moriyu di'ibu tukpa'adu'uty es kudiibu kya'agut.

²⁵ Es ko oj tsyu'pu, net ja Paablu mat ja Silus kyajxtáktu es t'udu Diosu 'yalabanzu, es ja tsimyjya'ayuty tmudoo'ijttu. ²⁶ Net myiiñ ja muk ujx, es tmajitadyaay ja potsy ux'ajp paat. Es net 'yawatstaay tugekyu pujxndujk aa, es jyunajktaay ja kadenu tugekyu ma pujxndujk ja'ayu tyeky esu ky'u. ²⁷ Es ja pujxndujk ja'ay kywentu'ajtru oj jyotwiji. Es ko t'ijxy ja pujxndujk aa tu 'yawatsta'ay, netu 'yespaadu tju'ty es ñayya'oogánu. Tu ttijy ja tsimyjya'ay kyakta'ay. ²⁸ Net ja Paablu yaxkeky:

—¡Katu wi'ix mñaydyúñaty! Tyáputš udsaty nidugékyuty.

²⁹ Net ja pujxndujk ja'ay kywentu'ajtru t'amdooy ja jmun, es tyujku puyegyu jyantsytsyuyiipy mat ja tsu'agu. Net ñaygyoxtnaaydyáku ma Paablu esu Silusu tyeky.

30 Net dyajpudsuumdu Paablū mut ja Silūs, es dyajtūy:

—¿Tits ndúnup esuts nnitso'ogut?

31 Esū Paablū mut ja Silūs 'yadsoodu:

—Mmubúkup ja Nindsun'ajtūm Jesukristū, es mnitso'ogut. Es púnaty tsunaaydyup mā mjūn mdūjk, pūn nandu'un myubūjktup, nitso'oktup.

32 Net ja Paablū esū Silūs tkajxwa'xy ja Jesusu 'yayuk mut nidūgekyū nū'nūn tsyūnūdu mā ja pujxndūjk ja'ay kywentū'ajtrū tyūjk. 33 Nan ja koots ja pujxndūjk ja'ay kywentū'ajtrū oj tmūnejxy ja Paablū esū Silūs mā ja tyūjk. Netyū ja koots űubajttaaydyū niduk jūn niduk tūjk. 34 Net twooy ja Paablū esū Silūs mā tyūjk, es dyajkaaydyū, es ja pujxndūjk ja'ay kywentū'ajtrū mūdu púnaty tsyūnaaydyup mā jyūn tyūjk jyotkujkūdyaydyū mut ko naty tmūbuktū ja Dios.

35 Jakumbom ja justisū tkejxy ja polūsiū mā ja pujxndūjk ja'ay kywentū'ajtrū, es tnaasmátsut ja Paablū esū Silūs. 36 Net ja pujxndūjk ja'ay kywentū'ajtrū t'anmaay ja Paablū:

—Yū justisū tū kyajxykyéxy es miits nnasmátsudut. Es tyam mnūjxtut jotkujk.

37 Perū Paablū t'anmaaydyū ja polūsiūty:

—Ūdsuty romanū ja'ayaty. Es tats xywyoptū mayjya'ayóty es kyajnumts xyajjustisūpaattats, es tū xpyūjta'aktats pujxndūgóty. ¿Es tū, tyámūdsū net xyűasmatsūya'andū ayu'udsyū? ¡Pes kyaj! Wa'an kū'am tmiñ es xyajpudsūmūds.

38 Ta ja polūsiū oj t'anūmū ja justisūty ko Paablū esū Silūs romanū ja'ay yū'ūjaty. Net ja justisū tsyū'kūdu es jyotmay'o'ktū. 39 Net myiindū ja

justisū es tṛujktsoodū ma'xun mā ja Paablū. Es net dyajpudsūmdū Paablū esū Silūs, es t'anmaaydyū:

—Tunū may'ajtūn, tsoondū ja yaajuty.

⁴⁰ Ko pyudsūmdū pujxndugóty ja Paablū mudū Silūs, net űujxtū mā Lidū tyujk. Es jap t'ijxtū ja myūgu'uktujk, es tjotmukmooydyū nidugekyū. Net tsyo'onnudū ja Paablū esū Silūs.

17

Paablū jap Tesalónikū

¹ Ta űajxtū mā Anfípolis kajpn esū Apoloñū kajpn, es net jyajttū mā Tesalónikū kajpn. Jap tu'ugu israelítadyū tsyajptujk. ² Paablū, éxtūm jaayūmū naty ttuñ, űejxy saabudū saabudū jap tsajptugóty tuguk sūmaān, es tmūmadya'aky, ³ du'ūn ttuk'ixy es wā'ats t'awa'ānū wi'ix ja Diosū jyaaybyajtūn jyūna'añ ko koonūm yū Kristū 'yayówūt es jyikyryákūt mā ja o'kūn, es jyūnāñ:

—Tyādū Jesús di'ibūts űj ngajxwa'xypy mūt mi-idsuty, yū'ū Kristū di'ibū Dios wyin'ijx es tkejxy.

⁴ Net naaguty ja israelítuty tmūbujktū es űaymyujkū mūt ja Paablū esū Silūs. Nandū'ūn tmūbujktū maygyrieegū ja'ayuty di'ibū 'yawdajttap ja Dios, es mayū toxytyujk di'ibū ijttap windsū'ugu. ⁵ Paaty ja israelítuty di'ibū kyaj tmūbujktū tja'adū naywyinnaxū, es űaymyujkadū yedyujk di'ibū axuk ja'ay es yax jyojktū mā tugekyū kajpn. Net űujxtū mā Jasonū tyujk, tyakūya'āndū es dyajpudsūmā'añ ja Paablū mūt ja Silūs, es tṛujta'aga'āndū mayjya'ay winduuy. ⁶ Per ko kyaj tṛattū Paablū mūt ja Silūs, net tṛajudojttū ja

Jasón es mət ja myęgu'uguty di'ibę naty jap, es dyajņjxtę mę justisę, es yax jyojktę:

—Tyędę yedyņjktę di'ibę yajmę'ttaapy tęgekyę naxwĩńdę, tę yęę jya'ttę, ⁷ esę Jasón tę dyajjajtta'aky mę tyņjk. Nidęgekyę yę'ųjuty myędsip'ajtypy ja yajkutųjkrę kopkę 'yana'amęn, es jyęnę'andę ko ta jatų'ugę rey di'ibę xyę'ajtypy Jesús.

⁸ Ko tńdoodę tyęędę ja ja'ęyuty esę justisųtųjk, net jyotmay'o'ktę. ⁹ Net ja Jasón esę myęgu'uguty tkumultęyajktę, es yajnasmajtsędę.

Paęblę esę Silęs jap Bereęę

¹⁰ Ko kyoodsęnę, net di'ibę myębųjktę Jesús dyajtso'ondę Paęblę esę Silęs, es ņųjxtę Bereęę. Ko jyaјttę jap, ta ņųjxtę mę ja israelítędyę tsyajptųjk.

¹¹ Tyędę israelítęty ni'igę t'axájędę amumdu'uk jot ja 'yęxpųjknę kędiinęmę Tesalónikę, es bom bom t'ęxtęędyę mę ja Diosę jyaęybyajtęn pęn tęy'ajtęn ęxtęmę jyęnę'andę Paęblę męt ja Silęs.

¹² Es nimęyę taadę tńbųjktę, es nandę'ęn tńbųjktę di'ibę grieęgę ja'ęyuty, yedyņjk es nandę'ęn toxytyņjk di'ibę ijttęp windsę'ęgę.

¹³ Es ko tńja'ędę Tesalónikę israelítęty ko tamę Paęblę esę Silęs tkajxwa'xy ja Diosę 'yayuk jam Bereęę, net ņųjxtę jam es dyajņayńibę'kędę.

¹⁴ Per ja Paęblę myęgu'uguty tkajxtę mę ja jikymyejyńbyę'a, es ja Silęs esę Timoteę wyę'ųmędę Bereęę. ¹⁵ Es di'ibę jyamyędajttę Paęblę myęnųjxnę extę mę ja Atenęs kajpn. Net jyęmbijttę męt ja Paęblę 'yayuk esę Silęs męt ja Timoteę ņęybyęędędę tsojk Atenęs.

Paęblę jap Atenęs

16 Ko ja Paabl̄u t'awixy ja Silus mat ja Timotee jap Atenus, net jyantsyjtyma'e'ky ko t'ijxy jap kajpnóty oymyaaty tap̄u agojwinnáx. 17 Paaty ttukm̄madyakt̄u mā ja tsajpt̄ujk mat ja israelítuty es mat di'ib̄u kyaj 'yisraelítuty di'ib̄u Dios 'yawdajtt̄ap jap, es nandu'un ttukm̄madyaky bom bom di'ib̄u mat ñaybyadyuty mā maay. 18 Jap tpaty ja ja'ayuty di'ib̄u ñi'uxp̄ujk̄up epikuureus esu wiinkp̄u di'ib̄u 'yuxpejkyry ja estoykus. Net yu'ujuty ñaymyugajx̄udu mat ja Paabl̄u. Tap di'ib̄u j̄unán:

—¿Wi'ix xy'an̄m̄m̄ya'an̄m̄m̄ tyād̄u yedyujk di'ib̄u ku'ayuk es kyaj ti tnijawu?

Esu wiinkp̄u j̄unandu:

—Yu tyād̄u ya'uxp̄uka'añ es n'axáj̄um wiink ja'aȳu dyios.

Tyaād̄u j̄unán̄ ko Paabl̄u tkajxwa'xy ja ayuk ko ja Jesús jyikyryejky es ja'agyujxm̄u ja'ay jyikyryákt̄ut nandu'un. 19 Netu Paabl̄u dyajnj̄xt̄u mā tu'uḡu it txu'aty Areóraḡu, mā ñaymyúk̄udu es ñaywyinma'añmyo'oȳudu. Jap t'anmaaydyu Paabl̄u:

—¿Ti xp̄ujk̄un myajmiimpy tyam̄u jembyu? Ʋ̄udsuty nnijaw̄uyánd̄upts. 20 Paadyuts nyajtáy ko xymyadya'aky yu wiinkp̄u. Yu'ats nnijaw̄uyaambyuts ti 'yandijpy.

21 Paaty j̄unandu mat ko nidugekyu Atenus ja'ay es nandu'unu wiink ja'ay di'ib̄u tsunaay jap, yu'u myudowaampy ja jembyu xp̄ujk̄un es tmadya'aga'añ ja jembyu ayuk.

22 Netu Paabl̄u tyunaay'e'ky mā jam ja ja'ayuty Areóraḡu, es t'anmaay:

—Miits Atenus ja'ayuty, tats n'ixy oymyaaty ko miits xyjantsy'awdatt̄u di'ib̄u mwindsu'k̄ud̄up.

23 Es kots tū nĵudity kajpnóty, tūts n'ixy mā tu'ugū m'artáľuty 'yity kĕxjā'āy: “Yāa n'awdajtūm ja Dios di'ibū kyaj n'ixy'ajtūm.” Pes oy. Ja di'ibū miits m'awdajttūp, oy xykyā'ix'attū, ja'ats miits ndukmūgajxándūp.

24 'Ja Dios di'ibū yajkoj ja tsajp esū nax es nū'an yā naxwiiñ 'yity, yū'u windsūn'ajtp mā tsajp es naxwiiñ. Kyaj ja'a tsyūūnū tsajptūgóty di'ibū ja'āy kyojttūp, 25 nan kyaj tyūgoy'ajtxūty es ja ja'āy pyudákūdat, ja'a ko yū'u nidūgekyū xyajxájūm, es xymyo'oyūm ja njiky'ajtūn'ajtūm es tūgekyū di'ibū nmūdajtūm.

26 'Yū'u tūgekyū tū dyajkojy ja naxwíñūdu ja'āy mūt je'eyū ti'igyū ne'pyñ, es tū dyaky ja lugaar esū tiempū mā tsyūūnūdat nidūgekyū naxwíñūdu ja'āy. 27 Es ja Dios tū tṛajta'aky tūgekyū es ja ja'āy 'yūxtā'āyūdat es pyāādūdat, mūt ko tūy'ajtūn kyaj jagam 'yity ja Dios. Taa ja'a mā ūdsajtūm nidu'uk nidu'uk. 28 Ja'a ko Dioskyūjxm njiky'ajtūm, nyu'xūm es n'ijtūm. Extūm nandū'an jṽnāñ nidu'ugūty miidsū mjaabyūty: “Ūdsajtūm xy'u'unk'ajtūm ja Dios.”

29 'Ko ūdsajtūm xy'u'unk'ajtūm ja Dios, kyaj njūnā'anūm ko Dios yū'u éxtūmū awinnaxū oorū, platū ō tsāā, di'ibū ja'āy kyejpy éxtūmū kyū'ūm winmā'āñ. 30 Dios kyaj ttukkumūdooy yū ja'āyūty ko kyaj 'yawdátyūty mā naty kyajnūm tñijáwūdu. Per tyam 'yane'empy mūt nidūgekyū naxwíñūdu ja'āy es dyajtūgátstūt ja wyinmā'āñ es t'awdátūt ja Dios. 31 Paaty ja Dios tṛajtáky tu'ugū xū mā tṛayo'oya'āñ yū naxwíñūdu ja'āy mūt ja tūy'ajtūn mūt ja'agyūjxm ja ja'āy di'ibū tū twin'ixy; es

twinma'añ'ijxy nidugekyu ja'ayuty mut ko dya-jjikypyejky tadu ja'ay.

³² Ko tmudoodu Atenus ja'ay ma jykypyejky ja o'kraty, tam ja ja'ayuty di'ibu tyukxiktu, esu wi-inkru jyunandu:

—Jaadsu tadu nmudoo'ittat ko jatugok mgajxat.

³³ Net ja Paablu tso'oñ. ³⁴ Es nija'ajuty di'ibu myudoodu tmubujktu es tpanujxtu Paablu. Es tu'uk txu'aty Dyonis, di'ibu ijtp justisu jap Areopagu, es nandu'un tu'ugu toxytuyk di'ibu xya'ajtypy Damarus, es nandu'unu wiingatyru ja'ayuty myubujktu.

18

Paablu jap Korintu

¹ Netu Paablu tso'oñ Atenus es nejxy ma Korintu kajpn. ² Es jap tpaty tu'ugu israelitu di'ibu xya'ajtypy Akilu, jap kyugajpnuty ma Pontu ñax es naamnumu naty tsooñ Italyu mut ja ñado'oxy Prisilu, es jyajty Korintu, ja'a ko ja yajkutujkru kopk Klaudyu tni'ana'amu es nidugekyu israelituty tsoondut Romu. Netu Paablu nejxy tku'ixa'añ ja Akilu esu ñado'oxy Prisilu, ³ es mut ko yu'ujuty nandu'un ya'o'oyudup yu wit tujk éxtumu Paablu dya'oyu, paadyu Paablu oj wye'emy mut yu'ujuty, es tmattuunmijky. ⁴ Es saabudu saabudu Paablu nejxy ma tsajptujk es t'anumu israelituty es di'ibu kyaj 'yisraelituty, ko Jesús yu'u du'un ja Kristu es tmubuktut.

⁵ Tso'ondu Masedoñu yu Silus mut ja Timotee es jyajty Korintu. Net ja Paablu tmastuty ja wyit tujk tuunk es tkajxwa'xnu mut ja israelituty ko

tay'ajtanu Jesús yu'u du'an ja Kristu di'ibu yu'ujuty 'yawijxtup. ⁶ Per ja israelítuty net jyot'ambu'jktu es t'anmaaydyu wi'ixáty ja Paablu. Netu wyit twinxijty ja Paablu éxtumu i'xw'u'mun ko kyajpu israelítuty tmubuka'añ, es t'anmaay:

—Miidsaty ku'um mmudajttup ja peky mat ko kyaj xytsyeky ja nitsokun. Es uj kyajtsu peky nmudaty. Es tyam nu'x ngajxw'a'xa'añuts ma ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítuty.

⁷ Net ja Paablu tso'oñ ma tsajptujk es ñejxy ma tyujku Tisyu Justu di'ibu Dios 'yawdajtypy, di'ibu tsyunaapy jap tsajptujk pu'aay. ⁸ Esu Krispu yu'u naty windsun ijtp ma ja tsajptujk, es mat nidugekyu di'ibu naty tsunaaydyup ma ja jyun tyujk myubujktu ja Nindsun'ajtam Jesús ko tmudoodu di'ibu Paablu kyajx, es nandu'un may ja Korintu ja'ay tmubujktu ja Jesús es ñubajttu. ⁹ Net ja Nindsun'ajtam Jesús t'anmaay ja Paablu koots ma tu'ugu i'xmá'tun, es jyunáñ:

—Katu mdsu'ugu. Kajxw'a'xadu'uts. Katu m'amóñ. ¹⁰ Ujts mij mat n'ity. Ni pún wi'ix mgatúnudut. Taa may ja ja'ay di'ibuts uj xymyubukándup ma tyadu kajpn.

¹¹ Net ja Paablu wye'emy Korintu tuk jamajt jakujm, es dya'uxpeky ja ja'ay mat ja Diosu 'yayuk.

¹² Es óknun 'yijty gobernador yu Galyón ma Akayu ñax. Es net ja israelítuty ñaymyukudu es tmudsiptso'ondu Paablu, es dyajnujxtu ma justisatujk. ¹³ Es t'anmaaydyu gobernador:

—Tyadu ja'ay yu'u 'yanmaapy ja ja'ayuty ko t'awdátut ja Dios es kudii éxtum jyuna'añ ja n'ana'amun'ajtam.

14 Paablū myugajxaambyu naty ja gobernadoor ko ja gobernadoor t'anmaay ja israelítaty:

—Pūnu tyadu ja'ay tu tyuundagóy o pūn mājū pyeky, tyámats nmədówat yajxón es ndúnat ja justisū mat miits israelítaty; 15 per ja'a ko kyaj dyu'anuty, miidsuty tyam m'ūundu mat je'eyū ayuk es ja'ay xyūjuty es miidsū m'ana'amūnuty, paaty ixtū kū'um miidsuty. Ūj, kyajts n'ity fwez mādū tadū winma'añ.

16 Es net dyajpadseemy mā jap ja justisutajk.

17 Net nidugekyū grieeguty tmajtstū ja Sóstanus di'ibū ijtp windsún mā ja tsajptajk, es twojptū justisutajk wyinduuy mā ja gobernadoor Galyón. Per ja Galyón kyaj ttuūñū kwentū yū tyāadu.

Paablū jya'ty jatugok Antyokiiū es tsyooñ myūdaguk ok Dios 'yayuk kajxwā'xpū

18 Paablū wye'emy kanak xūū jap Korintū. Es net ñayjyugajxū mat ja myūgu'uktajk. Taa tyujkanū barkoty es ñūjxtū mat ja Akilū esū Prisilū mā Siryū ñax. Ko kyajnam tyūkū barkoty jap Senkreeū, Paablū ñaygyuka'ptaayū es tkuydyúnat éxtūm twandaky. 19 Es ko jyajty mā Éfesū kajpn, netū Paablū tnikeyū ja Prisilū esū Akilū es ñejxy mā tsajptajk, es myadya'aga'añ mat ja israelítaty di'ibū jap naymyujkūdp. 20 Es ja israelítaty myūnu'xtáku es waanū 'yakwū'umut, peru Paablū kyaj t'a'ijxū. 21 Net ñayjyugajxū mat yū'ujuty, es t'anmaay:

—Ja'a kots n'ita'añ Jerusalén es nduna'añuts ja xūū di'ibū wingoomp. Per mínupts jatugok pūn jūnaamp ja Dios.

Net tso'o'ň Ěfesu es ňjxnu barkoty.
 22 Ko jyajty Sesareu, ta ja Paablū pyatjku Jerusalēn es tkajxpe'xy ja mubjkrutjk di'ibaty naymyujkudup jam. Es net jyujptáky Antyokiū.
 23 Jap wye'emy jekyjyawu. Net tso'o'ň jatugok es tku'ijxy kajpngajpn mā Galasyu ňax es Frijyu ňax, es dyajmujwiinudu myubjkn nidugekyu pánuty 'yaxájudu Jesús éxtumu Kristu.

Apolus jap Ěfesu

24 Es mā tadu tiempu jyajty jap Ěfesu tu'ugu israelitu di'ibu xya'ajtypy Apolus. Jap kyugajpnuty Alejandriū. Es jantsy oy tkajxwa'xy, es ňija'ap yajxon ja Diosu jyaaybyajtun. 25 Tu tjaty ja Nindsun'ajtun Jesusu 'yuxrjkn es tsuj es wa'ats tkajxwa'xy ja Jesusu jya'a, oy yu'ayu je'eyu tnijawu di'ibu Fwank Yajnubajtru tyuk'uxrjk ja ja'ayuty.
 26 Netu Apolus muk aa muk jot tkajxwa'xy mā ja tsajptjk. Es ko tmūdudu Prisilū esu Akilū, net yajwooy abeky es ya'uxrjknudu waanu oy mut ja Jesusu 'yuxrjkn esu ňitsokun. 27 Ko Apolus ňjxáñ mā Akayu ňax, ja myugu'uktjk di'ibu myubjktu jap Ěfesu tjaaydyu tu'ugu neky mut di'ibu myubjktup jap Akayu, es t'axájut yajxon yu Apolus. Ko Apolus jyajty Akayu, net tpuđkudu ja'ayuty di'ibu tu t'axájudu Jesús éxtumu Yajnitsókrū mut ja Diosu myay'ajtun. 28 Es mayjya'ayoty ja Apolus oj ttukkutuku israelitu ja'ayuty ko trajtáky yajxon ja ňiwiin ňidu'u, es ttuk'ixy mā Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ ko Jesús yu'u Kristu di'ibu Dios wyin'ijx es tkejxy. Es kyaj mbaat ja israelítuty ňakyjyuna'andu ko kyaj tūy'ajtun.

19

Paablŭ jap Ěfesŭ

¹ Es ko Apolŭs 'yijty Korintŭ, netŭ Paablŭ tñinajxnŭ tun kopk. Ta jyjaty Ěfesŭ ma tpaty naagadyŭ ja 'aj di'ibŭ myubŭjktŭp. ² Esŭ Paablŭ dyajtŭy:

—¿Tŭ xy'axájŭdŭ miidsŭty ja Espírítŭ Santŭ ko xymyubŭjktŭ?

Net 'yadsoodŭ:

—Ni je'eyats tŭ ngamŭdoy ko jyaadyŭ Espírítŭ Santŭ.

³ Netŭ Paablŭ dyajtŭy:

—¿Di'ibŭ nubajtŭn mŭt tŭ mnubety miidsŭty?

Es 'yadsoodŭ:

—Extŭm ja Fwank Yajñubajtrŭ oj yajñubéty.

⁴ Esŭ Paablŭ 'yanmaayŭ:

—Fwank oj dyajñubéty ja ja'ay di'ibŭ naty tŭ jyodŭmbittŭ, es t'anŭmŭdŭ es tmŭbŭktŭt di'ibŭ ja miimp óknŭm, ja'a 'yandiipy ja Jesús.

⁵ Es ko tmŭdoodŭ tyaadŭ, net ñubajttaaydyŭ mat ja Nindsŭn'ajtŭm Jesusŭ xyŭ. ⁶ Es ko ja Paablŭ tkŭ'unikooñ ja ja'ayŭty, net ja Espírítŭ Santŭ ñimiinŭdŭ, es ja ja'ayŭty tkajxtŭ wiingátyryŭ ayuk es tkajxwá'xtŭ ja Diosŭ 'yayuk. ⁷ Nimajmajtskŭn ja yedyŭjk wyínŭty.

⁸ Tŭgŭk po'lo Paablŭ oj yo'oy ma ja tsajptŭjk, es ni nŭ'n kyaja'aw kyatsŭ'kŭ tmŭgajxy ja ja'ay es tmŭbŭktŭt wí'ix ja Diosŭ kyutujkŭn. ⁹ Per tap ja ja'ayŭty di'ibŭ kyaj tmŭbŭjktŭ di'ibŭ Paablŭ kya-jxyry, es kyajxtŭ axŭk mat ko yŭ'u tpanujxtŭ ja Jesús éxtŭm ja Kristŭ. Net ja Paablŭ tsoyo'ŭn ma ja tsajptŭjk es tmŭnejxy ja di'ibŭ myubŭjk

ma Tiranu 'yeskwelü, es jap muut ñaygyajxudu bom bom. ¹⁰ Du'un ya'uxpejky majtsk jumajt, paaty nidugekyu ja ja'ay ojts tñijáwudu ja Jesusu 'yayuk jam Asu ñaaxóty, du'un di'ibu israelítaty es nandu'un di'ibu kyaj 'yisraelítaty. ¹¹ Es ja Dios ttuuñ jantsy muj ja muj'ajtan mat ja Paablu. ¹² Esu ja'ay ttuknimiindu Paablu yu payu esu wit, esu Paablu je'eyu yajtukpáty ja wit, es yajtukninajxtu ja puma'ay es 'yagudaktaaydyu. Es púnü ka'oybyu myudajttup, nandu'un pyudsuumda'ay.

¹³ Es jap nija'ajuty ja israelítaty di'ibu judijttup kajpngajpn es dyajpudsúmdü ja ka'óybyuty di'ibu ja'ay myudajttup. Ta tjayajpudsumandu ja ka'óybyuty mat ja xyu ja Nindsun'ajtam Jesús, es t'anmaaydyu ja ka'óybyuty:

—Ujts mij n'ane'empy Jesús xyugyujxm di'ibu Paablu kyajxwa'xyru, ipudsumdu!

¹⁴ Es du'un tyuundu nijaxtujk tukka'ax yu Eseevu, israelitu teedywyindsünü myaanguty. ¹⁵ Es tugok ko du'un ttunandu, ja ja'ay di'ibu ka'oybyu myudajtypyu net 'yadsoojü:

—N'ixy'ajtypyats ja Jesús, es nnija'abats pán ja Paablu, per miidsuty, ¿mbünü du'un miidsuty?

¹⁶ Esu tyadu yedyujk di'ibu myudajtypyu ja ka'oybyu, net kyuxpuyty ja'ay ñikujxy es axuk ttuuñ nidugekyu, yajwojptaaydyu tugoty, es dyajkaktaaydyu niwa'ats uxwa'ats es tsyayujttaaydyu. ¹⁷ Es ko tñija'adu nidugekyu di'ibu tsunaaydyup jap Éfesu, israelítaty es di'ibu kyaj, net tsu'kadyaaydyu es twindsu'kadu ja Nindsun'ajtam Jesús.

18 Nandu'un may di'ibu myubujktu myiindu mayjya'ayoty es tningajxtu ja pyeky di'ibu tu ttundu, 19 es may yu ja'ayuty di'ibu tu ttuñ yu bruju winma'añ, dyajmiindu ñeky es tnino'ktu mayjya'ay wyinduuy. Es ko twijsttu ja kywentu nu'un ja ñekyu tsyoo, ja'a twijtspudsuumdu justyikxymyajk milu platu meeñ, es tu'ukru platu du'un éxtam tuk xuu yajmajúy yu tuumbu. 20 Es du'un oj ñejxy ja Diosu 'yayuk oymyaaty es dya'ijxu myak'ajtun.

21 Es ko tyaadu ñajxy, net ja Paablu jyunañ ñuxa'añ Jerusalén, es ñaxa'añ Masedoñu es Akayu. Nandu'un jyunañ ko tsyoonut Jerusalén, ta ñuxa'añ Romu. 22 Net tkejxy jap Masedoñu nimajtsku pyudujkubu, Timotee mudu Erastu, esu Paablu 'yakwe'emy ma Asyu ñax.

Mayjya'ay ñayya'ax ñayjyókudu Éfesu

23 Es ma tadu tiempu ja ja'ay ni'igu ttuk'ya'ax ttukjoktu jam Éfesu mut ja'agyujxm púnuty pyanujxtup ja Jesús éxtam ja Kristu. 24 Tamu naty tu'ugu plateeru di'ibu xyu'ajtypy Demetru. Tadu Demetru ya'agojwinnajxypy mudu platu ja tsajptujk ma t'awdattu Dyanu, es net tteeky ja tsajptujku'unk. Ni'igu myeeñbyaattu ja Demetru es púnuty muut tyundu. 25 Paadyu Demetru dyajnaymyujkudu ja ja'ay di'ibu tyuunk'ajttubu tadu tuunk, es t'anmaaydyu:

—Mugu'uktujk, miits mnija'adup ko tyadu tuunk, yu'u muut ja jiky'ajtun ñaxy yajxon. 26 Per miits m'ijxtup es mmudoodup ko tadu Paablu jyuna'añ ko yu dios di'ibu yedyujk kyoj ya'o'oyudup, kyaj yu'u Dyiošuty. Es du'unu mayjya'ay ttukmubeky,

kyaj yaayuty Ēfesū, nandū'un mā tugekyū Asyū
 ñaxwíñudū. ²⁷ Nūgoo tyaadū t'okkudsū'ugū'ajñū,
 kyaj yū'u je'eyū ko nduunk'ajtūm kyutūgōyūt,
 nandū'un tsojk ñajkx pán kyaj t'okmūjřajtáknū
 yū ndaak'ajtūm Dyānū tsyajřtūjk, nan tsojk ñajx
 kyutūgooyñū ja myūj'ajtūn yū ndaak'ajtūm Dyānū,
 di'ibū tyām 'yawdajřpy ja ja'ay yā Asyū es tugekyū
 ñaxwíñudū.

²⁸ Ko tmūdoodū tyaadū ja ja'ayuty, net
 jyot'ambūjktāaydyū es yax jyojktū:

—jMūj kūjxm yū Dyānū di'ibū Ēfesū ja'ay
 wyindsū'kūdūp!

²⁹ Es dū'un ja ja'ayū wyinmā'añ jyo'ptaaydyū
 mā tugekyū kajpn. Es net tmajtstū ja Paablū
 jyamyūt di'ibū xyū'ajřpy Gayū esū Aristarkū,
 nimajtskū tadū yedyūjk jap kyugajřnūty
 Masedoñū, es dyajñajxtū tpawijts řpajdojttū
 mā ja kyumdattūjk, mā ñaymyūjkūdū mayjya'ay.

³⁰ Net ja Paablū nandū'un jyatukūyāñ jap es
 tjamūgajřāñ ja mayjya'ay, per ja di'ibū myūbūjktū
 kyaj ñasmajtsū. ³¹ Es nandū'un ñaaguty ja

Paablū myūtnaymyaayūbū di'ibū kuduunk'ajttūp
 Asyū, 'yanmāayū ko kyaj tyúkūt jap. ³² Es

mā ja mayjya'ayū naty jap ni'igū jyantsyyā'ax
 jyantsyjoyktū, tam tuk peky di'ibū wiink janándūp,
 es jatuk peky nan wiink. Ni kyayajřaygyúku
 ti dūn kyajřtūp o ti dūn ko ñaymyúkūdū. ³³ Es

nija'ajřty di'ibū jap ttukmūmadyaktū yajxón ja
 Alejandrū wi'ixū naty 'yadū'utstū. Es ja israelítaty
 tsojktū esū Alejandrū ñiwā'křūdsūmūdūt mā
 ja mayjya'ayūn. Net t'adijwā'xtū ja ja'ayuty es
 dya'awatstū ja tu'u es tmūnūjxtū ja Alejandrū
 mayjya'ay wyindūm. Es yū'u ttuk'ijxy ja kyū'u

es 'yamóndut es jyakajxáñ mut yu'ujuty. ³⁴ Per ko tñija'adu ko yu'u 'yisraelítaty, net yax jyojktu nidugekyu oy majtsk oorun:

—iMuj kujxm yu Dyanu di'ibu Éfesu ja'ay wyindsu'kudap!

³⁵ Net ja Éfesu uskribaan dya'amooñ ja ja'ayuty, es t'anmaay:

—Mugu'uktujk, Éfesu ja'ayuty, nidugekyu naxwíñdu ja'ay ñija'adap ko tyadu Éfesu kajpn yu'u 'yawdajtypy yu Dyanu es tkwenta'attu yu Dyanu 'yawinnax di'ibu kudak tsajpótm. ³⁶ Es kyaj mbaat pún jyuna'añ ko kyaj tyu'y'ajtunuty. Paaty amondu es winmaydyu yajxón pún ti mdunándap. ³⁷ Yu tadu yedyujkuty di'ibu miits tu xyajmíndu, kyaj tu tmaatstu tiity jap tsajptugóty es kyaj wi'ix jyuna'andu axuk mudu ndios'ajtam Dyanu. ³⁸ Es punu Demetru esu di'ibu muut tyundu myudajtypy ja tu'y'ajtun, es pún ñ'uanuyaampy, pes taa yu fwez es taa yu justisutujk. Jam mbaat t'awanu es tkuyákut ja tyu'y'ajtun nidu'uk nidu'uk. ³⁹ Es pún miits mmudajttap jatu'ugu u'unun, pes mugajxtu justisutujk ko ja'ay yajnaymyúkadu esu juntú xytyúndut yajxón. ⁴⁰ Ja'a ko pún yu'u gobyeeerna tñijáwut di'ibu tyam mduundap, mbaat xpyekymyo'oyum éxtum tsiptuumbu, mut ko kyaj mbaat nmo'oyum yu tu'y'ajtun di'ibu tyam mduundap.

⁴¹ Es ko tyaadu du'un jyunañ, net t'anmaay ja ja'ay es ñujxtaayñut.

20

Paablú jundyty Masedoñu es Gresyu

1 Es ko ñajxy mā ja'ay ya'ax jyoktū, net ja Paāblū dyajnaymyujkū ja di'ibū tū tmūbeky ja Jesús, es tmooydyū ja kajxwíjūn. Net ñaymyastuttaāyūdu. Ta ñejxy Masedoñū, 2 es tku'ijxy kajpngajpn, es ni'igū tjoťmākwingajxūdu ja myūgu'uktūjk mūt ja 'yayuk, es óknūm jyajty Gresyū. 3 Jap wye'emy tūguk po'o. Es ko jap tsoonāñ es ñūjxánnū barkoty Siryū, net tmūdooy ko ja israelítaty tyunā'añaty axūuk. Paāty ja Paāblū jyūnāñ ko jyūmbítat tekykyū'ūm es ñáxūt jatūgok Masedoñū. 4 Net jyamyūūt'ajtūdu ja Sópātrū, myāangū Pirrū, di'ibū kugajpn Bereeū, ja Aristarkū mūt ja Segundū di'ibūty kugajpn Tesalónikū, ja Gayū di'ibū kugajpn Derbe, ja Tímotee, es nandū'ūnū Tíkikū mūt ja Trófimū di'ibū tso'ondūp mā Asyū ñax. 5 Tyādu māgu'uktūjk tū ñajxtū jawyiin es tū xy'awíxtūts mā Trouš kajpn. 6 Es ūdsūty n'awijxyūts ja paskū xūū, es óknūm ndso'oñūts Filipūš barkoty. Ja kyummūgoxk xūū nnaybyáttūts mūt ja nmūgu'uktūjkūts jap Trouš, es jap nwū'ūmūts jūxtūjk xūū.

Paāblū mūdu mūbūjkpūťūjk jap Trouš

7 Es mā ja domingū xūū, net ūdsūty nnaymyujkūdu mūt ja mūbūjkpūťūjk, es ja tsajkaaky yajtūjkwā'xūt éxtūmū Nindsūn'ajtūm Jesús tnastū'unū. Paāblū yū'u ya'ūxpūjkūdu tsu'p paat, mūt ko tsoonā'añū naty jakūmbom. 8 Es tapū naty tū ñaymyúkdū mā tu'ugū kwartū kūjxmbū, mā naty mayū lamprū tyoy. 9 Es tu'ugū ūnā'k di'ibū xyū'ajtypy Eutikū, tamū naty 'yu'ūñū ventanū agū'ūy. Ko Paāblū jantsy jeky kyajxy, ta ja Eutikū ja tsū pyátūnū. Ko myanajxy, ta kyumaānājxy mā tūguk nikū'ūyū tūjk. Ko oj

dyajpudū'uktū, tū naty 'yo'knū. ¹⁰ Net ja Paablū jyunajky mā ja Eutikū es tmāneeñ, es t'anmaay ja myagu'uktajk:

—Katū mjotmay'ooktū. Jiigyū'ū.

¹¹ Net ja Paablū pyejty jatugok es dyajwa'xy ja tsajkaaky, es kyaaydyū. Es net tmūgajxtū extū ko xyūñū. Ta tso'oñ. ¹² Ja ja'ay di'ibū jam dyajnjxtū ja Eutikū jiiky, ni'igū ja'a wuyū'ūmdaaydyū jotkujk.

Paablū ñejxy Miletū

¹³ Es ko Paablū ñjxā'añ tekykyū'ūm, net jyunāñ ko ūdsuty nūjxtūpts jawyiin barkoty es nnaybyaaduduts Asū. ¹⁴ Es ko nnaybyátuduts mut ja Paablū jap Asū, ta yū'ū tyujkū barkoty mā ūdsuty, es oj nnūjxtūts mā Mitilene. ¹⁵ Es ndso'oñūts jap jakumbom es nnajxtūts Kiiū. Ja kyumduguk xūū njajttūts mā Samos. Ja kyummajtaxxūū nbe'xyūts waanū jap Trojilyū. Taanūm njajttūts Miletū. ¹⁶ Es kom ja Paablū kyaj mayū tiempū tmūdaty Asyū, kyaj ñjxāñ Éfesū, ja'a ko tsejkyū jya'tā'añ jap Jerusalén es dyajnaxā'añ ja Pentukostés xūū.

Paablū tmūgajxy ja Éfesū mūbūjkputajk

¹⁷ Es ko 'yijty jap Miletū, net tnigajxū ja mūjja'aydyujk di'ibū ijttūp mā mūbūjkputajk ñaymyúkadū jam Éfesū. ¹⁸ Es ko myiindū, net ja Paablū t'anmaay:

—Miits mnija'adūp wi'ixūts ūj nnayjyaygyépyūty extū mā nmiiñ jawyiin mā yū Asyū ñaxwíñūdū. ¹⁹ Tūgekyū ja tiempū maṭs n'ijty mut miidsuty, nmūduuñūts ja Nindsūn'ajtūm Jesús yuunk naxypy, es nya'axyūts mūdū winnūū, es kanak peky di'ibūts tsip nyajñajx ja'agyūjxm kots axūuk

xytyuundu ja israelitu ja'ayuty. ²⁰ Ngajxwa'xyuts tugekyu di'ibu oy mat miidsuty, es nya'uxprijktu tsajptugóty es ma mdajkuty. ²¹ Es tats n'anuumu ja israelítuty es di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es jyumbíttat ma Dios es tmabúktat ja Nindsun'ajtum Jesukristu. ²² Tyámuts nnejxy Jerusalén, es xykyéxyuts yu Espíritu Santu, ni nganijáwuts wi'ixuts jap njátat. ²³ Je'eyuts nnijawu ko majatyu kajpn mats nnaxy, yu Espíritu Santu xy'anuumuts kots ndúkat pujxndugóty es n'ayówudats. ²⁴ Per madu tyadu kyajts ndsu'ugu. Esu njiky'ajtanats kyaj ti tsooty mat uj, ko je'eyu nyajkúxut yu nduunguts di'ibuts tu xymyo'oy yu Nindsun'ajtum Jesús es n'anuumat ja oybyu ayuk ko Dios tsyejpy yu naxwíñdu ja'ay.

²⁵ 'Es tyam nija'abuts tuy'ajtun ko ni pán miidsuty di'ibu tu nya'uxpékyuts wi'ix ja Dios yajkutíky, kyajts xyñakywyin'íxtat. ²⁶ Paaty tyam n'anuumaya'andu ko kyajts uj miits xypyeky'íxtat ko m'ooktat pekyoty, ²⁷ mat ko tu n'awanu tugekyu yu Dios ja 'yayuk es kadiibu myajtugóyudat. ²⁸ Naygywentu'átudu, es nandu'un kwentu'attu ja mabujkputajk ma yu Espiritu Santu tu mbujta'agyuty es xykywentu'áttat nidugekyu ja ja'ay di'ibu pyojputy tu tkubajtxuty yu Nindsun'ajtum Jesukristu mat ja kyum ne'pyñ kruuzkajxm.

²⁹ 'Es nija'abuts kots nnajxut, net myíñut wiink ja'ay di'ibu yajtugoyaampy yu di'ibu myubajktap ja Kristu, éxtumu waxka'uk di'ibu awa'an es dyajtugóy yu borreegu. ³⁰ Nandu'un nija'ajuty miidsuty ku'um pyudu'uga'añ, es mmo'oya'anudu yu wiinkru xprijknu di'ibu kyaj tyuy'ajtanuty, es

ttukpranajxa'añ di'ibu tyam myubejkyry ja Jesús.
³¹ Paaty mnagywent'átadur. Jamyatsta ko tęguk jumajt, xuañ es koots, jibuts ko nmo'oy yu kajxwíjan nidu'uk nidu'uk miidsaty.

³² 'Męgu'uktęjkyty, tyam n'anumudu ko wu'umdu mat ja Dios es kuydyundu ja ayuk di'ibu 'yawa'anur wi'ixu Dios xytyu'unxum ja may'ajtan. Tadu ayuk tmdaty ja muk'ajtan es xyajmuk'ajtam nidęgekyu es xykyuręjkyam tsajpótę es n'ijtam mat yu'u di'ibáty myubęjkyty ja Jesús. ³³ Kyajts ęj ni na'a tu ndseky ni pánę myeeňaty o ja wyítaty. ³⁴ Yajxon xyñijawudu ko tuts nduñ mędats ngu'umgu'u es tu nbaadyats di'ibu naty ęj xykyajty es di'ibu ka'ijty ja njamyudadyats. ³⁵ Tuts miidsaty nya'ępeky es tu nduk'ixtu ko xytyúndat es xyryudękdę di'ibu tęgoy'ajty, es xyjamyátstę ja Nindsan'ajtam Jesusu 'yęprękę ko jynáñ: "Ni'igę njotkujk'ajtam ko wiink ja'ay nbudękyam es kyaj ko wiink ja'ay xyryudękyam."

³⁶ Ko du'unu Paablu jynáñ, net ñagyoxtnaadyakę es kyajxtáky mat yu'ęjty. ³⁷ Nidęgekyu jnydyadyę, es ñaymyánudu es ttsu'xtę ja Paablu. ³⁸ Es ta wu'umdaadyę jotmaymyut, ja'a ko 'yanmaayę ko kyaj tnaky'ixtę. Es net oj tnaswówudu extę ma ja barkę.

21

Paablu ñęjxy Jerusalén

¹ Es ko nmastuttaayats ja nęgu'uktękys, ndękys barkoty, es ja barkę ñęjxy tęyę es jya'ty ma ja Kos kajpn, es jakumbom nęjxyats

Roodus. Nétats jap ndso'ondus esuts nnujxtu Pátaru. ² Jap Pátaru mbáttats tu'ugus barku di'ibu nujxp Fenisyu, es ndujkudats es oj nnujxtats. ³ Najxtats aga'añdsyoo mā Tsyipre es oj nnujxtats extu Siryu. Esu kapitangu byarku, yu'u myunejxypy ja temy Tiru, paaty ja barku oj ñejxy jap.

⁴ Jap nbáttats di'ibu myubujktu ja Jesús, es n'ijttats juxtujk xuu mat yu'ujaty, es yu'ujaty Espíritu Santukuyxm t'anmaaydyu kadiibu Paablu ñujxut Jerusalén. ⁵ Es ko ñajxy juxtujk xuu, net ndso'ondats. Es nidugekyu nmugu'uktujkats oj xyñaswówudats, yedyujk toxytyujkuty es mat ja unaku'unguty, es ñjxtaaydyu kajpnbu'am jam pu'ujótm, es nnaygyoxtnaaydyákudats es ngajxtáktats. ⁶ Nétats nnayjyugajxudu es nnaymyunánudats es uudsaty nnujxtats barkoty, es yu'ujaty jyambijnudu mā tyujk.

⁷ Nyajkugujxudats ja nvyaju mā jikymyejyñ Tiru es extu Tolemaydyu. Es jap ngajxpo'xtats yu nmugu'uktujkats es nwu'umdats mat yu'ujaty tuk xuu. ⁸ Es jakumbomu Paablu es uudsaty di'ibats mat yu'u ndso'ondus, njajttats mā Sesareeu kajpn. Es nnujxtats mā Felipu di'ibu Jesús ja 'yayuk kyajxwa'xup. Tadu Felipu yu'u tu'uk di'ibu mā yu nijxujkpu yedyujk win'ijxudu di'ibu myubujktup ja Jesús, es yu'ujaty tpudákut ja ku'ekytyo'oxyty di'ibuty ayoodup. Es jap nwu'umdats mat ja Felipu.

⁹ Ja Felipu japu ñuux nimajtáxk di'ibu kyaj tu pyuktu es di'ibu ijttu Diosu kyugajxpu. ¹⁰ Ko jap n'ijttats waanu jeky, net jyajty tu'ugus ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Agaabu, di'ibu tso'omp Judeeu. ¹¹ Ta oj xyñimíñats es twijtse'ky ja pyo'owuun Paablu, es

ñaydyukkūwū'ūn ñaydyuktekywū'ūnū, es jyūnāñ:

—Ū Espírītū Santū dū'ūn jyūnā'añ: “Jap Jerusalén yū israelítaty dū'ūn tkūwūnūt yū tadū po'owūnū ñiwindsūn es tkūyákūt mūt ja romanū jā'ay.”

¹² Kots nmūdoodū tyāādū es mūt ja Sesareeū jā'ay, nétūts nmūnu'xtáktū Pāablū kudiibū ñjxūt Jerusalén. ¹³ Perū Pāablū 'yadsooy:

—¿Ti ko mjū'uy myā'axtū? ¿Tits ko miits xyajjotmay'ooktū? Nayjya'abūts kyaj je'eyū nyajkūtsūm nyajtekytsyūmūt, extū nayjya'abūts es ngu'oogūdūts ja Nindsūn'ajtūm Jesús jam Jerusalén.

¹⁴ Kom kyajū Pāablū wyinmaaydyūgatsāñ, nétūts njūnandū:

—Wa'an yajtūñ éxtūmū Nindsūn'ajtūm Jesús ttseky.

¹⁵ Net nnayjyūjp'ijxūdūts es oj nnūjxtūts Jerusalén. ¹⁶ Es xyjamyūdajttūts nija'ajūty ja Sesareeū jā'ay di'ibū myūbūjktū Jesús, es xymyūnūjxtū mā ja tyūjkū Mnasón, tu'ugū yedyūjk di'ibū tso'omp Tsyipre es jeky tū 'yijnū tmūbeky ja Jesús, es yū'uts xymyo'oyándūp ja jājtákū jap Jerusalén.

Pāablū ñaygyājxūdū mūt ja Santya'agū

¹⁷ Kots njajttū Jerusalén, nétūdsū nmūgu'uktūjkūts xy'axájūdū jantsy yājxón.

¹⁸ Jakumbom nnūjxtūts mūt ja Pāablū ngu'ixtū yū Santya'agū, es tamū naty mayū mūjja'aydyūjk di'ibáty ja Jesús myūbūjktūp. ¹⁹ Net ja Pāablū tkājxpō'xtāy, es tmūmadyaktaay ti ja Dios tū ttūñ Pāablūkyūjxm mā jā'ay di'ibū kyaj 'yisraelítaty.

20 Ko tmūdoodu tyadu ayuk, net t'awdajttu Dios es 'yanmaayudu Paablu:

—Weenu, mugu'uk. Tu xy'ixy ko kanak mil yu israelituty tu tmubeky yu Jesús es nidugekyu yu'ujuty tranujxtu ja Moisesu 'yana'amun, ²¹ es tu jyuna'añ ja ja'ay ko mij mya'uxpeky mut nidugekyu israelituty di'ibu tsunaaydyup ma ja ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelituty, es kyaj tranujxut ja Moisesu 'yana'amun es kyaj yajtsúkut yu 'yu'unguty waanu ma ja yedyujk'ajtun, es nan kyaj tranujxut di'ibu jaayam ndu'unum. ²² ¿Ti ndu'unum? Ñjáuudubu net yu ja'ay ko tu mja'ty. ²³ Nik oy ko du'un xytyúnut. Tyaa nimajtaxku yedyujk di'ibu pyadunaampy yu wandakun. ²⁴ Nujx muut es mnayyajwá'adsudut mut yu'ujuty, es mij mgujúyubu tadu gastu tugekyu. Es ko ñáxudu tadu wandakun, net yu mwaay xykyaaptut mut yu'ujuty es net nidugekyu ja'ay tmwinma'añbyaadut ko kyaj tyu'ajtunuty éxtum tu jyuna'añ mut mij, es ko mij nandu'un oy xupyanejxy yu Moisesu 'yana'amun. ²⁵ Es mut di'ibu kyaj 'yisraelituty es tmubektu Jesús, tu nja'ayum wi'ix ngajxmujkum ko kyaj tju'xtut yu tsu'utsy di'ibu tu yajtukwindsu'ugu agojwinnáx, kyaj tju'xtut ja ne'pyñ o tsu'utsy di'ibu kyaj wa'ats tu wyindajxta'ay, es nandu'un kyaj myu'indúndut.

Paablu yajmátsy ma muj tsajptujk

²⁶ Net ja Paablu tmunejxy ja majtaxkpu yedyujk, es jakumbom ñayyajwátsudu nidugekyu. Netu Paablu jyajty ma ja muj tsajptujk es t'awánut ja teetytyujk na'a dyajjajpkáxut ja wandakun es na'a dyajmínut ja windsu'kun.

27 Mā kyajnum kyexy ja juxtujk xūbu wandakun, nija'ajaty yū israelitaty di'ibu tso'omp mā Asyū ñax, t'ijxtū ja Paablū mā ja māj tsajptujk taja'a es mā yū'ayuty ja israelitū ja'ayuty mbaat tyākudū. Net ni'igū yax jyojktū ja ja'ayuty, es tmajtstū Paablū, 28 es muk tmagajxtū ja ja'ayuty:

—iMiits israelitū mūgu'uguty, pudujkugats! Tyaadū du'un ja yedyujk di'ibu jūdipt otyim di'ibu kajpnuty, es ttuk'uxpeky tugekyū naxwīñudū es kyaj twindsū'ugudū nmūgunax'ajt nmūgugajpn'ajtam, ni ja Moisesū 'yana'amun es ni yū nmāj tsajptujk'ajtam. Es nandu'un tū tmūdaku mā tyādū māj tsajptujk ja grieegu ja'ayuty, es du'un kyaj tmaj'ixyū tyādū wā'ats lugaar.

29 Du'un jyuna'añū tyādū israelitaty ko tū t'ixy mā Jerusalén kajpn yū Paablū mut ja Trófimū di'ibu Éfesū kugajpn. Paaty jyunandū ko Paablū tū tmūdaku mā māj tsajptujk taja'a yū Trófimū di'ibu grieegu ja'ay.

30 Tugekyū kajpn tnijawuyandū ti tuun jajtup, es ja ja'ay myiñ pūye'egyū. Net tmajtstū Paablū es pawitsy pajudoty dyajpudsūmndū mā ja māj tsajptujk, es netyū dya''adujktaaydyū ja māj tsajptujk'aa. 31 Tamū naty tim ya'oogánudū ja Paablū ko oj ya''awanū ja soldaadū windsūngopk ko nidugekyū Jerusalén ja'ay ya'ax jyoktū. 32 Net ja soldaadū windsūngopk dyajnaymyujkū ja syoldaadutujk es ja soldaadū windsūnuty, es jyajttū pūye'egyū mā mayjya'ayuty. Es ko ja ja'ayuty t'ijxtū ja soldaadū windsūngopk mut ja syoldaadutujk, net ja Paablū tasmajtsudū es kyaj tnakywojptū. 33 Net ja soldaadū windsūngopk

tnimiiñ ja Paabl̄ es tmajtsy. Ta dyajnejxy k̄w̄m̄uñ m̄t majtsk̄u kadenu. Es ko waanu 'yijty, net dyajt̄uay ja soldaad̄u windsungopk:

—¿Mbún mijts, es ti t̄u xytyuñ?

³⁴ Peru ja'ayuty yaxkakt̄u wiingátyuty éxtum kyaj mbaat ȳu soldaad̄u windsungopk tm̄doogúku di'ib̄u d̄un t̄u'y'ajt̄un. Es net ja Paabl̄u yajm̄nejxy mā kwartel. ³⁵ Ko jyajty mā ja kwartel̄u 'yeskaleer̄u, net ja soldaad̄ut̄ujk̄ kȳu'y'k̄u es yajm̄nejxy ja Paabl̄u, ³⁶ ja'a ko pyamíñuty ja mayjya'ay pyaya'axy pyajékyuty:

—¡Ya'ookt̄u!

Paabl̄u kyama'añ mā nimayjya'ay

³⁷ Es ko Paabl̄u dyajt̄uk̄yánd̄u mā kwartel, net t'anmaay ja soldaad̄u windsungopk di'ib̄u ijtp mā ja batayonk:

—¿Tits mbaat nnigajxy?

Es ja soldaad̄u windsungopk 'yadsooy:

—¿Mij m̄ajtypy mgajx̄ut grieḡu? ³⁸ ¿Tii mij kyaj m'ejipt̄uja'ayuty di'ib̄u t̄u'ȳup m̄t tsyipt̄uñ ȳu yajkut̄ujkr̄u es dyajp̄d̄seemy mā m̄uj ittum taxk mil ȳu yajja'ay'o'k̄p̄uty?

³⁹ Net ja Paabl̄u 'yadsooy:

—¡Kyaj! Israelit̄u ja'ayuts̄ ūj, jáp̄uts̄ ngugajpn̄uty Tars̄u, di'ib̄u ijtp m̄uj mā Silisȳu ñax, roman̄u ja'ayuts̄ ūj. Tun̄u may'ajt̄un, meegyats̄ ja timp̄u esats̄ ja ja'ay nm̄ugajx̄ut.

⁴⁰ Es ja soldaad̄u windsungopk tmooy ja timp̄u. Net̄u Paabl̄u tȳunaaye'ky mā ja eskaleer̄u es ja kȳu'u ttuk'ijxy ja ja'ay es 'yamónd̄ut. Es ko 'yamoondaaydȳu ja ja'ay, net oj tm̄ugajxy m̄t ja ebreēu ayuk, es t'anmaay:

22

1 —Miits mājja'aydyujkuty es miits māgu'uktujkuty, madowdu wi'ixuts nnayñikajxtu'uda'añdyuts.

2 Ko tmadowdu tkajxy ja ebreeu ayuk, net ni'igu 'yamoondaaydyu. Es ja Paablu 'yanmaayudu:

3 —Uj israelituts, japs nmaxu'unk'ajty Tarsu, Silisyu ñaaxoty, es yaats nye'ky Jerusalén es Gamalyéluts xy'a'xpujk. Yajtuk'ijxuts oy ja n'aptujk'ajtum 'yana'amun es amumdu'uk jótuts nmuduñ ja Dios, éxtum miidsuty nidagekyu tyam xytyundu. 4 Ujts tuuyup nmudsip'ajtuts yu di'ibu pyanejxyu ja Jesusu 'yaxpujku, extu nya'oogánuts es nyajnejxyuts tsimy yedyujk toxytyujk, mbajta'aga'añuts pujxndugoty. 5 Es ja teedywyindsungópik es nidagekyu di'ibu ana'amdup muj tsajptugoty ñija'adup ko yu'ujty dyajktu neky mut ja nmu'israelitu'ajtum di'ibu Damasku tsunaaydyup. Nujxpu dsu naty jam, n'xxta'aya'añuts di'ibu myubujktup ja Jesús, es nyajmina'añuts ya Jerusalén es ndukkumadowa'añuts.

6 'Ko nja'tánuts Damasku, éxtum kijkyxyu, nétats n'ijxy jyajy nikujxmuts tu'ugu muk jajun di'ibu tsajpótm tso'omp, 7 es ngudaayuts. Nétats nmadooy tu'ugu ayuk ko jyana'añ: “Saulu, Saulu, ¿Tits ko xpyajadity?” 8 Nétats nyajtuuy: “¿Mbán mijts?, Windsán.” Es xy'anmaayuts: “Ujtsuts Jesús nazarenu di'ibu mij mbajudijtyu.” 9 Ja njamyuduts t'ijxtu ja jajun, per kyaj tjaygyujkudu ja ayuk di'ibuts uj xymyugajx. 10 Nétats uj n'anmaay: “¿Tits ndúnup?, Windsán.” Nétats

xy'anmaay ja Nindsun'ajtum: "Pudu'uk es nuɣj jap Damasku es jap m'anuumudut tuɣekyu ti mdúnur."

11 'Es ko ja jajun oj xyajwiindsuts, nétats ja njamyuduts xyajnejxy witsy extu njajtyuts Damasku.

12 'Jap tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Ananiius. Yu'u jyantsy'awdajtypy ja Dios es tkuydyún ja Moisesu 'yana'amun, es niduɣekyu israelitaty di'ibu tsunaaydyu Damasku yajxon muut 'yijty yu'u.

13 Es ja Ananiius xyñimiiñats es xy'anmaayuts: "Mugu'uk Saulu, ijxwa'x jatugok." Es netyu jatugok oj n'ijxwa'xyuts es net n'ijxyuts ja Ananiius.

14 Nétats xy'anmaay: "Yu Dios di'ibu n'aptujk'ajtum wyindsu'kadu jékyp, tu mwin'ixyaty es xy'ixy'átat di'ibu yu'u tsyejpy, es xy'ixut ja Di'ibu Jiky'ajtp Tu'ajtan Muut es xymyadówut di'ibu yu'u kyajxypy.

15 Esu Dios mbujta'agánur es xykyajxat ja 'yayuk ma niduɣekyu naxwíñadu ja'ay, es xytyukmumadya'agut di'ibu tu xy'ixy es di'ibu tu xymyudoy.

16 Es tyamyu, katu m'ak'awix. Pudu'uk es mnabátat, es manu'xta'ak ja Dios esu mbeky mniwa'adsudut."

17 'Kots njumbijty Jerusalén, tats nnejxy ma muj tsajptujk es ngajxtákyuts. Nétats n'ijxma'ty.

18 N'ijxyuts ja Nindsun'ajtum Jesús, es xy'anmaayuts: "Jottugoy es mbadsúmūt ya Jerusalén, mut ko kyaj tyadu ja'ay tmabuka'añ kots uj nGrístaty."

19 'Nétats uj n'anmaay: "Windsún, yu'ujty ñija'adur niduɣekyu kots uj nnejxyuts ma tsajptujk es nmunejxyuts pujxndugóty di'ibu myubejkypy ko mij mGrístaty, es uj tu nyajwépyudyuts.

ja'ay dya'e'ky ja Esteebu, mij ja mduumbu di'ibu pyujtāk ja tūy'ajtūn mijtskyujxm, tāmudsū naty mūt n'ity ko dya'e'ky, extū ngwentū'ajtats ja wyit.” ²¹ Es xy'anmaayuts ja Nindsūn'ajtūm: “Nūjx. Ūjts mij ngaxaampy jagam mā ja'ay kyaj 'yisraelítuty.”

Paablū 'yijty soldaādū windsūngopk kyū'ujóty

²² Tmūdoo'ijty ja ja'ay yaabaāt ko jyunáñ ko ñūjxa'añ mā ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítuty. Net ja ja'ayuty yaxkaktū:

—¡Ya'ook tadū ja'ay! ¡Kyaj pyaadyuty jyiky'átut!

²³ Es maanūm ja ja'ayuty ni'igū ttuk'ya'ax ttukjoktū, tjandū wyítuty es t'uxjubiptū, es ja naxway tjantsywyujū'uktū, ²⁴ net ja soldaādū windsūngopk tni'ana'amū es ja Paablū yajmūnūjxūt mā kwartel, es yajwórupt es tnigajxūt ti ko ja'ay ya'axy jyeky mūt yū'ū. ²⁵ Es ko two'ondūnū es twopandū yū Paablū, net yū Paablū dyajtūy ja soldaādū windsūn di'ibu naty jam:

—¿Mmūdajtypy miidsū kutujkūn es xywyórupt tu'ugū romanū ja'ay, es kyajnūm yajpayo'oyū?

²⁶ Es ko tmūdooy yū soldaādū windsūn, net oj t'awanū ja wyindsūn, ja soldaādū windsūngopk, es t'anmaay:

—Mnaygywentū'átūdūp mūt di'ibu mdunaampy. Tyādū yedyujk, romanū ja'ay yū'ū.

²⁷ Net ja soldaādū windsūngopk tnimūjwa'ky ja Paablū, es dyajtūy:

—¿Tūy'ajtūn ko mij mromanūja'ayūdyū?

Es ja Paablū 'yadsooy:

—Tūy'ajtūn.

²⁸ Es ja soldaādū windsūngopk 'yanmaayū:

—Ūjts kajaats xytsyooobátx̄u kots ūj nroman̄ja'ayuty.

Es ja Paabl̄u 'yanmaāȳu:

—Per ūjts roman̄u ja'ayuts na'ab̄uts nmiiñ njajty ya naxwiiñ.

²⁹ Es ȳu soldaād̄u di'ib̄u naty wopán̄p̄ ȳu Paabl̄u, net ñikaktāȳud̄u, es ȳu'abaat ja soldaād̄u windsungopk tsyū'k̄u ko ȳu Paabl̄u t̄u tk̄uw̄uñ es roman̄u ja'ay ȳu'̄u.

Paabl̄u tm̄gajxy di'ib̄u ana'amd̄ap m̄aj tsajpt̄ugóty

³⁰ Es jakumbom ȳu soldaād̄u windsungopk tni-jaw̄yāñ ti ko Paabl̄u ñi'̄uñuty ȳu israelítuty. Net tni'ana'am̄u es jȳunák̄ut ja kaden̄u di'ib̄u Paabl̄u kȳu'uw̄u'an'ajtypy, es dyajnaymyujk̄u ȳu teedywyinds̄un̄uty es nid̄ugekȳu di'ib̄u ana'amd̄ap m̄aj tsajpt̄ugóty. Net̄u Paabl̄u dyajp̄ads̄um̄ud̄u es t̄p̄ujtákt̄u mayjya'ay wyinduuy di'ib̄u naty t̄u ñaymyúk̄ud̄u.

23

¹ Paabl̄u tni'ijxe'ky di'ib̄u ana'amd̄ap m̄aj tsajpt̄ugóty, es t'anmaāy:

—M̄ūgu'ukt̄ujk̄uty, t̄uts njiky'aty ext̄u tyambaāt wi'ix̄uts kyaj nbekyjayw̄u m̄a ja Dios.

² Net ja Ananīus di'ib̄u ijtp teedywyinds̄ungóp̄k, t'anmaāy ja ja'ay di'ib̄u t̄unaapy jap Paabl̄u pya'aāy es t'abojs̄u'uḡut ja Paabl̄u. ³ Es ja Paabl̄u t'anmaāy:

—Dios ȳu'̄u m̄wó̄p̄ud̄ap, mnay'andijyuty éxt̄um̄u ja'ay di'ib̄u jiky'ajtp t̄ay'ajt̄an m̄uut. ¿Ti ko ȳāa m'̄u'̄uñ es̄uts xyp̄yayo'oȳut éxt̄um̄ ja Moises̄u

'yana'amun jyuna'añ, es mijts ku'am kyaj xykyuy-dyúñ ja Moisesu 'yana'amun ko mjuna'añ esats nya"abojtstsu'ugut?

⁴ Es ja ja'ayuty 'yanmaayudu:

—¿Tii du'un xywyingajxpéty yu teedy-wyindsungópk?

⁵ Es ja Paablu t'anmaay:

—Mugu'uktujk, kyajts nnijawu pan yu'u teedywyindsungópk. Pes du'un ja Diosu jyaabyajtun jyuna'añ: “Katu xykyajxpéky di'ibu ana'amp mgajpnóty.”

⁶ Nija'ap ja Paablu ko tamu saduseeu ja'ayuty esu fariseeu ja'ayuty, es t'anmaay muk:

—Mugu'uktujkuty, uj nandu'un fariseeu esu n'aptujkuts nandu'un fariseeuty, es tyámats xyajjustisupaaty kots nmabeky es n'awíxyats ja jyikyryujkan di'ibu tu 'yeeky.

⁷ Es ko du'unu Paablu jyunañ, net ja ja'ay ñaygyajxytsyi'kudu ak yu'ujuty di'ibu naty tu ñaymyúkudu, ta ñaybyajtákudu abekyu fariseeuty es abekyu saduseeuty, ⁸ mut ko yu saduseeuty jyuna'andu ko di'ibu tu 'yeeky kyaj ñakyjyikyryekey, ko kyaj jyaadyu anklus es kyaj jyaadyu anmaja'an. Per yu fariseeuty myubejkyry ko yu o'krmu jyikyryekey jatugok, ko jyaaty yu anklus es jyaaty ja anmaja'an. ⁹ Es di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty nidugekyu ñay'oojudu ak yu'ujuty. Es pyuda'ktu nija'ajuty ja fariseeuty di'ibuty tsajptugóty ya'axrjuktup, es t'anmaaydyu:

—Tyadu yedyujk kyaj pyekey nbátum. Yu'u da tu'ugu anklus o tu'ugu anmaja'an tu myugajxyuty.

10 Es ni'igū jyantsymyujwindúkū ko ja'ay ñay'oo ñayya'a_xudū ak yū'ujyty. Ta ja soldaādū windsangopk jyotmay'e'ky ko yū Paablū ja'ay ya'oogudūt. Net ja syoldaadūtujk tkejxy es nūjx ja Paablū dyajtsoondū es dyajmínūt jatugok mā kwartel.

11 Ja ux ja Nindsūn'ajtūm Jesús kyuxē'ky mā Paablū, es 'yanmaayū:

—Paablū, jotmāk mnaybyujta'agudūt. Extūm tū xykyajxy ja tūy'ajtūn mūt uj ja yāā Jerusalén, nandū'un xykyajxūt ja tūy'ajtūn ujtskyujxm jap Romū.

Tkajxy'áttū pūn wi'ixū Paablū 'yoogūt

12 Es jakumbom nija'ajyty ja israelítuty ñaygyajxudū es dya'ooga'añ ja Paablū, es jyunandū:

—Wa'an ja Dios xytyukkumado'om pūn ka'ay úkūm mā kyajnūm nya'o'kūm ja Paablū.

13 Di'ibū dū'un tyunándūbū naty naxy nijustyikxy ja yedyujkūty. 14 Net ñūjxtū mā ja teedywyindsúnuty es ja mājja'aydyujkūty, es jyunandū:

—Ūdsuty tūts nnaygyajxudū es Diósūts xytyukkūmódūdūt kots ngáyūt pūn kyajnūmts nya'ooktū Paablū. 15 Tyam miidsuty es di'ibū ana'amdūp māj tsajptūgótū, amdowdū tadū soldaādū windsangopk es bom dyajmínudū tadū ja'ay mā miidsuty, es xywyin'ūnūt ko miits xyñijawūya'andū yajxón ja pyeky. Es ūdsuty, támūts n'awixtū esūts nya'oogūt mā kyajnūmū naty jya'ty.

16 Es ja Paablū ja tsyojmaank myūdoo ti tyunándūp, net ñējxy mā ja kwartel es t'awa'anū ja

Paablŭ. 17 Net ja Paablŭ tmŭgajxy tu'ugŭ soldaadŭ windsŭn, es t'anmaay:

—Mŭnŭjxŭ tyadŭ mixy ma ja soldaadŭ windsŭngopk, ja'a ko myadya'aga'añ waanŭ mŭt yŭ'ŭ.

18 Es ja soldaadŭ windsŭn tmŭnejxy ja Paablŭ tsojmaank ma soldaadŭ windsŭngopk, es t'anmaay:

—Tadŭ Paablŭ yŭ'uts tŭ xy'amdoy esuts nya-jmŭnŭt ja yaa tyadŭ mixy. Yŭ'ŭk madya'agaamp waanŭ mŭt mij.

19 Es ja soldaadŭ windsŭngopk tkŭ'ŭmŭmajtsŭ ja mixy, es dyajnejxy wiink tsoo, es dyajtŭy:

—¿Tits xy'awanŭyaamp?

20 Net ja mixy t'anmaay:

—Yŭ israelŭtŭtŭ tŭ ñaygyajxudŭ es bom m'amdowa'añŭty es xyajnjxŭt ja Paablŭ ma di'ibŭ ana'amdŭp mŭj tsajptŭgŭty, es 'yanda'aga'andŭ es ttseky es xypyayo'oyŭt. 21 Kyaj mij xymŭbŭkŭt, ja'a ko nijustyikxyñaxy ja jya'ayŭty di'ibŭ awijxp ayu'udsyŭ, es tŭ jyŭna'andŭ ko Dios tyukkumŭdŭwŭdŭt pŭn kaaydyŭp es kyajnŭm dya'ooktŭ Paablŭ; es tyam tap t'awixtŭ na'a xyajmŭñ.

22 Net ja soldaadŭ windsŭngopk ñayjyugajxŭ mŭt ja mixy es kyaj pŭn ya'awŭnŭt  xtŭm tŭ yajmŭmadya'aky.

Paablŭ yajk xy ma gobernadoor Felŭs

23 Ta ja soldaadŭ windsŭngopk tmŭgajxy ma-jtskŭ soldaadŭ windsŭn, es t'anmaay:

—Anŭmŭdŭ majtsk mŭgo'pxŭ msoldaadŭ es ñay'ŭxkŭkŭdŭt, es tŭgŭ'px majk di'ibŭ

kwaaygyujxy, es majtsk mągo'pxu di'ibu mut ja lyanzu, es űnıxut Sesaree tyam muj koots. ²⁴ Es nandu'un űay'uxkúkadut yu Paablu es ttukpátut ja kwaay, es yajkwentu'áttut kudiibu ti jyátudut es yajkuyákut ma ja gobernador Felus.

²⁵ Es ja soldaadutujkut yu'u tmanujxtu ja neky ma jyuna'añ: ²⁶ “Ujts Klaudyu Lisys, ngéxyuts tu'ugu neky mut mij, gobernador Felus, es ngajxpo'xa'añ. ²⁷ Yu israelítuty tu tmatstu tadu yedyujk es dya'ooga'añ, per kots uj nnija'aju ko yu'adyu romanu ja'ay, nétuts oj nnejxy muduts ja nsoldaadutujk es nyajtsékyuts. ²⁸ Nétuts nyajnejxy ma israelítuty di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty, mut kots nnijawuya'añ ti ko tu tni'unudu. ²⁹ Muj ja pyeky tpujtákudu mut ku'am ja 'yana'amun; per kyaj tmdaty yu peky es dya'oogut o dya'ítut pujxndugóty. ³⁰ Kots uj nnija'aju ko yu israelítuty ttukniwinmayu dya'ooga'añu tadu ja'ay, paaty tyámuts ngexy ma mijts; es nandu'un tuts n'anuumu ja di'ibu ni'u'unup es nıjx dyaky yu tyu'ajtan ma mijun. Ja nnyabyátam.”

³¹ Net ja soldaadutujk dyajnujxtu ja Paablu éxtam tu ya'anuumudu, es dyajnujxtu koots extu Antípatrus. ³² Jakumbom jyambijttu ja soldaadu ye'ebyu ma ja kwartel, es ja kwaaygyujxyru t'akpanujxtu ja Paablu. ³³ Ko jyajty Sesaree, ta tkuyajktu ja Paablu es ja neky ma ja gobernador. ³⁴ Es ko t'ijxy ja neky ja gobernador, net dyajtuuy ja Paablu:

—¿Madsó m'it mlugaar?

Es ja Paablu 'yadsooy:

—Silisyu ja'ayuts uj.

³⁵ Net ja gobernadoor Felus 'yanmaay:

—Tyámuts n'awíxut ko kyuda'agut ja ja'ay di'ib_u t_u mni'uanaty, esuts nmadówat wi'ix jyuna'añ.

Es ja Paabl_u yajpajtáky m_a ja tujk di'ib_u Erood_us pyalasyu'ajt, es kywent_u'át_udu ja soldaadaty.

24

Paabl_u, ja gobernadoor Felus wyinduuy

¹ Kyumm_ugoxk x_uu kyudaky Sesaree_u ja Ananii_us di'ib_u ijtp teedywyindsungópk, mut ja mujja'aydyujk es tu'ugu wingajx_u di'ib_u xyu'ajtypy Tértul_u. Tyaadu twinguwa'k_u ja gobernadoor Felus es tjarujta'agañ ja pyeky ja Paabl_u. ² Es ko ja gobernadoor dyajmiiñ ja Paabl_u, net ja Tértul_u tni'u'un_u ja Paabl_u, es t'anmaay ja gobernadoor Felus:

—Nja'aygyudáky_upyuts m_a mij, windsán guber-
nadoor, ko mijtskyujxm jyaady_u oy'ajtan m_a tyadu
naxwíñ_udu, es mij m'ane'emy yajxón mut ja oyby_u
mwinm_a'añ. Paaty kyaj m_a tsip mut udsuty.

³ Es mij t_u xytyuñ yajxón tugeky_u m_a tyadu is-
raelítaty ja ñaxwíñ_udu. Nja'aygyudáky_upyuts mi-
jts, gobernadoor Felus. ⁴ Per kudiibuts mij
n_ugoo ja mdiemp_u nyajtugóyut, tun_u may'ajtan
es xymudoo'ítut di'ibuts uj ngajxaampy. ⁵ Tyadu
yedyujk y_u'a axuk ja'ay, es ñejxy oytyim maaty
es dyajtsiptúñ y_u israelítaty; es nand_u'un y_u'a
ñigopk'ajtypy ja ja'ayuty di'ib_u yajtijp nazare_u
ja'ayuty. ⁶ Nand_u'un tm_ud_ujk_u wiink ja'ay m_a m_a
tsajptujk. Paadyuts nmajtst_u es nd_uydyunánduts
éxt_ums_u n'ana'amun jyuna'añ. ⁷ Net ja soldadu
windsungopk Lisy_us myiiñ es tyujk_u amaj_a, es

dyajnejxy ja Paabl̄u, ⁸ es xy'anmaaydyuts uudsuty di'ib̄u u'and̄up nm̄índut mā mij. Es tyam mi-jts ku'am xyñijáwut ja t̄uy'ajt̄an nid̄ugekyu ti kots nni'unn̄udu.

⁹ Esu israelit̄u ja'ayuty di'ib̄u naty jáputy, nandu'un jyanandu ko t̄uy'ajt̄anuty.

¹⁰ Net ja gobernadoor ja ky'u ttuk'ijxy ja Paabl̄u es kyajxut. Ta Paabl̄u jyanáñ:

—Tyam uj jotkujkats nnayjyáwuty es nnayñikajxtu'uda'añdyuts mā mij, mut ko nnija'ab̄uts ko mij tyam m'ity jeky es myajkutiky mā tyadu naxwíñudu. ¹¹ Mijts ku'am mbaat xypyayo'oy ko je'eyun̄am majmajtsk xuu kots n'ojtsy Jerusalén esuts n'awdata'añ ja Dios.

¹² Es kyaj t̄uy'ajt̄anuty kots xypyaattu nnay'ooj̄ud̄uts, es kyajts p̄án nyajnayñib̄udu'ku, ni mā muj tsajpt̄ujk es ni mā justisat̄ujkuty, es ni di'ib̄u kajpn̄uts p̄án m̄ut ngatsipt̄uñ.

¹³ Tyadu ja'ayuty kyaj mbaat dyajt̄uydyákudu t̄its xytyukni'u'unn̄up. ¹⁴ Di'ib̄u t̄uy'ajt̄an,

nbanejxypyuts ja Jesús éxt̄umu Krist̄u, di'ib̄u y'u tyijt̄ap an̄u x̄r̄ujk̄un. Nm̄adiimbyuts ja Dios éxt̄umdsu n'apt̄ujk tm̄duuñ. Nm̄abejkyryuts t̄ugekyu Moisesu 'yana'am̄un es t̄ugekyu di'ib̄u Diosu kyugajx̄ru kyajxt̄u. ¹⁵ Es uj nm̄abejkyryuts éxt̄um y'u'ujuty nandu'un ko yu Dios dyajjikyp̄yuka'añ t̄ugekyu o'kr̄u di'ib̄u ijt̄ oyjya'ay es nandu'un di'ib̄u ijt̄ ka'oyjya'ay.

¹⁶ Es paadyuts d̄u'ñ̄um nduna'añ di'ib̄u oy Dios winduuy es nandu'un ja'ay winduuy.

¹⁷ 'Es kan̄ak jum̄jt̄uts nj̄udijty wiink nax wiink kajpn, es nj̄umbijtyuts m̄adsu nnaxu ngajpn es nyaka'añuts yu limosnu es ja windsu'k̄un.

18 Es jawyiinuts nnayyajwátsu. Jápudsu naty māj tsajptujk ñabotsoty es mbujta'aga'añats yu limosnu es ja windsu'kun, es kyaj mat ja mayjya'ay es ni nganayñibudu'ugudats ni pán muut. Es jap tsajptugoty xypyátuts ja israelítaty di'ibu tso'omp mā ñaxwiñudu Asyu. 19 Es japs xypyattu ja israelítaty di'ibu tso'omp mā ñaxwiñudu Asyu, ¿Ti ko ku'am tu kyamindu ja yaa es xyñi'uuñudats mā mij, pñn tuj'ajtun myudajttap mā u'nnun? 20 Mut ko yu'ujuty kyaj myndu di'ibu tyam junándap ja yaa, wa'an yu'ujuty tuj'ajtun tjuna'andu pñn ti peky tu xypyaattats ko nwindunaay wyinduuyuty di'ibu ana'amdup māj tsajptugóty. 21 Je'eyu pñn yu'ujuty xyñi'uuñyaambuts ko njunáñats mak jap mā di'ibu ana'amdup māj tsajptugóty: “Miidsuty tyam xypyekymyoodyuaps kots uj nmabeky ko yu o'kraty jyikyryuka'andu.”

22 Ja Felus oy tnija'aju wi'ix tmabuktu di'ibu pyanujxtap ja Jesús éxtum ja Kristu, paaty ko tmadooy yu taadu, net jynáñ:

—Ko myínut ja soldaadu windsungopk Lisyas, n'akmádówaps miju m'u'nnun.

23 Es net ja Felus t'anmaay ja soldaadu windsun es ja Paablu 'yítut tsimy, per tmo'oyut nandu'un yu awa'ats'ajtun es dyajtúkut yu myatnaymyaayubutujk es kyu'ixudut.

24 Es ko 'yijty kanak xuu, ta jyajty jatugok ja Felus mat ja ñudo'oxy Drusilu, di'ibu israelitu ja'ay. Ta tnigajxu ja Paablu es myínut. Es tmadooy ko Paablu myugajxudu wi'ix ja jiky'ajtun ko Jesukristu yajmabéky. 25 Es ko ja Paablu 'yawa'anu es ja ja'ay jyiky'átut tuj'ajtun muut es ñay'aguwítsudut ku'am,

es ko ja'ay yajpayo'oydyut, net ja Felus ñay'adsu'ku es t'anmaay ja Paablu:

—Winwa'ktútkats tyam. Kots ja tiempu nmudátut, net nnigáxut.

²⁶ Es ja Felus yu'u jyatsojk es ja Paablu myo'oyudut ja meeñ es t'nasmátsut; paaty janaamuty tnigaxu. ²⁷ Du'un tyuun jyajtu majtsk jamajt. Net ja Felus pyudsuumnu gobernador, es tyujku ja jembyu di'ibu xyu'ajtypy Porsyu Festu. Es ko ja Felus wyu'umáñ oy mut ja israelítuty, paaty dyajwe'emy ja Paablu tsimy pujxndugóty.

25

Paablu, ja gobernador Festu wyinduuy

¹ Ko ja Festu jyajty es oj t'axaju ja kyutujkan es 'yítut gobernador, kyumdugak xuu tso'oñ Sesareeu es pyatujku Jerusalén. ² Es net ñimiindu ja teedywyindsánuty es ja israelítuty ja myujja'aydyujk, es tni'u'ambajttu ja Paablu, ³ t'amdooy ja may'ajtan es tnigáxut ja Paablu es dyajmínut Jerusalén. Du'un t'amdooy ko tu naty ñaygyajxudu ja israelítuty es dya'ooga'andu tu'ay. ⁴ Per ja Festu 'yadsooy ko Paablu tap 'yity tsimy Sesareeu, es yu'u ku'am jajpta'agaamp jap. ⁵ Es jyunáñ:

—Miits nidu'uguty di'ibu myudajttap ja kutujkan, mnajxtap Sesareeu kots uj nnajxut, es punu tadu yedyujk jamu pyeky, mbaat xyñi'u'ambáttu.

⁶ Festu je'eyu jap 'yijty Jerusalén tuktujk majk xuu es ta net jyunajky jatugok Sesareeu. Es jakumbom t'axaju ja 'yuñaaybyajn ma 'yana'ama'añ.

Ta tnigajxu ja Paablŭ. ⁷ Ko Paablŭ tyujku, net yajnadujkudu ja israelítuty di'ibu tu tsoondu Jerusalén, es trujtákudu pyeky kanak nax, per kyaj tyuy'ajtandujku. ⁸ Es net ja Paablŭ ñayñikajxtútu:

—Uj, ni tits tu ngatuundugóy mut ja israelítuty ja 'yana'amun, ni mut ja muj tsyajptujk es ni mut ja yajkutujkru kopk.

⁹ Per ja'a ko yu Festu wu'umaamp oy mut ja israelítuty, paaty ja Paablŭ t'anmaay:

—¿Tii mnuxaamp Jerusalén es jámuts ndúnut ja tuy'ajtun?

¹⁰ Net ja Paablŭ 'yadsooy:

—Tyámuts n'ity ma yajkutujkru kopku kyutujkun, ma mbaadats ja nduy'ajtun yajtúñ. Mnija'ap oy ko kyajts uj ti tu nduundugóy mut ja israelítuty. ¹¹ Es pun tuy'ajtun ko tats ti nduundugóy di'ibats ngumadówup es xya'oogudats, wa'ants xya'ooktu; per pun kyaj ti tyuy'ajtunuty di'ibu xytyukni'u'anup, kyaj pun ja kutujkun tmudaty esats xykyuyákut ma yu israelítuty. Paaty n'amdóyuts esats xyajnujxudats ma ja yajkutujkru kopk es yu'ku'am xypyayo'oyudats.

¹² Ko naty ja Festu tu myadya'aky mut ja jya'ayuty, ta t'anmaay ja Paablŭ:

—Mut ko tu xy'amdoy es nyajnujxut ma yajkutujkru kopk es yu'jujustisutúnut, oy nyajnujxut.

Rey Agripu jya'ty es tku'ixy ja Festu

¹³ Ko 'yijty majtsk tuguk xuu, net jyajty jap Sesareeu ja rey Agripu mut ja toxytyujk di'ibu xyu'ajtypy Berenise, es tkajxpo'xa'añ ja gobernadoor Festu. ¹⁴ Es kom kanak xuu jap 'yijttu, ta ja

Festů tĚmadyaky ja rey wi'ixů Paablů 'yity tsimy, es t'anmaay:

—Tyap tu'ugů yedyujk 'yity puixndugóty di'ibů Felů tů dyajwe'emy. ¹⁵ Kots n'ijty Jerusalén, net ja teedywyindsánuty esů israelítaty ja myujja'aydyujk tni'ů'ůnůdů tadů yedyujk, es xy'amdooyats es ůj njůnǎ'anůdats ko peky tĚdaty es wa'an dya'ooktů. ¹⁶ Es ůj n'adsooyats ko yů romanů 'yana'amůn kyaj ņigutíkyuty es nya'o'kům ja ja'ay půn kyajnmů tyų'ajtůn dyaky es ņaywyindánůdat můt ja di'ibů ů'amp, es ņayņikajxtu'udůdat. ¹⁷ Paaty ko yů'ujuty myiindů ja yǎǎ, netyů jakumbom nnaxwe'tsy mǎ uņaaybyajm mats n'ane'emy, es nėtats nnigajxů tadů yedyujk. ¹⁸ Ja israelítaty kyaj oj 'yůndů éxtamts ůj tů n'okwinmay. ¹⁹ Yů'ů je'eyů oj ttukni'ůnůdů éxtamů israelítaty myůbuktů, es můt ja Jesús di'ibů o'k; per ja Paablů jyůnǎň ko yů Jesús jyiky'aty. ²⁰ Es kom kyajts nmůwinmǎ'aňbyaaty wi'ixats ja tų'ajtůn ndůnůt, nėtats ja Paablů nyajtųy půn nųjxǎamp Jerusalén es jápats ja tų'ajtůn ndůnůdats. ²¹ Per ja'a ko yů'ů 'yamdoos es ja yajkutujkřů kopk Augustů ttůnůt ja tų'ajtůn, paaty ůj nya'ítýats tsimy extů kots ůj mbaat ngexy.

²² Net ja Agripů t'anmaay yů Festů:

—Ŭj nandů'ůn nmůdowaambyats wi'ix jyůnǎ'aňů tadů ja'ay.

Es ja Festů 'yadsooy:

—Bom xymyůdówůt.

²³ Jakumbomů Agripů es ja Berenise jyajttů es ni'igu dyajnigůxů'ktů ja myų'ajtůn, es tyųkđů mǎ ja kumoňdyujk můt ja soldǎǎdů windsangópkuty

es māt ja Sesareeḡ myḡja'aydyḡjk. Net yḡ Festḡ tniḡajxḡ yḡ Paḡablḡ. ²⁴ Net ja Festḡ t'anmaḡay yḡ Agriḡpḡ:

—Rey Agriḡpḡ es miidsḡty nidḡgekyḡ di'ibḡ tḡ ḡḡaymyḡkḡdu māt ḡjḡty, tyḡḡ ja yedyḡjk. Mayḡ israelitḡty tḡ xy'anḡḡmḡts māt yḡ ja'ay jaḡ Jerusalḡn es yḡḡ nandḡ'ḡn Sesareeḡ, es dḡ'ḡn jyḡḡḡ'ḡndḡ esḡts nya'oogḡt. ²⁵ Per ni wi'ix tsoots ngapatḡ pyojḡpḡ es 'yoogḡt. Es kom yḡ'ḡ kḡ'ḡm tḡ t'amdoy es ja jyustisḡ yajtḡnḡt mḡ yḡ yajkutujkḡpḡ kopk Augustḡ, paḡty tḡts njḡḡḡ'ḡḡ kots ngaxḡ'ḡḡ jam. ²⁶ Es kyajts nnijawḡ wi'ixḡts nnijḡyḡt yḡ nwindḡsḡn yajkutujkḡpḡ kopk māt yḡ'ḡ. Paḡty tyḡḡts nya-jmḡḡ mḡ miits nidḡgekyḡ, es waanḡ ni'igḡ mḡ mij, yajkutujkḡpḡ Agriḡpḡ. Tundḡ may'ḡjtḡn, yajtḡwdḡ tyḡdḡ ja'ay esḡts xy'awḡnḡt wi'ix mbaḡḡ njḡ'ḡyḡts, ²⁷ ja'a ko kyajts njawḡ tyḡy'ḡjtḡnḡty esḡts ngḡxḡt mḡ ja yajkutujkḡpḡ kopk pḡn kyajts n'awanḡ wi'ixḡ 'yḡ'ḡnḡn.

26

Paḡablḡ, ja rey Agriḡpḡ wyinduuy

¹ Net ja Agriḡpḡ t'anmaḡay yḡ Paḡablḡ:

—Mbaḡḡ mij xyaky ja mdḡy'ḡjtḡn.

Ta ja Paḡablḡ ttuk'ixy ja kyḡ'ḡ es 'yamḡndḡt, es jyḡḡḡḡḡ:

²—Jotkujkḡts nnayjyḡwḡty esḡts ngajxḡt māt mij, rey Agriḡpḡ, esḡts nnayḡḡkajxtu'udḡdḡts nidḡgekyḡ di'ibḡ israelitḡty tḡ xytyukni'ḡḡnḡts, ³ es waanḡ ni'igḡ ja'agyḡjxm ko mij mnija'ap tḡgekyḡ wi'ixḡts jaayḡm tiḡ ndundḡ, ḡḡdsḡty israelitḡ ja'ayḡty, es

mjaygyujkəp di'ibəts nmadyakypy. Paaty tunə may'ajtən, mədoo'it yajxón.

⁴ 'Yə israelítaty nidugekyə tñijawə wi'ixəts n'ijty mət yə'ujəty mədsə ngajpn es nandə'un Jerusalén, kots nmutsk'ajty es extə tyambaət.

⁵ Es yə'ujəty nandə'un ñija'adəp, es pən tsyojktəp jyənə'andət təy'ajtən, kots əj n'unə'k'ajty fariseeə ja'ayəty.

⁶ Es tyam xyajmíñəts es xyñi'əənəts kots əj nməbékyəts ko Dios dyajjikypyəkə'añ yə o'krə éxtəm wyəndaky mət ədsədyə n'aptujkəty.

⁷ Nidugekyə israelítaty 'yawijxtəp ko Dios tkuydyúnət di'ibə wyəndak, es ja'agyəjxm t'awdattə Dios xəñ koots. Mij rey Agripə, yə'əgyəjxmə tadə israelitə ja'ay xyñi'əənədə kots əj də'un njəjp'ixy. ⁸ ¿Ti kyaj miits xymyəbəkətə ko Dios dyajjikypyəkə'añ ja o'krə?

⁹ 'Ujts kə'm nwinməəyəts təəyəp kots əj ndunə'añ mayə winmə'añ es nmədsip'átədəts di'ibə pyənejxypy yə Jesús nazarenə. ¹⁰ Es də'unəts nduñ kots n'ijty Jerusalén. Ja teedywyindsənəty xymyoodyəts ja kutujkən esəts əj nbəjtə'əgət pujxndəgóty ni nə'un di'ibə myəbejkypy yə Jesús; es ko dya'o'ktə, əj tədsə naty nnəgyəjxədə mət ja teedywyindsənəty.

¹¹ Kanək ókəts əj ndəydyuñ es agwanə tməstu'udət yə myəbəkən. Də'un tə ndúñəts tu'uk tu'ugə tsəjptəjk. Njantsyuyk mədsip'ajtyəts yə'ujəty es nbanəjxəts extə wiink kəjpn.

¹² 'Es kots əjə naty nnejxy mə Damaskə, yə teedywyindsənəty tə xymyo'oyəts yə kutujkən esəts nəjx nmətsy di'ibə myəbəkəp ja Jesús.

¹³ Rey Agripə, kotsə naty nnejxy, net jam

tu'am n'ijxyuts kijkyxyu tu'ugu jajun di'ibu miimp tsajwínm. Jantsy muk jyajy es kyaj dyu'anuty yu xuu jyajy. Tadu jajun jyajty mats uj nbu'aay es madsu njaymyuduty. ¹⁴ Net udsuty nidugekyu ngudaadaaydyuts, es nmudooyuts kots xymyugajxy mut ja ebreeu ayuk, es jyuna'añ: "Saula, Saula, ¿tits ko xypajadity? Ku'am mnayyajtsayutyaty, éxtumu yuubu ko tnepy yu kepyjyujptsétsy." ¹⁵ Nétuts uj n'anmaay: "¿Mbán mij?, Windsún." Esuts xy'adsooy: "Ujtsuts Jesús, di'ibu mij mbajudijtypy. ¹⁶ Pudu'uk es mdánut. Tu nnimíñ es mij nmugajxa'añ es ngajxa'añ esu ja'ay xy'awánut di'ibu tyam tu xy'ixy es di'ibu m'ixup óknam. ¹⁷ Es ujts mij nyajtso'ogup mā israelítuty es nandu'an mā kyaj 'yisraelítuty. Es tyam ngexy es mnujxut ¹⁸ mā ja'ajuty es xya'ijxwa'xut ja ja'ayuty es kyaj ñakyyo'oydyut mā ja koots it, wa'an dyo'oydyu mā ja xuuñ it, kudiibu 'yok'ijnadut Satanás kyujoty, Dios kyu'ujóty 'yíttat; esu du'unuts xymyubúktut es yajtuknima'kxtut ja pyeky es yajmo'oydyut ja kuma'añ mut pánuty ijttap ja Diosu jya'ayuty." Du'unuts xy'anmaay ja Nindsun'ajtam Jesús.

¹⁹ Paaty, rey Agripa, nmumudooyuts di'ibuts ja Jesús xytyuk'ijx tsajwínm es di'ibuts xy'anmaay. ²⁰ Jayujpts ngajxwa'xy ja oybyu ayuk mā ja'ayuty di'ibáty jap Damasku, ta net di'ibáty Jerusalén es mā tugekyu Judeeu ñax, es nandu'an mā di'ibu kyaj 'yisraelítuty; es n'anmaayuts nidugekyu es dyajtugátstut yu wyinma'añuty es jyambíttut mā Dios es ttúnut éxtam ja Dios jyuna'añ. ²¹ Paadyuts xymyajtstu ja israelítuty muj tsajptujk ñabotsoty

esats xyjaya'oogándu. ²² Peru Dios xypyudujkuts es tyambaaduts ngajxwa'xy ja 'yayuk mut nidugekyu ja'ayuty ko yu Jesús yu'u du'un ja Kristu. Es je'eyu njuna'añuts di'ibu nandu'unu Moisés es ja Diosu kyugajxpu kyuxjaadyu. ²³ Yu'ujuty jyunandu ko koonam yu Kristu 'yayówat es taanam 'yoogat; es ko 'yoogat, yu'u tim jayujp jikyryúkup jatugok es dyákut ja nitsokun mut di'ibu israelítaty es di'ibu kyaj 'yisraelítaty.

²⁴ Es ko du'un jyunáñ yu Paablu, net ja Festu yaxkeky:

—iTu mloku, Paablu! Mut mayu m'uxpujkan tu mjumbity loku.

²⁵ Per ja Paablu 'yadsooy:

—Kyajts nloku, gobernadoor Festu. Tugekyu di'ibuts ngajxpy, tuj'ajtun yu'u. ²⁶ Esu tyadu rey Agripu myudajtypy ja tuj'ajtun di'ibuts ngajxpy, paadyuts nnigajxta'ay yajxon ma yu'un, mut ko kyaj tyaadu tyuun jyajtū ayu'udsyu. ²⁷ Mij, rey Agripu, ¿tii mmabujk éxtum jyunáñ yu Diosu kyugajxputy? Nnija'abuts ko mmabejkyu.

²⁸ Net ja Agripu jyunáñ:

—Mut waanubu mij yu m'ayuk xytsyeky es nbanujxaduts yu Jesukristu, du'un, ¿kadii?

²⁹ Net ja Paablu jyunáñ:

—Pes mut jawaanubu o mut jamaybyu, Dios tsyejpy ko mij, rey Agripu, es nidugekyu ja'ayuty di'ibuts yam xymudoo'ijttup, nandu'unxyup mij nujx m'ittu éxtum uj, je'eyu ko kyaj mudu kadenu.

³⁰ Net ja rey Agripu pyude'ky, es nandu'unu Festu esu Berenise, es nidugekyu di'ibu naty

jap uñaaudyur, ³¹ es ñujxtu wiink tsoo, es ñajjyñánudū:

—Tyadu ja'ay ni ti tu tkatúñ di'ibu pátur tku'oogut o 'yítut pujxndugóty.

³² Net ja Agripu t'anmaay ja Festu:

—Tuxuyur yajnasmaťsu tyadu ja'ay kooxyur ku'm tu tka'amdoy esu yajkutujkrū kopk pyayo'oyudut.

27

Paablu yajmunejxy barkoty Romu tsoo

¹ Ko twinmaaydyu xyajñjxa'anduts jap Italyu, net ja Festu tkuyajky ja Paablu esu wiingátyruu tsimyja'ay ma ja soldaadu windsún Julyu, di'ibu jap ijtp ma byatayongu Augustu. ² Nétuts ndujkudu ma tu'ugu barku di'ibu naty tsoonaamp Adramityu es ñjxa'añ Asyu. Yu Aristarkuts muut nnujxtu, yu'u jap kyugajpnuty Tesalóniku, Masedoñu ñaxwíñudu.

³ Jakumbom njajttuts Sidón. Es jap yu soldaadu windsún Julyu tmudajty yu oyjyot es tnasmajtsu Paablu es ñjx tku'ixy yu myutnaymyaayubuty.

⁴ Kots ndso'ondū Sidón, ñjxtuts aga'añdsyoo ma Tsyipre, mut ko muk jyantsypyoye es kyaj mbaat tūyū nnejxyuts. ⁵ Es nnujxtuts ajkxnáx tsoo Silisyu pyu'aay esu Panfilyu, es njajttuts Miiru, Lisyu ñaxwíñudu.

⁶ Jap yu soldaadu windsún tpaty jatu'ugu barku di'ibu tso'omp Alejandriū es ñjxa'añ Italyu. Nétuts xyajtūjkū es nnujxtuts. ⁷ Es kanak xūjūts ndu'uyo'oydyu ody'a'agyū, es jantsy nimūjāā njajttuts wyinduuyū Gniidu. Es nandu'anū naty jyantsypyoye. Nétuts nnajxtu wyinduuyū Salmón

es n'awdijttuts mā Kretu, ⁸ es nnujxtuts nimujaa mejyñbyu'aay extu njajttuts mā tu'ugu it di'ibu xyu'ajtypy Oybyu Jyikymyejyñ'aa, Laseeu kajpn wingón.

⁹ Es dyajtugooydyu tiempu kanak xuu es kudsu'ugu kots n'aknujxtut mut ko wyingoonu ja xux po'o. Net ja Paablu dyajky ja kajxwíjün, ¹⁰ es t'anmaay:

—Mugu'uguty, ni'igu 'yaxuuuguty yu tiempu. Pün n'aknujxum, n'ayo'ombátumu net es nyajtugo'oyumu net ja barku esu tsemy, es extu njiky'ajtan'ajtam.

¹¹ Per yu soldaadu windsún yu'u pyanujx éxtamu wyinma'añ yu barku ñiwindsún es yu barku ñigapitank, kyaj ja Paablu kyajxwíjün tmudooju. ¹² Es kom nik oy jatu'ugu kajpn di'ibu xyu'ajtypy Fenise mā ja islu, es jap tu'ugu jikymyejyñ'aa madsoo xuu pyudsemy, ja'aguyjxm may twinmaaydyu waanu oy ko ñujxtut jap, es jap dyajnáxut ja xux po'o.

¹³ Ko tyugajtsy ja poj es myiiñ naje'eyu yu jamboj, net ñay'anmaayudu:

—Oy njo'omum.

Ta ñujxtu mā myuwingón ja Kretu myejyñbya'a. ¹⁴ Per ko waanu 'yijty, net tyugajtsy ja poj es myiiñ jantsy muk tuboj, ¹⁵ es dyajnejxy ja barku wiink tsoo. Es kom muk pyojy, kyajts mbaat nnujxtu éxtamts nnujxa'añdu. Nétuts nmatstuttu ja barku es ja poj myunujxudut madsoo myunujxa'añty. ¹⁶ Nétuts nnajxtu pyu'aay mā tu'ugu mutsk islu di'ibu xyu'ajtypy Kaudu, mā waanu poj myooñ. Es jantsy nimujaa nyajtjkatu mā barku ja barku'unk

di'ibudsu naty tū nwoonda. ¹⁷ Kots nyajtujkudu ja barku'unk, nētuts nwo'onda'tstu ja māj barku mat kanaagu tejxyñ kudiibu jyaanwa'xut. Es ndsu'kuduts ko ņejxy ja barku pu'ujótm mā txu'aty Sirte. Es net nyajjunajktuts ja barku wit es yu poj yajnejxyuty du'uhñ. ¹⁸ Jakumbom kyajpu muk poj myooñ. Net ja barku tsyemy ņagujabijptsondáky. ¹⁹ Es ja myuduguk xuu udsuty nyajpudsuumdu di'ibu mudu barku tyu'uyo'oy. ²⁰ Kanak xuu kyajpu xuu 'yok'ya'ijxn, es ni mdsā'a, ja'a ko ja poj es ja tuu muk jyantsywyepy. Nja'aydyugooodyaayñuts tugekyu wi'ixuts nnitso'ogut.

²¹ Es ko jeky 'yijn, kyajts n'okkaayñudu, net ja Paablu jynañ:

—Mugu'uguty, tuxyup xymudoogúudu es kudiibuxyup tū ndso'onum Kretu es kyajxyup du'un n'ayo'om. ²² Per tyam katū mjotmay'ooktu, ni pūn kya'oogut, oy tyadu barku wyindugóyut. ²³ Pes tsu'uy tu'ugu Diosu 'yanklus n'ijxyuts, ²⁴ es xy'anmaayuts: “Katū mdsu'ugu Paablu, mja'tap mā ja yajkutujkpu kopk. Nandu'unu Diosu may'ajtūn mdu'unxu es nidugekyu di'ibáty mij mmuduty barkoty, kudiibu pūn 'yoogut.” ²⁵ Paaty magu'uguty, jotkujk'áttu. Uj nmabejkyuuts éxtum ja Dios jyna'añ. ²⁶ Per yu jikymyejyñ yu'u net xyajnjxum mā tu'ugu islu.

²⁷ Es ko 'yijty majtsk samaan mats ndu'uyo'oydyu, net koots jāpudsū naty Adriyatiku Jikymyejyñóty es ja muk poj xyajnejxyuts anajñ aga'añ. Es tsu'pūn yu marineeruty wyinmaaydyu ko traada'andu nax. ²⁸ Net tkijxtu nu'unun kyúkaty ja jikymyejyñ, es t'ijxtu ko je'eyu i'px

majmókx tu'uk metru. Es waanu n'aknujxtats, net tkijxkojkrū jatūgok. Je'eyu i'px jūxtujk metru. ²⁹ Es tsyu'kūdu ko nujx kyotu mā jamu tsaa nujoty. Net dyajjunajktū taxkū pujujx ajo'kn ūxkū'p tsoo es t'awixtū jotmauyūūt wi'ix xyūūñūt.

³⁰ Es ja marineeraty twinmaaydyu, net dyajjunajktū ja barku'unk es kya'aga'andū. Nuūgoobū juunandū ko dyajjunaka'andū pujujx ajo'kn mā barkū kopk. ³¹ Es ja Paablū t'awa'anūdu ja soldaadū windsūn es yū syoldaadūtūjk, es t'anmaay:

—Pūnū tyāādū kyaj wuyū'ūmdū barkoty, kyaj ndsókūm.

³² Net ja soldaadūtūjk ttsujktujktū ja barku'ungū tyejxyñ es dyajkunajxtū mejuñóty.

³³ Es kajamóñūmū Paablū t'anmaaydyu nidūgekyū:

—Tyam majtsk sūmaān miidsaty kyaj mma'adu es kyaj mgaydyu. ³⁴ Tyam nmūnu'xtáktap es mgáydyut oynu'ūnūn es xymyudátūt ja mūjāā es m'akjiky'áttūt. Ni tu'uk pūn kya'ooga'añ.

³⁵ Es ko dū'ūn ja Paablū juunāñ, ta tkone'ky tu'ugū tsajkaaky, es tja'aygyudáky ja Dios mā 'yittū nidūgekyū. Net dyajwa'xy ja tsajkaaky es kyaay.

³⁶ Net nidūgekyū jyotkujkūdyaaaydyu es kyaaydyu nandū'ūn. ³⁷ Ja'a naty ūdsaty nidūgekyū majtsk mūgo'px jatūgū'px majmókx tu'uk. ³⁸ Es ko kyaaydyaaaydyu, net tkujūbijpnajxtaaydyu yū triigū mejuñóty es ja barkū waanu tyo'tykyūt.

Barkū wyindūgoy

³⁹ Ko xyūūñū yū marineeraty kyaj t'ixy'attu ja nax, per t'ijxtū tu'ugū pu'u jot es juunandū

puṅ mbaat ņejxy ja barku jam. ⁴⁰ Es tmudsujkadyaaydyu ja tejxyñ di'ibu wyiint'ajtypy ja pujxn ajo'kn, es wu'umdaay jap mejyñoty. Es dyaj'yuungu ja kepy di'ibu ja barku tu'umooyap. Net tpujtáku jatugok ja barku wyit es ja poj pyudákadut ņujxut ma pu'u ņipety. ⁴¹ Ja barku oj ņejxy. Es net ja barku kyopk tyá'tspejky pu'ujótm es kyaj mbaat ņakyyi'xy, es ja jikymyejyñ myujwojppéty jam barku ux'am es tsya'pxtso'oñ ja barku. ⁴² Net ja soldaadutujk tjaya'oogandu nidagekyu tsimyja'ay kadiibu kya'agut nuḡyaaary. ⁴³ Per ja soldaadu windsán yu'u yajtso'ogaampy ja Paablu es kyaj dyajky yu kutujkun es ja syoldaadutujk dya'oogut ja ja'ay. Net dyajkutijky di'ibu jyajtypy ņuwoonut es ņujxut jawyiin es tpaadut ja nax. ⁴⁴ Di'ibu kyaj tjattu ņuwoonut, ta tmajtstu taablu pedazu di'ibu ja barku tu tyuktujadya'ay, es du'un pyudsuumdaaydyu nidagekyu jikymyejyñoty, es jyajttu ma nax.

28

Paablu jap Malta

¹ Ko nbudsuumdaaydyuts nidagekyu ma jikymyejyñun, nétuts nnija'adu ko ja islu txu'aty Malta. ² Es ja ja'ayuty di'ibu jap kugajpnuty jantsy oyja'ayuty, oj dyajmájudu juun, ja'a ko xyuxy es tyu'uyy naty, es xywyoodaaydyuts nidagekyu es njokxprákaduts. ³ Net ja Paablu dyajmiiñ yu ja'axyu tu'utspu es tpujtáky ma juunun. Es tu'ugu awa'andsa'añ pyudseemy ma ja ja'axyun, ja juunu naty kyugekypy, ta tkamdsu'tsu ja Paablu, es

jamyu oj wyu'umu kyu'ugujxm. ⁴ Es ko t'ijxtu ja ja'ayuty di'ibu jam kugajpn ko Paablu tu tsyu'udsyuty yu tsa'añ es tam tyuuyñ kyu'ugujxy, net ñay'anmaay ak yu'ujuty:

—Paaty du'un tu jyaty tyadu yedyjk ko t'ay'ajtun axuk ja'ay yu'u. Oy tu jyatse'eky jikymyejyñóty, peru Dios kyaj tu pyujta'agyuty es jyiky'átut.

⁵ Peru Paablu je'eyu twinxijty ja tsa'añ juunóty es kyaj ti jyajtu. ⁶ Ja ja'ayuty nidugekyu t'awixtu na'a ja Paablu ky'u kyixe'eky o pojun 'yoogut. Es ko jeky 'yijty es kyaj ti jyatyty ja Paablu, net dyajtagajstun wyinma'añ es juunandu ko Paablu yu'u tu'ugu dios.

⁷ Es wingón ma ja it, tam tu'ugu yuudákn ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Publyu, es ana'amp ma tadu islu. Yu'uts xymyooy yu jajttákn es xyajkaaydyuts jantsy oy tuguk xuu. ⁸ Es ja Publyu tyeety tap kyo'kn mat ja ne'pyñbya'am es juun. Net ja Paablu oj tku'ixy ja puma'ay, es kyajxtáky es ja ky'u tpujtáky ma ja puma'ay. Es net 'yagudaky. ⁹ Net dyajmi-indaaydyu yu pyuma'ay di'ibu jap tsunaaydyur ma islu, es 'yagudaktaaydyu nidugekyu. ¹⁰ Es xyjantsywyindsu'kudats, es ok kots ndujku ma jatu'ugu barku, xymyoodyaayuts tugekyu di'ibuts nnidu'uyo'oyur.

Paablu jya'ty Romu

¹¹ Es ko n'ijttats tuguk po'o jap Maltu, taats ndujku ma tu'ugu Alejandrii byarku di'ibu jap yajnajx yu xuxpo'o es tmudaty kuxtsetsy di'ibu yu'u dyios'ajttur, di'ibu tyukxu'ajtypy dios xeeñ, Kástor es Póluku. ¹² Nétats uudsuty njajttu Sirakusu. Es

jápuṣṣ nṣu'umudu tuḡuk xuu. ¹³ Jápuṣṣ ndso'ondṣ es ndu'uyo'oyuṣṣ mā tuḡekyu mejuñbya'a extṣ njajtyuṣṣ Rejuṣ. Es jakumbom ndso'ondṣṣ, es kom jumbojp, myumajtsk xuu njajttuṣṣ Puteoli. ¹⁴ Es jápuṣṣ nbattṣ nija'adyṣṣ nmṣgu'uktujkṣṣ di'ibṣṣ xyajwṣ'umdu tuk sṣmaṣṣn, es óknṣṣṣ nja'ttu Romṣ.

¹⁵ Ko ja nmṣgu'uktujkṣṣ jap Romṣ tu tmṣdowdu ko ṣṣdsuṣṣ nṣujxtṣ, net tso'ondṣ es xyujp'yo'oya'andṣṣ tu'aṣṣy. Jamṣṣ nṣaybyátudu mā txṣ'aty Apyṣ Mṣṣy. Es óknṣṣṣ nṣaybyátudu mṣṣ ja wiinkpṣ nmṣgu'uktujkṣṣ mā txṣ'aty Tuḡuḡu Jajttákn. Ko Paṣṣblṣ t'ijxy, net jyotkujkṣ es tja'ayḡyṣṣdákṣ ja Dios.

¹⁶ Kots nja'ttu Romṣ, net ja Paṣṣblṣ yajmooy yṣṣ kutujkṣn es abeky tsoṣṣnṣṣ mṣṣ tu'ugṣṣ soldaṣṣdu di'ibu kwentu'átuṣṣp.

Paṣṣblṣ Diosṣ 'yayuk tkajxwa'xy jap Romṣ

¹⁷ Es ko 'yijty tuḡuk xuu, Paṣṣblṣ tnigajxṣ ja israelítadyṣṣ myujja'aydyujk di'ibu ijttṣp Romṣ. Es ko ñaymyujkṣdu, net t'anmṣṣy:

—Mṣgu'uktujkṣṣ, ni ti tsípṣṣ ngatúnṣṣ mṣṣ ja nmṣ'israelítuṣṣ es ni ja'a di'ibu jaayṣṣm tyuundṣp ja n'aptujkṣdyuṣṣ. Per ja nja'ay'ajtam di'ibu Jerusalén xymyajtstṣṣ es xykyṣyajkyuṣṣ mā romanṣ ja'ay. ¹⁸ Es ko xyajtṣṣdaṣṣyṣṣ yṣṣ'ujty, net jyṣṣnandu ko kyajtsṣ nbeky wi'ixṣṣ n'oogṣṣ. Es nétṣṣ xyjanasmṣṣyándṣṣ. ¹⁹ Peru nja'ay'ajtam kyaj ttsojktṣ esṣṣ nyajnasmátṣṣ. Paṣṣdyṣṣ ṣṣ n'amdooy esṣṣ nmínṣṣ yṣṣ Romṣ es yṣṣ yajkutujkpṣ kopk ttúnṣṣ yṣṣ njustisṣṣ, óyṣṣṣ ni tits wi'ix ngatukni'ṣṣṣṣ ngṣ'ṣṣm ja'ay'ajtam. ²⁰ Paṣṣty

tū nyaxudya'aydyū es nnay'ijx nnaybyátum es nmugajxūt. Kadenu kē'axótsyuts ūj n'ity ja'agyūxm di'ibū njūjp'ijxum, udsajtum israelitū ja'ayuty.

²¹ Net jyūnandū ja israelítudyū mūjja'aydyūjk:

—Ūdsuty kyajnumts n'axaju ni tu'ugū neky mijtskyūxm di'ibū tso'omp Judeeū, es ni pán nmugu'uk'ajtum israelítuty di'ibū jajtp kyaj jyūna'añ ko axūuk mij tū mduñ. ²² Ūdsuty nmūdowaambyūts di'ibū mij mwinmaapy es di'ibū mij mgajxaampy, ja'a ko nnija'ābūts ko oytyim maaty ja ja'ay jyūna'andū ko kyaj 'yóyuty nmūbūjkūm ko Jesús yū'ū Kyrístuty.

²³ Net trūjtáktū tu'ugū xū es jyajtū may ja ja'ay mā yū Paāblū. Es jépyūp tsyondaky es extū kyudsū'ujū Paāblū tnigajxy ja Diosū kyutūjkūn, es dū'ūn ttuk'ijxtū ja ja'ay pūn wi'ix jyūnandū yū Moisés es ja Dios kyugajxputy es ja ja'ay ttukmūbūktūt ko yū Jesús yū'ū dū'ūn ja Kristū. ²⁴ Es nija'ajuty tkupūjktū éxtum ja Paāblū jyūnāñ, per yū wiinkpū kyaj tmūbūjktū. ²⁵ Es ko kyaj ti'igyū tū ñaygyajxudū, net tso'onnūdu oga'an, tū ja Paāblū jyūna'añ:

—Oy tū jyūna'añ yū Espíritū Santū mūt ja n'aptūjk'ajtūm éxtum ya'anūmū yū Diosū kyugajxpū Isaiū:

²⁶ Nūjx anūmū tadū ja'ay:

Oy miidsuty xyjamūdowdū,

ni nā'a xykyajaygyúkūdat;

oy xyja'ijxpūdu,

ni nā'a xykyamūwinmā'añbyāattūt.

²⁷ Mūt ko tadū ja'ayudyū jyot tū jyūmbittū juun,

kyaj myudowdu
 es tu ja wyiin dyajpi'itstu,
 du'un tka'ixtat mut ja wyiin
 es tkamudowut mut ja tyatsk,
 es kyaj tjaygyukudut mut ja jyot,
 es kyajts u j xyñimíndut esuts nyajnitso'ogat.

²⁸ Esu Paablu 'yakjanáñ:

—Jaygyukudu miidsaty ko tyam Dios
 t'awanuya'añu tyadu nitsokun mut di'ibu kyaj
 'yisraelítaty, es yu'ujuty myudowándur.

²⁹ Ko Paablu du'un jyanáñ, net ja israelítaty
 ñaygyajxudu ak yu'ujuty es ñujxtu.

³⁰ Es ja Paablu 'yijty majtsk jumajt ka'pxy
 ma tyujk ajuudyiky es t'axaju nidugekyu di'ibu
 nimiinur, ³¹ es tkajxwa'xy wi'ix ja Diosu kyu-
 tujkun. Es ttuk'uxpaktu nandu'un mut yu'ugyujxm
 ja Nindsun'ajtam Jesukristu. Ni pún kya'adsípyuty.

Ja jembyu kajxy'átypyu mudu
Jesukristukyjxm: El Nuevo Testamento de
nuestro Señor Jesucristo en el mixe de
Juquila
New Testament in Mixe, Juquila (MX:mxq:Mixe,
Juquila)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Juquila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Juquila [mxq], Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Juquila

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

0c492fbf-e19b-5f77-b2cc-07da5aab0305